

Makedonska beseda –
30. let delovanja Zveze MKD v RS

SOJUZ NA MAKEDONSKITE KULTURNI DRUŠTVA VO SLOVENIJA
ZVEZA MAKEDONSKIH KULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Македонски збор Makedonska beseda

Zveza MKD Slovenije:

MKD Makedonija, Ljubljana

MKD Sv. Ciril in Metod, Kranj

MKD Ilinden, Jesenice

MKD Vatroslav Oblak, Celje

MKD Ohridski biseri, Nova Gorica

MKD Biljana, Maribor

MKD Kočo Racin – Obala, Koper

декември 2023

December 2023

Автори / Avtorji

Круме Цветковски, Вања Вардјан /
Krume Cvetkovski, Vanja Vardjan

Борче Стрезоски, Бранислав Тасков /
Borče Strezoski, Branislav Taskov

д - р Илија Димитриевски, Борчо Лазов /
dr. Ilija Dimitrievski, Borčo Lazov

Игор Бизимоски, Благоја Настески /
Igor Bizimoski, Blagoja Nasteski

Проф. д-р Намита Субиото, Снежана Катарова /
prof. dr. Namita Subiotto, Snežana Katarova

ДОНАТОРИ / DONATORJI

- **ТАВАКУМ Export-Import, Novo Mesto d.o.o.**
- **ROTO GROUP d.o.o., Murska Sobota**
- **ABASA, Center za prevajanje in izobraževanje Ljubljana**

Издавач:

СОЈУЗ НА МАКЕДОНСКИТЕ КУЛТУРНИ ДРУШТВА НА СЛОВЕНИЈА

Масарикова цеста 24, 1000 Љубљана

За издавачот: **Благоја Настески, Претседател на Сојуз на МКД во Република Словенија**

Уредник: **д - р Илија Димитриевски**

Дизајн и техничка обработка: **Игор Бизимоски**

Превод и лектура: **АБАСА, Центар за преведување и едукација (Соња Цекова Стојаноска)**

Печатење: **ЕУРОГРАФИС д.о.о Марибор**

Весникот излегува **еднаш годишно во тираж од 300 примероци.**

Издавањето на весникот е кофинансиран од страна на **ЈФКД на Република Словенија.**

Е-публикацијата е достапна преку: **<http://MakedonskiZbor7.pdf> (zveza-mkd.si)**

ISSN 2591-1503

Малопродажна цена: **бесплатно**

Содржина / Vsebina

Благоја Настески / Blagoja Nasteski Вовед / Uvodnik	4/5
д-р Крсте Димитровски / dr. Krste Dimitrovski Проекти на Сојузот на македонските културни друштва од 2014 до 2023 година, кофинансирани од конкурсите за етнички заедници во Република Словенија / Projekti Zveze makedonskih kulturnih društev od leta 2014 do leta 2023, sofinancirani iz razpisov za etnične skupnosti v Republiki Sloveniji	6/7
Преглед на активности на членките на Сојузот на македонските културни друштва во Република Словенија од 2014 до 2023 година / Pregled delovanja članic Zveze makedonskih kulturnih društev v Republiki Sloveniji od leta 2014 do leta 2023	
МКД Македонија, Љубљана / MKD Makedonija, Ljubljana	14/15
МКД Св. Кирил и Методиј, Крањ / MKD Sv., Ciril in Metod, Kranj	18/19
МКД Биљана, Марибор / MKD Biljana, Maribor	28/29
МКД Илинден, Јесенице / MKD Ilinden, Jesenice	32/33
МКД Ватрослав Облак, Цеље / MKD Vatroslav Oblak, Celje	36/37
МКД Охридски бисери, Нова Горица / MKD Ohridski biseri, Nova Gorica	38/39
МКД Кочо Рацин – Обала, Копер / MKD Kočo Racin – Obala, Koper /	48/49
Снежана Катарова / Snežana Katarova Дополнителна настава по македонски јазик во Република Словенија / Dopolnilni pouk makedonskega jezika v Republiki Sloveniji	52/53
д-р Намита Субиото / dr. Namita Subiotto Соработка на македонските културни друштва со Катедрата за македонски јазик и книжевност на Одделот за славистика на Филозофскиот факултет при Универзитетот во Љубљана / Sodelovanje makedonskih kulturnih društev s Katedro za makedonski jezik in književnost Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani	56/57
д-р Илија Димитриевски / dr. Ilija Dimitrievski Трета деценија на напорите за правно уредување на колективните права на непризнаените етнички заедници во Република Словенија / Tretje desetletje prizadevanj za pravno ureditev kolektivnih pravic nepriznanih etničnih manjšin v Republiki Sloveniji	66/67

Založnik:

ZVEZA MAKEDONSKIH KULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Masarykova cesta 24, 1000 Ljubljana

Za založnika: **Blagoja Nasteski, predsednik Zveze MKD v RS**

Urednik: **dr. Ilija Dimitrievski**

Oblikovanje in tehnična obdelava: **Eurografis, d. o. o.**

Prevod in lektura: ABASA, Center za prevajanje in izobraževanje (Sonja Cekova Stojanoska)

Tisk: **EUROGRAFIS d. o. o. Maribor**

Časopis izhaja **enkrat letno** v nakladi **300 izvodov.**

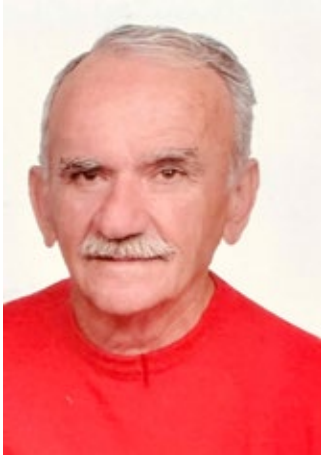
Izdajo časopisa je sofinanciral **JSKD Republike Slovenije.**

E-publikacija je dostopna na: <http://MakedonskiZbor7.pdf> (zveza-mkd.si)

ISSN 2591-1503

Maloprodajna cena: **brezplačno**

Вовед

Организираното удружување на Македонците во Словенија започна после катастрофалниот потрес во Скопје во 1963 година. Во тоа време бројни македонски студенти од Универзитетот во Скопје се запишаа на Универзитетот во Љубљана. Во 1965 година беше создаден Кубот на студенти на Македонија.

Поради лошата економска положба на Македонија и после распаѓањето на Југославија, во 90-те години на изминатиот век бројни македонски студенти и работници од различни струки, а во борба за екзистенција, бараа вработување во Словенија. Повеќе за тоа е претставено во зборникот „20 години успешно работење на Македонските културни друштва во Словенија“, Љубљана, 2014 година, што се наоѓа на интернетската страна <http://www.zveza-mkd.si>.

Во 1992 година започнаа да се создаваат македонските културни друштва (МКД). Најпрвин се оформи МКД Македонија од Љубљана, потоа МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ, а потоа следеа МКД Билјана од Марибор, МКД Илинден од Јесенице, МКД Ватрослав Облак од Цеље, МКД Кочо Рацин од Обала, Копер и МКД Охридски бисер од Нова Горица. Уште истата година сите друштва се удружија во Сојуз на македонските културни друштва на Словенија (СМКДС). Досегашните претседатели на СМКДС беа: Благоја Настески, Боре Митовски, Марко Матовски, Илија Димитриевски, Крсте Димитровски, Наум Таштаноски и Трајче Андонов.

За поуспешна и поорганизирана активност, дружење и претставување на македонското културно богатство во Словенија спомнатите друштва имаат свои покровителски прослави на коишто вообичаено присуствуваат и другите македонски друштва со својата културна програма.

МКД од Љубљана, Крањ и Јесенице еден период издаваа свој весник со коишто своите членови и другата поширока јавност ја известуваа за активностите во различни области на македонската уметност и култура (фолклор, литература, различни спортови и сл.). Поради финансиски, технички и уреднички потешкотии друштвата престанаа да ги издаваат тие весници.

Во 2017 година претседателството на Сојузот на македонските културни друштва на Словенија донесе одлука дека ќе пријави проект со наслов Инфо центар за издавање на весник Македонски збор во којшто ќе бидат забележани сите активности на македонските друштва и на дополнителната настава на македонски јазик во Словенија. Така издавањето на весникот како проект на СМКДС делумно е финансиран од страна на Јавниот фонд на Република Словенија за културни дејности (ЈФКД), а делумно сојузот си помага со спонзори, донатори и со средства од други извори.

Драги читатели на весникот Македонски збор, членови на македонските друштва и сите што имате желба и можност да помогнете, во оваа прилика ви се обраќам со молба и вие самите да придонесете кон побогатата и поразличната содржина на весникот. Ве поканувам со своите пофалби и/или конструктивни критики да придонесете кон уште поквалитетната содржина.

Во името на СМКДС и во своето лично име искрено се заблагодарувам на сите што помогнаа при издавањето на новиот број на весникот Македонски збор, а воедно на сојузот на македонските културни друштва и на нејзините членки им го честитам јубилејот за 30 години успешно работење.

Благоја Настески, претседател на СМКДС

Uvod

Organizirano združevanje Makedoncev v Sloveniji se je pričelo po katastrofalnem potresu v Skopju leta 1963. V tistem času se je veliko makedonskih študentov z Univerze v Skopju prepisalo na Univerzo v Ljubljani. Leta 1965 je bil ustanovljen Klub študentov Makedonije.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja so zaradi slabega ekonomskega položaja Makedonije in po razpadu Jugoslavije številni makedonski študentje in delavci različnih strok v borbi za eksistenco iskali zaposlitev v Sloveniji. Več o tem je predstavljeno v zborniku »20 let uspešnega delovanja Makedonskih kulturnih društev Slovenije«, Ljubljana 2014, ki je dostopen na <http://www.zveza-mkd.si>.

Leta 1992 so se začela ustanavljati makedonska kulturna društva (MKD). Najprej se je izoblikovalo MKD Makedonija iz Ljubljane, zatem MKD Sv. Ciril in Metod iz Kranja, nato pa so sledila MKD Biljana iz Maribora, MKD Ilinden z Jesenic, MKD Vatroslav Oblak iz Celja, MKD Kočo Racin z obale, Koper in MKD Ohridski biser iz Nove Gorice. Še isto leto so se vsa društva združila v Zvezo makedonskih kulturnih društev Slovenije (ZMKDS). Dosedanji predsedniki ZMKDS so bili: Blagoja Nasteski, Bore Mitovski, Marko Matovski, Ilija Dimitrievski, Krste Dimitrovski, Naum Tašanoski in Trajče Andonov.

Za uspešnejšo in bolj organizirano aktivnost, druženje in predstavitev makedonskega kulturnega bogastva v Sloveniji imajo omenjena društva svoje pokroviteljske proslave, na katerih so navadno prisotna tudi druga makedonska društva s svojim kulturnim programom.

MKD iz Ljubljane, Kranja in z Jesenic so nekaj časa izdajali svoj vestnik, s katerimi so svoje člane in tudi širšo javnost obveščali o aktivnostih na različnih področjih makedonske umetnosti in kulture (folklor, literatura, različni športi ipd.). Zaradi

finančnih, tehničnih in uredniških težav so društva vestnike prenehala izdajati.

Leta 2017 je predsedstvo Zveze makedonskih društev Slovenije sklenilo prijaviti projekt Info center za izdajo vestnika Makedonska beseda (mak. Македонски збор), v katerem bodo zabeležene vse dejavnosti makedonskih društev in dopolnilnega pouka makedonskega jezika v Sloveniji. Izdajo vestnika kot projekt ZMKDS je tako delno financiran s strani Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD), delno pa si zveza pomaga s sponzorji, donatorji in drugimi viri prihodkov.

Dragi bralci vestnika Makedonska beseda oz. Македонски збор, člani makedonskih društev in vsi, ki imate željo in možnost pomagati, ob tej priložnosti se obračam na vas s prošnjo, da tudi sami prispevate k bogatejši in bolj raznoliki vsebini vestnika. Vabim vas, da tudi s svojimi pohvalami in/ali konstruktivnimi kritikami pripomorete h še kakovostnejši vsebini.

V imenu ZMKDS in svojem imenu se iskreno zahvaljujem vsem, ki so pomagali pri izdaji nove številke vestnika Makedonska beseda oz. Македонски збор, obenem pa Zvezi makedonskim kulturnim društev Slovenije in njenim članicam čestitam za častitljiv jubilej 30 let uspešnega delovanja.

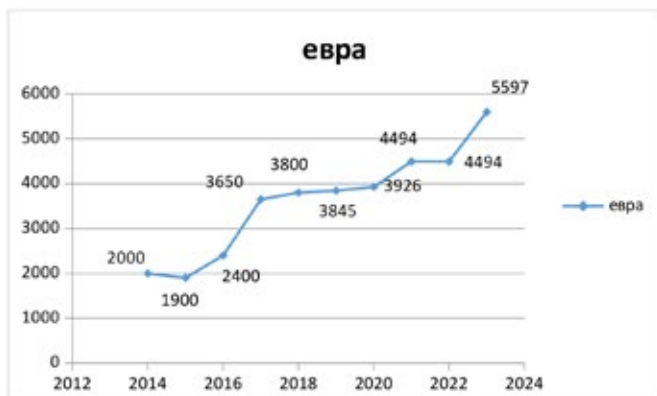
Blagoja Nasteski, predsednik ZMKDS

Проекти на Сојузот на македонските културни друштва од 2014 до 2023 година, кофинансирани од конкурсите за етнички заедници во Република Словенија

Во последните десет години преку конкурсите за етнички заедници во Република Словенија беа кофинансирани 37 проекти, реализирани од страна на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија (во продолжение СМКД). Вкупниот износ на кофинансирањето изнесува 34.887,00 евра, а просечно би изнесувало 942,89 евра по проектот.

Дијаграм на софинансираните средства од 2014 до 2023 година ((извор: ЈСКД во РС)

Од дијаграмот се гледа дека средствата за кофинансирање од 2014 до 2017 г. се значително помали од доделените средства кои следат после 2017 година. Причината за тоа е во фактот што во споменатите години СМКД на конкурсите се кандидира со три од вкупно дозволените четири проекти, бидејќи како сојуз на културни друштва нема сопствени секции што би ги реализирале тие активности. Улогата на Сојузот се покажуваше низ координацијата на работењето на секциите на поединетите друштва и нивното претставување

пред нивните членови и пошироката јавност. Оваа самокритика ја прифаќаме како добра, бидејќи сите пријавени проекти беа одобрени за кофинансирање (37 проекти од вкупно пријавени 37) што зборува за нивниот квалитет.

Проектите во изведба на Сојузот требаше да ја одразуваат работата на секциите во поголемиот број на македонските културни друштва низ Словенија, за да ја подигнат на повисоко ниво и како такви да ги претстават на членовите и заинтересираната јавност во средината во којашто се активни и пошироко. После првите три години идентификувани беа четири подрачја за заедничкото работење на друштвата, поточно: културно, фолклорно, ликовно и информационо. Културното подрачје е всушност широк поим и опфаќа бројни подрачја, а во овој случај се однесува на пеење, хорско пеење, пеачки групи, литературни секции, издавачки активности, настапи на поети и писатели од Македонија, Словенија и од други држави (всушност сè што не е од областа на фолклор, ликовна уметност и информатика). Фолклорната дејност се искажува во рамките на фолклорните секции. Речиси сите друштва имаат фолклорна секција којашто со текот на годините става во прв план младинска, членска или ветеранска група. Повеќето од нив имаат и етно музички групи што ги придружуваат. За нивното понатамошно унапредување потребна е стручна помош од Македонија, а истата се реализира во вид на семинари и колонии. Ликовната дејност опфаќа пред сè ликовни колонии, во состав од сликари аматери а и од познати и афирмирани академски уметници од различни друштва, различни националности и на различна возраст. Тие се претставуваат со различни изложби низ Словенија и пошироко. Забележано е значењето на соодветната и брзата информираност на денешното општество, па така

Projekti Zveze makedonskih kulturnih društev od leta 2014 do leta 2023, sofinancirani iz razpisov za etnične skupnosti v Republiki Sloveniji

V zadnjih desetih letih je bilo preko razpisov za etnične skupnosti v Republiki Sloveniji (javni razpisi JSKD za izbor kulturnih projektov na področju različnih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev v RS) sofinanciranih 37 projektov, ki jih je izvedla Zveza makedonskih kulturnih društev v Sloveniji (v nadaljevanju ZMKD). Celotna vsota sofinanciranja je znašala 34.887,00 evrov, oziroma v povprečju 942,89 evrov za posamezni projekt.

povzdignili na višjo raven in ga primerno predstavili članom, zainteresirani javnosti, v kateri delujejo, in širše. Po treh letih se je pokazalo, da obstajajo štiri področja skupnega delovanja društev in sicer: kulturno, folklorno, likovno in informacijsko. Kulturno delovanje obsega več dejavnosti: petje, zborovsko petje, glasbene skupine, literarne sekcije, založniško dejavnost, nastope književnikov iz Makedonije, Slovenije in drugod, ipd. Skoraj vsa društva imajo

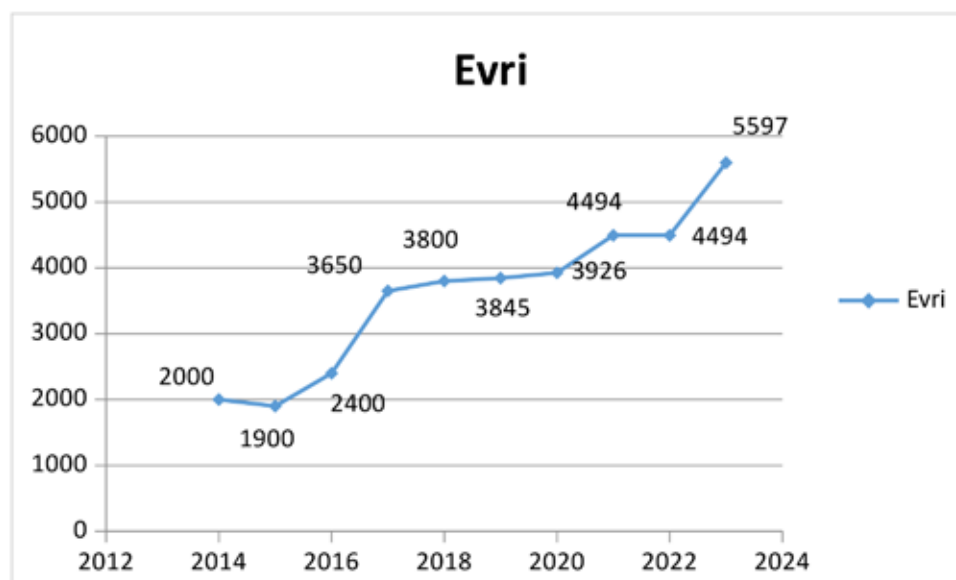

Diagram sredstev sofinanciranja po posameznih letih od 2014 do 2023

Iz diagrama je razvidno, da so bila sredstva sofinanciranja med letoma 2014 in 2017 bistveno nižja od sredstev v nadaljnjih letih. Med letoma 2014 in 2017 je namreč ZMKD na razpisih kandidirala samo s po tremi namesto štirimi projekti, saj ni imela lastnih sekcij, ki bi izvajale aktivnosti. Njena vloga je bila predvsem koordinacija dela sekcij posameznih društev in predstavitev realiziranih aktivnosti med društvi in v širši javnosti. Vseh 37 prijavljenih projektov je bilo odobrenih, kar priča o njihovi kakovosti.

Projekti, ki jih je izvajala ZMKD, naj bi odražali delo sekcij v večini makedonskih kulturnih društev, ga

tudi folklorno sekcijo, ki izmenično postavi v ospredje mladinsko, člansko ali veteransko skupino, večinoma jih spremljajo tudi etno glasbene skupine. Za njihov nadaljnji napredek skrbijo strokovnjaki iz Makedonije, ki za člane različnih društev organizirajo skupne seminarje in kolonije. Likovno področje obsega likovne kolonije, na katerih sodelujejo tako začetniki kot uveljavljeni umetniki iz različnih društev, različnih narodnosti in starosti, ter razstave njihovih del doma in v tujini. Prepoznan je bil tudi pomen ustreznega in hitrega obveščanja v današnji družbi, kar velja tudi za aktivnosti etničnih skupnosti. Informacijske dejavnosti ZMKD so prinesle tudi boljše organizacijske in finančne učinke.

исто важи тоа и за малцинските активности. Со помош на информатиката се забележуваат и подобри организациони и финансиски ефекти.

Согласно кажаното, сите проекти можеме да ги поделиме во пет групи кои практично секоја година под исто име и аргументација се појавуваат на конкурсите, без оглед на тоа дали при реализација на истите учествуваат секциите од истите или од другите друштва.

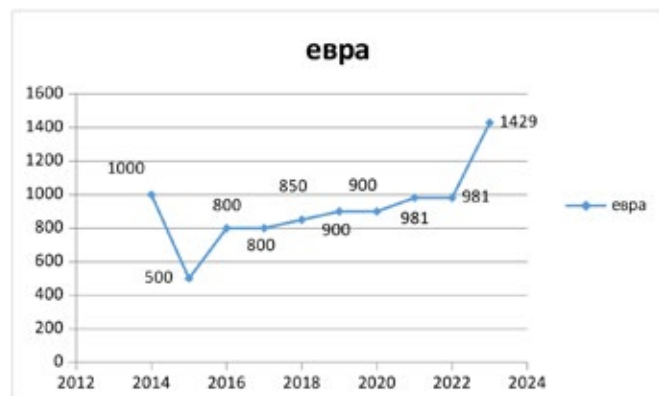
Станува збор за следниве проекти:

- Културен караван – кофинансирано десет години по ред
- Фолклорни работилници – кофинансирани деветпати
- Ликовни работилници – кофинансирани осумпати
- Инфо центар на СМКД во Република Словенија – кофинансиран седумпати
- Повремени (несекоогодишни) проекти, јубилејни проекти

Културен караван

Десет проекти под името Културен караван беа кофинансирани со вкупна вредност од 9.141,00 евра, што просечно изнесува 914,10 евра по проект.

Покрај културните настани во организација на поединечните друштва во рамките на сопствените проекти, Културниот караван претставува поврзувачки проект за сите членки на СМКД во Република Словенија. На тој начин се одржуваат меѓусебните контакти помеѓу

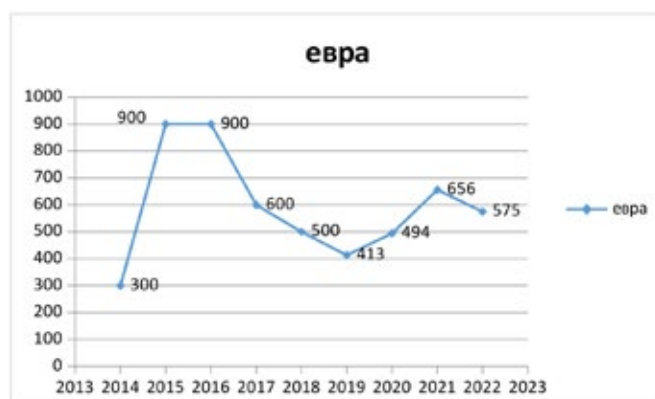

Средствa на за софинансирање на проектите во рамките на Културниот караван од 2014 до 2023 година (извор: ЈСКД во РС)

членките и се зачувува културниот идентитет во средината каде што живеат. Целта на проектот е пред сè дружењето и меѓусебното запознавање на младите, негување на традициите и на македонскиот јазик. Активните членови на друштвата се грижат за пренесување на културното наследство на помладите генерации, а нивната активност на настаните им овозможува запознавање на културите и на другите народи и народности, со што учат за толеранцијата и за рамноправноста помеѓу народите. Културните настапи се одржуваат како дома така и во странство, нагласувајќи ја нашата матична култура при што се запознаваме со македонската култура и обичаи, а воедно се одржува и контактот со матичната земја.

Фолклорни работилници

Фолклорните работилници се втор најчесто кофинансиран проект. Вкупната сума на кофинансирањето изнесува 5.338,00 евра, што просечно изнесува 593,11 евра по проект. Во споредба со проектите од Културниот караван, овие проекти се финансирани за третина средства помалку.

Средствa за софинансирање на програмата Фолклорни работилници од 2014 до 2023 година (извор: ЈСКД во РС)

Врз основа на искуствата од триесетгодишното дејствување на македонските фолклорни групи во Република Словенија, се покажа дека организирањето на групните фолклорни работилници под раководство на СМКД е најрационална форма за усовршување на знаењето во областа на македонските фолклорни

Vse omenjene projekte bi lahko razdelili v pet skupin, saj so se pod enakimi imeni in podobnimi utemeljitvami pojavljali na vseh razpisih, ne glede na sodelujoče sekcije in društva. To so:

- kulturna karavana (sofinancirana desetkrat),
- folklorne delavnice (sofinancirane devetkrat),
- likovne delavnice (sofinancirane osemkrat)
- info center ZMKD v Republiki Sloveniji (sofinanciran sedemkrat) in
- občasni jubilejni projekti.

Kulturna karavana

Deset projektov z imenom Kulturna karavana je bilo sofinanciranih v skupni vrednosti 9.141,00 evrov, kar znese povprečno 914,1 evra za posamezen projekt.

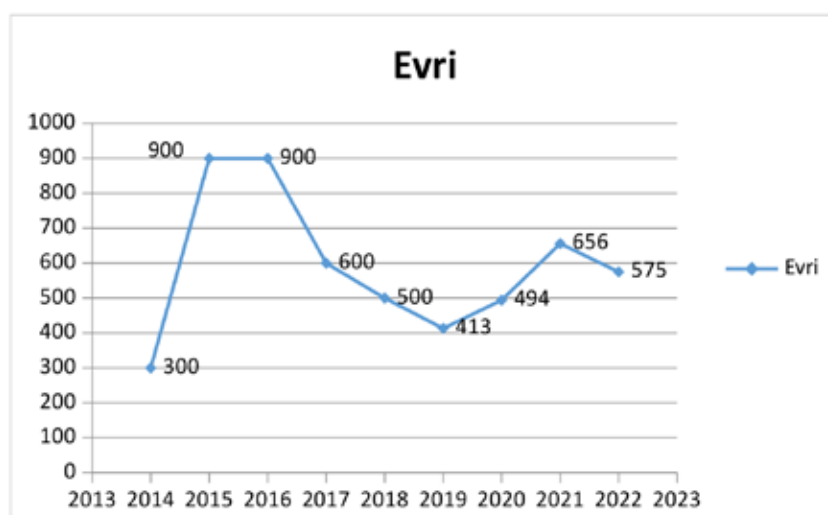
Poleg kulturnih dogodkov, ki jih organizirajo posamezna društva v okviru lastnih projektov, je Kulturna karavana povezovalni projekt za vse člane ZMKD v Republiki Sloveniji. Na ta način se ohranjajo medsebojni stiki med člani in kulturna identiteta v okolju, kjer živimo. Cilj projekta je predvsem druženje in spoznavanje med mladimi, negovanje tradicije in makedonskega jezika. Aktivni člani društev skrbijo za prenašanje kulturne dediščine na mlajše generacije, s svojim delovanjem na prireditvah pa jim omogočajo spoznavanje kultur drugih narodov in narodnosti ter jih tako učijo o strpnosti

in enakopravnosti. Kulturne prireditve potekajo doma in v tujini, na njih spoznavamo makedonsko kulturo in običaje, hkrati pa ohranjamo stik z domovino.

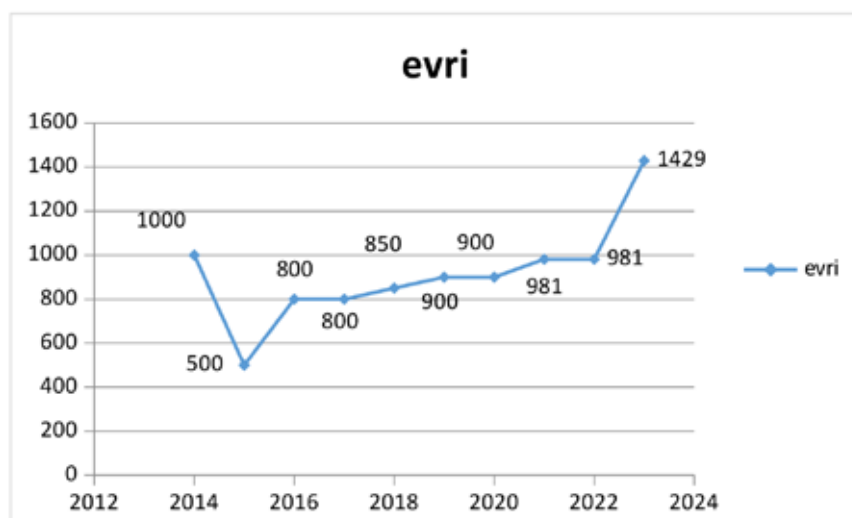
Folklorne delavnice

Folklorne delavnice so drugi najbolj pogosto sofinancirani projekt. Celotna vsota sofinanciranja znaša 5.338,00 evrov, kar je povprečno 593,11 evrov za posamezni projekt. V primerjavi s kulturno karavano so sofinancirani za tretjino manj.

Na podlagi izkušenj tridesetletnega delovanja makedonskih folklornih skupin v Republiki Sloveniji se je izkazalo, da je organizacija skupinskih folklornih delavnic pod vodstvom ZMKD najbolj učinkovita

Sredstva sofinanciranja za programe folklornih delavnic v letih od 2014 do 2022

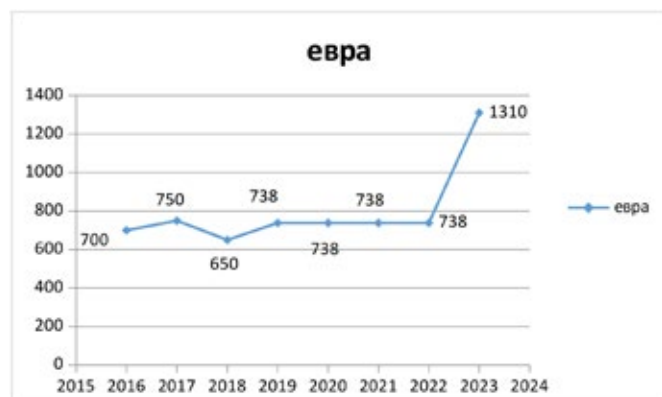
Sofinanciranje programov Kulturna karavana od leta 2014 do 2023

oblika izpopolnjevanja znanja na področju makedonskih ljudskih plesov. Z angažiranjem kakovostnih pedagogov in koreografov lahko folklorne skupine ohranjajo raven kakovosti in so zato pogosto, v skladu s finančnimi možnostmi, vabljene na folklorne prireditve in festivale v Makedonijo, Slovenijo in tujino. Vse skupaj pa močno vpliva na povezanost med makedonskimi in drugimi sorodnimi društvi ter pripomore k ohranitvi kulturne identitete v Republiki Sloveniji.

танци. Со ангажирање на квалитетни педагози и кореографи, фолклорните групи успеваат да го зачуваат нивото на квалитетот, а токму поради истиот тие во рамките на финансиските можности на основа на покани настапуваат на различни фолклорни фестивали низ Македонија, Словенија и низ другите земји. Сето тоа силно влијае на поврзаноста помеѓу македонските и другите слични друштва и одржување на културниот идентитет во Словенија.

Ликовни работилници

Следната група проекти се ликовните работилници (во последните години познати под името Виножито на ликовни работилници), а оваа група проекти беше кофинансирана осумпати со вкупен износ од 6.362,00 евра, односно просечно по 795,25 евра по проект.

Средства за софинансирање на програмите на ликовните работилници од 2016 до 2023 година ((извор: ЈСКД во РС)

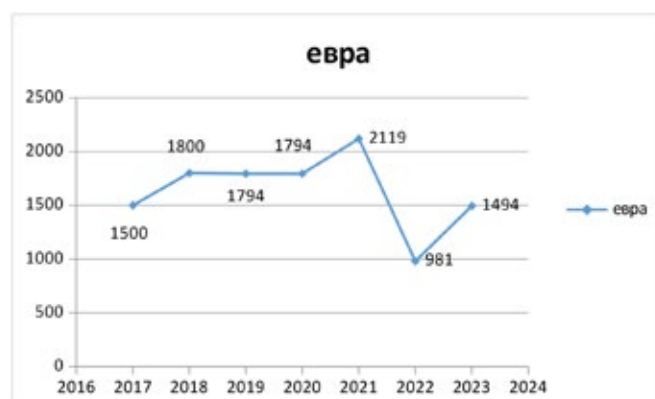
Ликовните работилници се од отворен тип и поврзуваат различни генерациски и етнички структури од областа на ликовните дејности во Република Словенија и надвор од неа. Покрај тоа, учесниците ги удружуваат и различните карактеристики и посебности на македонската ликовна уметност, а кои се поразлични од словенечките. Испреплетеноста на двете култури така на уметниците им овозможува размена на различни ликовни техники. Усовршување, едукација, меѓусебна поддршка и испреплетеност на различни техники и култури е токму саканата цел. Како што вели Франц Голоб, словенечките и македонските сликари си се блиски, меѓутоа

нивната ликовна техника е значително меѓусебно различна, а што воедно е многу значајно за одржувањето на културата.

Ликовната дејност е дел од активностите на бројните македонски културни друштва. Најсилно е изразена под стручното раководство на академските сликари од семејството Димовски – м-р Боге Димовски, м-р Ирена Јерас Димовска и најмладиот семеен член Домен Димковски, а се активни во рамките на ликовната секција на МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ. Во рамките на МКД Македонија од Љубљана ликовната секција ја води Емилија Солева Вардјан, којашто организира ликовни колонии во Љубљана и во Цеље. Во МКД Охридски бисер од Нова Горица ликовната секција работи под раководство на Боре Митовски и академскиот сликар Франц Голоб.

ИНФО центар на СМКД во Република Словенија

Четвртата група проекти под име ИНФО центар на СМКД во Република Словенија беше кофинансирана седумпати со вкупен износ од 11.482,00 евра, што просечно изнесува по 1.640,29 евра по проект.

Средства за софинансирање на програмите ИНФО центар на СМКД во Република Словенија од 2017 до 2023 година ((извор: ЈСКД во РС)

Со проектите ИНФО центар на СМКД во Република Словенија беше постигнат повисокиот степен на информираноста на нивото на СМКД во Република Словенија, а воедно продолжи и издавањето на заедничкиот весник Македонски збор, последната година како зборник по повод

Likovne delavnice

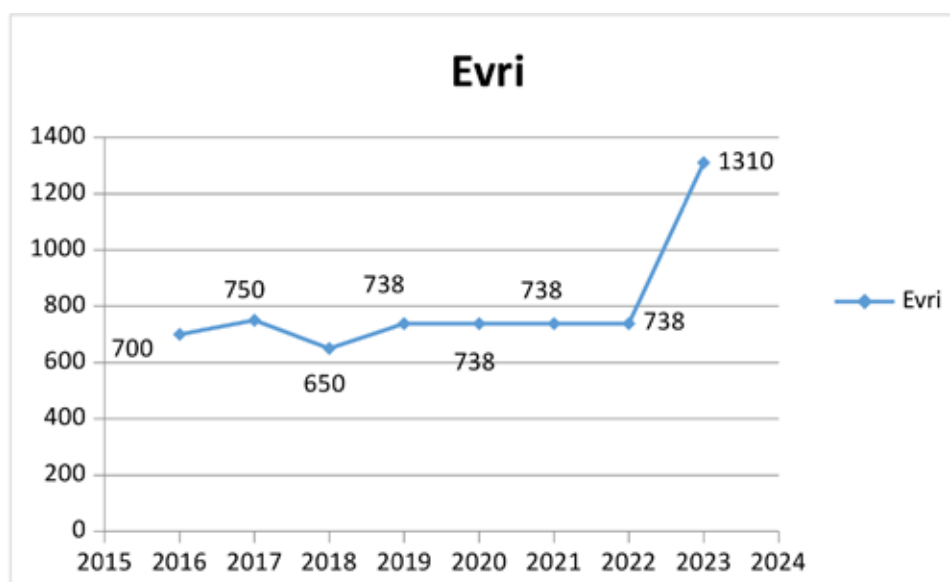
Naslednja skupina projektov so likovne delavnice (v zadnjih letih znane pod imenom Mavrica likovnih delavnic), ki so bile sofinancirane osemkrat v skupnem znesku 6.362,00 evrov oziroma v povprečju 795,25 evrov za posamezni projekt.

Likovne delavnice so odprtega tipa in povezujejo različne generacijske in etnične skupine na področju likovnega delovanja v Republiki Sloveniji in izven nje. Poleg tega udeležence povezujejo različne značilnosti in posebnosti makedonske likovne umetnosti, ki se

likovno sekcijo vodi Emilija Soleva Vardjan, ki organizira likovne kolonije v Ljubljani in Celju. V MKD Ohridski biser iz Nove Gorice deluje likovna sekcija pod vodstvom Boreta Mitovskega in akademskega slikarja Franca Goloba.

INFO center ZMKD v Republiki Sloveniji

Četrta skupina projektov z imenom INFO center ZMKD v Republiki Sloveniji je bila sofinancirana sedemkrat v skupni višini 11.482,00 evrov, kar je v povprečju 1.640,29 evrov za posamezni projekt.

Sredstva sofinanciranja za programe likovnih delavnic od leta 2016 do leta 2023

razlikujejo od slovenske. Preplet teh dveh kultur pa omogoča izmenjavo različnih tehnik slikanja med umetniki. Dopolnjevanje, izobraževanje, medsebojno spodbujanje in prepletenost različnih tehnik in kultur je želeni cilj. Kot pravi Franc Golob: slovenski in makedonski slikarji so si blizu, a se njihova likovna tehnika med seboj bistveno razlikuje, kar je zelo pomembno tudi za ohranjanje kulture.

Likovna dejavnost je del delovanja številnih makedonskih kulturnih društev. Najmočnejše pride do izraza pod strokovnim vodstvom akademskih slikarjev iz družine Dimovski - mag. Bogeta Dimovskega, mag. Irene Jeras Dimovske in najmlajšega družinskega člana Domena Dimovskega v sklopu Likovne sekcije Makedonskega kulturnega društva Sv. Ciril in Metod iz Kranja. V okviru MKD Makedonija iz Ljubljane

S projekti INFO center ZMKD v Republiki Sloveniji je bila dosežena višja raven obveščenosti med člani ZMKD v Republiki Sloveniji, nadaljevalo pa se je tudi izdajanje skupnega časopisa Makedonski zbor, ki letos izhaja v obliki zbornika ob jubileju ZMKD. Projekt se je pokazal kot zelo uspešen, saj prispeva k temu, da so člani vseh društev dobro obveščeni o dogodkih, vključili pa so se tudi v realizacijo omenjenega časopisa. Vzpostavitev informacijske mreže ZMKD je presegla tradicionalne načine obveščanja in povezovanja društev in institucij, saj temelji na sodobni informacijski tehnologiji preko računalniško podprtega informacijskega portala, povezanega z drugimi podobnimi društvi in institucijami v Sloveniji in tujini.

јубилејот на Сојузот на МКД. Проектот се покажа како мошне интересен зашто членовите на Сојузот остануваат така во контакт со реалните настани, а притоа тие потпомогнаа кон реализацијата на споменатиот весник. Воспоставувањето на информационата мрежа помеѓу СМКД и неговите членки ги надмина традиционалните начини на информирање и поврзување на друштвата и институциите врз основа на современата информациона технологија преку комјутерски поддржан информационен портал, поврзан преку интернет со другите слични друштва и институции во Словенија и странство.

Со создавањето на заеднички проектен тим, кај сите членки се појави желба за воспоставување на основни услови за подготовки на концептот на заеднички весник на СМКД, што воедно води кон рационализација на трошоци на информирање на членките и издигање на квалитетот на информирање кај членовите и пошироката јавност за активностите на македонската заедница во Република Словенија. Споменатиот зборник воедно ги содржи и значајните информации за работењето на Сојузот и неговите членки за идните генерации на подрачјето на Република Словенија.

Повремени (несекоегодишни) проекти, јубилејни проекти

Во последната група проекти се вклучени проектите што не се реализираат секоја година, поточно:

- **Дваесеттата годишнина на македонските културни друштва** од 2014 година, кофинансирана со 700,00 евра.

По повод дваесеттата годишнина од постоењето на СМКД беше организирана свечена прослава во којашто учествуваа сите културни друштва. Во рамките на настанот беше и јавно преставен извештајот за дотогашните активности на СМКД.

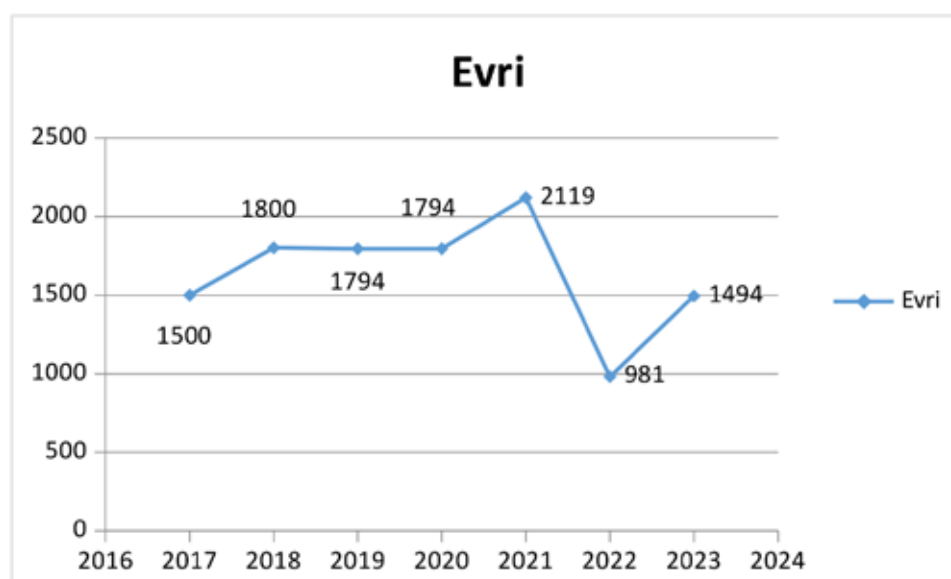
- **Дваесет години на дополнителната настава на македонски јазик** од 2015 година, кофинансиран со 500,00 евра

СМКД во Република Словенија организира дополнителна настава на македонски јазик за децата од македонското малцинство. Тоа е заеднички проект на двете држави, Македонија и Словенија, во којшто учествуваа министерствата за култура, министерствата за образование и министерствата за надворешни работи. Издадена беше и тријазична монографија (на македонски, словенечки и англиски јазик), во којашто се објаснети почетните идеи за создавање на дополнителната настава, како и работењето во изминатите години, пред сè како пример на добра пракса и успешна соработка.

- **30 години заедно со вас**, кофинансиран во 2023 година со 1364,00 евра.

Тридесеттите години постоење на СМКД беа одбележани заедно со членките коишто учествуваа со повеќе културни настани. По повод 100-годишнина од раѓањето на македонскиот поет Ацо Шопов во соработка со Одделот за славистика на Филозофскиот факултет при Универзитетот во Љубљана, што работи под раководство на проф. д-р Намита Субиото, беше подготвена електронска верзија на книга „Златен круг на времето = Zlati krog časa: izbor pesmi ob stoletnici rojstva Aca Šopova in izbor likovnih del Bogeta Dimovskega ob njegovem petdesetletnem umetniškem ustvarjanju“, во којашто се претставени 60-ина песни, препеани од македонски на словенечки јазик од страна на признаените преведувачи Богомил Фатур, Иван Минати, Северин Шали, Јоже Шмит, Цирил Злобец, Соња Цекова Стојаноска, Маја Ковач и Намита Субиото, придружени со ликовни дела на Боге Димовски. Промоциите на книгата беа одржани во Марибор и Љубљана. Во рамките на проектот беше организирана и изложба на 50 години активно работење на академскиот сликар Боге Димовски во МКЦ Крањ и подготовка на монографијата од 50 ликовни дела во електронска форма.

Крсте Димитровски

Sredstva sofinanciranja programov INFO center ZMKD v RS od l. 2017 do 2023

Z oblikovanjem skupnega projektne tima se je med vsemi društvi pojavila želja po vzpostavitvi osnovnih pogojev za pripravo koncepta skupnega časopisa ZMKD, kar vodi tudi k racionalizaciji stroškov in dvigu kakovosti obveščanja naših članov in širše javnosti o delovanju makedonske skupnosti v Republiki Sloveniji. Omenjeni zbornik vsebuje tudi pomembne podatke o delovanju ZMKD za prihodnje generacije na območju Republike Slovenije.

Občasni, jubilejni projekti

Projekt Dvajseta obletnica makedonskih kulturnih društev je bil leta 2014 sofinanciran s 700 evri. Organizirana je bila slavnostna proslava, na kateri so sodelovala vsa makedonska kulturna društva. V okviru dogodka je bilo javno predstavljeno tudi poročilo o dotodanjem delovanju ZMKD.

Projekt Dvajset let dopolnilnega pouka makedonščine v Sloveniji leta 2015 je bil sofinanciran s 500 evri. ZMKD je v Republiki Sloveniji organizirala dopolnilni pouk makedonščine za otroke priseljencev. To je bil skupni projekt obeh držav, v katerem so sodelovali ministrstva za izobraževanje, kulturo in zunanje zadeve obeh držav. Ob tej priložnosti je bila izdana trojezična monografija (v makedonščini, slovenščini in angleščini), v kateri so predstavljene ideje za uvedbo dopolnilnega pouka ter delo v preteklih letih, predvsem kot primer dobre prakse in uspešnega sodelovanja.

Projekt 30 let skupaj z vami iz leta 2023 je bil sofinanciran s 1.364 evri. Trideset let obstoja ZMKD smo obeležili z več kulturnimi prireditvami. Ob stoti obletnici rojstva makedonskega pesnika Aca Šopova je v sodelovanju z Oddelkom za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki deluje pod vodstvom prof. dr. Namite Subioto, nastala elektronska različica knjige Златен круг на времето = Zlati krog časa: izbor pesmi ob stoletnici rojstva Aca Šopova in izbor likovnih del Bogeta Dimovskega ob njegovem petdesetletnem umetniškem ustvarjanju, v kateri je predstavljenih približno 60 pesmi Šopova, ki so jih iz makedonščine v slovenščino prevedli priznani prevajalci Bogomil Fatur, Ivan Minatti, Severin Šali, Jože Šmit, Ciril Zlobec, Sonja Cekova Stojanoska, Maja Kovač in Namita Subioto, knjiga pa je opremljena z umetniškimi deli Bogeta Dimovskega. Promociji knjige sta bili v Mariboru in Ljubljani. V okviru projekta je bila v MKC Kranj organizirana razstava 50 let aktivnega dela akademskega slikarja Bogeta Dimovskega in priprava monografije 50. likovnih del v elektronski obliki.

Krste Dimitrovski

31 ГОДИНА РАБОТЕЊЕ НА МКД МАКЕДОНИЈА ОД ЉУБЉАНА

Македонското културно друштво „Makedonija“ од Љубљана (скратено МКД „Македонија“) е најстарото малцинско културно друштво во самостојна Словенија. Создадено беше на 18. 1. 1992 година во зградата на љубљанската Опера со поздравни говори, пропратени со посебни делегати и телеграми од страна на тогашните двајца претседатели на државите, Милан Кучан и Киро Глигоров. Со својата активност, друштвото сите овие години многу придонело кон интеграцијата на македонските доселеници и нивните потомци во разнолико и богато културно случување. Целта на сите наши дејности беше да се зачува сопствениот национален идентитет и култура, а истовремено тие да се претстават и да се вклучат во збиднувањата и културата на Словенија и Словенците и народите и народностите што живеат во Република Словенија.

Првиот претседател на друштвото беше признаениот македонски бизнисмен Трајче Андонов, следеше уште еден бизнисмен Наум Таштаноски, а потоа и Благоја Настески, Крсте Димитровски, Ламбро Пеов, Соња Цекова, Петар Ташковски, Мирче Ивановски, Весна Ристова Петрова и Вања Вардјан.

Минатата година друштвото ги прослави 30 години од своето активно постоење со свечена академија во преполната сала на витези во љубљанските Крижанки. Во овие триесет години друштвото помина долг пат од величествените почетоци кога македонските претпријатија коишто во деветдесетите години успешно работеа во Словенија и богато го финансираа и работењето на друштвото, па сè до денешните дни кога работењето на друштвото се темели пред сè на ентузијазмот на нејзините членови, кофинансирањето од страна на Јавниот фонд за културни дејности на Република Словенија и дружењето по повод македонските национални празници. Неформалниот договор помеѓу македонските културни друштва во Словенија е МКД Македонија од Љубљана своето славење

Трајче Андонов, првиот претседател на
МКД Македонија

да го фокусира на 11 октомври, денот на востанието на македонскиот народ. Тогаш се редат културни настани на секциите на друштвото, а Македонците од цела Словенија на тој ден со радост учествуваат во дружењето и радоста со звуците на македонската музика. Друштвото сега има повеќе секции, од литературна којашто во последните неколку години издаде повеќе значајни двојазични книги во соработка со Филозофскиот факултет во Љубљана, до креативната и кулинарната секција, а секако најактивни секции на друштвото се ликовната и музичката секција.

Мешаниот хор Билјана е нуклеус на МКД Македонија, значи центар на работењето, дружењето и креативноста. Хорот постои веќе од самите почетоци на постоењето на друштвото. До сега беше раководен од страна на одличните музички педагози: Анета Докузова,

31 LET DELOVANJA MKD MAKEDONIJA IZ LJUBLJANE

Makedonsko kulturno društvo "Makedonija" iz Ljubljane (skrajšano MKD "Makedonija") je najstarejše manjšinsko kulturno društvo v samostojni Sloveniji. Ustanovljeno je bilo 18. 1. 1992 v zgradbi ljubljanske Opere ob pozdravih, pospremljenih s posebnimi odposlanci in brzojavkah obeh takratnih predsednikov, Milana Kučana in Kira Gligorova. S svojim udejstvovanjem je društvo vsa ta leta veliko prispevalo k integraciji makedonskih priseljencev in njihovih potomcev v raznoliko in bogato kulturno dogajanje. Cilj vseh naših dejavnosti je bil ohraniti lastno nacionalno identiteto in kulturo, hkrati pa ju predstaviti ter vpeti v dogajanja in kulturo Slovenije in Slovencev ter narodov in narodnosti, ki živijo v Republiki Sloveniji.

Prvi predsednik društva je bil priznani makedonski poslovnež Trajče Andonov, sledil mu je še en poslovnež Naum Taštanovski, nato pa Blagoja Nasteski, Krste Dimitrovski, Lambro Peov, Sonja Cekova, Petar Taškovski, Mirče Ivanovski, Vesna Ristova Petrova in Vanja Vardjan.

Lani je društvo slavilo 30 let svojega delovanja s svečano akademijo v prepolni Viteški dvorani ljubljanskih Križank. V teh tridesetih letih je društvo prehodilo dolgo pot od veličastnih začetkov, ko so makedonska podjetja, ki so v devetdesetih letih uspešno poslovala v Sloveniji in izdatno financirala tudi delovanje društva do današnjih dni, ko delovanje društva temelji predvsem na entuziazmu njenih članov, sofinanciranju s strani Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije ter druženju ob makedonskih nacionalnih praznikih. Neformalni dogovor med makedonskimi kulturnimi društvi v Sloveniji je, da MKD Makedonija iz Ljubljane svoje praznovanje osredotoči na 11. oktober, dan vstaje Makedonskega naroda. Takrat se vrstijo kulturni dogodki sekcij društva, Makedonci iz cele Slovenije pa se na ta dan radi udeležijo druženja in veselja ob zvokih makedonske glasbe. Društvo ima več sekcij, od literarne, ki je v zadnjih letih izdalo več pomembnih dvojezičnih knjig v sodelovanju z Filozofsko fakulteto v Ljubljani, do kreativne, kulinarčne, vsekakor pa sta najbolj dejavni sekciji društva likovna in glasbena.

30. obletnica MKD Ljubljana, proslava

Славчо Георгиев, Љубен Димкароски, Весна Ристова Петрова, Марта Ристова, Јелена Соро и во последните години еден од најпознатите македонски музички интерпретатори во Словенија доцентот Зоран Митев. За организација на работењето на хорот редовно се грижат Блага Петкова Минова и Борис Малијански. Хорот Билјана настапувал по повод македонските национални празници, на посебните концерти и реви на хорови, поетски вечери, отварања на изложби, прослави во црквата Св. Климент Охридски во Љубљана кадешто е седиштето на Македонската православна црква во Словенија. Хорот Билјана не е познат само по своите одлични настапи, туку и како едно од социјалните центри на Македонците во Љубљана, кога неговите членови и неформално се дружат и се радуваат по различни поводи. Заедно со растењето и созревањето на хорот како таков, растеа и созреваа и неговите членови. Желба на сите нас во друштвото е да ни се придружат и помладите членови.

МКД Македонија има уште една многу значајна секција – ликовна. Веќе од самите почетоци нејзината сила на движењето е Емилија Солева Вардијан којашто за своето удејствување во областа на културите на малцинствата во Словенија примила и пофалница од градската општина Љубљана. Изложбите по повод македонскиот национален празник на 11 октомври се вече континуитет, а истотака и изложбите на жени сликарки по повод денот на жената. Секоја година се одржуваат и ликовни колонии и работилници за деца, а во последните години се одржуваат и посебни работилници на коишто се создаваат илустрациите за двојазичните книги што друштвото ги издава во соработка со Филозофскиот факултет во Љубљана. Посебно горди сме на два посебни проекти коишто се поврзани со муралите и мотивите на македонскиот вез што го красат предниот дел од фасадата на зградата Ловци во Метелкова улица кадешто се и просториите на друштвото. Таквите мотиви ги пронаоѓаме и во самите простории, а тие ги потсетуваат членовите на нивната татковина Македонија. Во овие триесет години секцијата беше предводена од Емилија Солева Вардијан, Гоце Трајковски, Диме Темков, Сашка Митрова, а посебен белег меѓу членовите

Емилија Вардијан, доделување на почесната награда на ЈСКД во РС

на ликовната секција оставија одличните и признаените сликари Тодорче Атанасов, Димитар Малиданов, Георги Божинов, Боге Димовски, Ирена Димовска, Илина Чолак, Дарко Шарац, Светлана Јакимовска, Драга Давиткова Ерич, Лепа Јовановска и вајарот Саве Стефановски, а со воодушевеност соработувавме и се дружевме на ликовните колонии и со уметниците што не се со македонско потекло, поточно со Изидор Јаловец, Анита Шефер, Вељко Томан, Миро Довч, Мајкл Клос и Аркан Алнавас.

Секако Македонското културно друштво Македонија од Љубљана го одбележува културниот пулс во словенечката престолнина од осамосвојувањето до денес, а со доаѓањето на бројните млади Македонци во Љубљана се најавува дека тој културен пулс нема да замре, туку дури и ќе се зајакне.

Вања Вардијан,
председател на МКД Македонија Љубљана

MKD Ljubljana, Likovna kolonija

Mešani pevski zbor Biljana je nukleus MKD Makedonija, torej središče delovanja, druženja in ustvarjanja. Pevski zbor obstaja že od samih začetkov obstoja društva. Do sedaj so ga vodili izvrstni glasbeni pedagogi: Aneta Dokuzova, Slavčo Georgiev, Ljuben Dimkarovski, Vesna Ristova Petrova, Marta Ristova, Jelena Soro in v zadnjih letih eden najbolj znanih makedonskih glasbenih poustvarjalcev v Sloveniji docent Zoran Mitev. Za organizacijo delovanja zbora pa redno skrbita Blaga Petkova Minova in Boris Malijanski. Zbor Biljana je imel svoje nastope ob makedonskih nacionalnih praznikih, na posebnih koncertih in revijah pevskih zborov, pesniških večerih, otvoritvah razstav, ob proslavah v cerkvi Sv. Klimenta Ohridskega v Ljubljani, kjer je sedež Makedonske pravoslavne cerkve v Sloveniji. Zbor Biljana ni samo znan po svojih odličnih nastopih, temveč tudi kot eno izmed družabnih središč Makedoncev v Ljubljani, ko se njegovi člani tudi neformalno družijo in veselijo ob različnih priložnostih. Skupaj z rastjo in dozorevanjem zbora kot takega, so odraščali in zoreli tudi njegovi člani. Želja vseh nas v društvu je, da k sodelovanju pritegnemo tudi mlajše člane.

MKD Makedonija ima še eno zelo pomembno sekcijo – likovno. Že od samih začetkov je njena gonilna sila Emilija Soleva Vardjan, ki je za svoje delovanje na področju manjšinskih kultur v Sloveniji prejela tudi priznanje mestne občine Ljubljana. Razstave ob makedonskem nacionalnem prazniku 11. oktobra so že stalnica, prav tako tudi razstave slikark ob dnevu žena. Vsako leto potekajo tudi likovne kolonije in delavnice za otroke, zadnja leta tudi posebne delavnice, na katerih se oblikujejo ilustracije za dvojezične knjige, ki jih izdajamo v sodelovanju s Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Še posebej ponosni pa smo na dva posebna projekta, ki sta povezana z murali in motivi makedonskega veza, ki krasijo pročelje stavbe Lovci na Metelkovi ulici, kjer so tudi prostori društva. Take motive najdemo tudi v samih prostorih, ki člane spominjajo na njihovo domovino Makedonijo. V 30 letih so sekcijo vodili Emilija Soleva Vardjan, Goce Trajkovski, Dime Temkov, Saška Mitrova, poseben pečat med člani likovne sekcije pa so pustili odlični in priznani slikarji Todorče Atanasov, Dimitar Malidanov, Georgi Božinov, Boge Dimovski, Irena Dimovska, Ilina Čolak, Darko Šarac, Svetlana Jakimovska, Dragica Davitkova Erič, Lepa Jovanovska in kipar Save Stefanovski, z navdušenjem pa smo sodelovali in se družili na likovnih kolonijah tudi z umetniki, ki nimajo makedonskega porekla, in sicer: Izidor Jalovec, Anita Šefer, Veljko Toman, Miro Dovč, Michael Close in Arkan Alnavas.

Vsekakor je Makedonsko kulturno društvo Makedonija iz Ljubljane zaznamuje makedonski kulturni utrip v slovenski prestolnici od osamosvojitve do danes, s prihodom številnih mladih Makedoncev v Ljubljano pa se obeta, da ta kulturni utrip ne bo zamrl, temveč se bo še bolj okrepil.

Vanja Vardijan,
predsednik MKD Makedonija Ljubljana

Македонско културно друштво Св. Кирил и Методи од Крањ

Сојузот на македонските културни друштва во Република Словенија беше создаден пред 30 години. Имено, годинава одбележуваме 30 години културен живот на Македонците коишто поради подобрите животни услови се преселиле во Словенија и се интегрирале овде.

Годинава ја одбележуваме и 10-та годишнина од издавањето на монографијата којашто беше издадена по повод 20 години постоење на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија. Отогаш МКД Св. Кирил и Методи од Крањ успешно организира бројни настани во областа на фолклорната, ликовната, литературната, кулинарната и спортската дејност.

Годишната работа на друштвото е поддржана пред сè низ културните проекти, реализирани и финансиски поддржани преку Јавниот фонд

за културни дејности во Република Словенија и Градската општина Крањ. Иако станува збор за традиционални проекти, истите се организирани со различна програма, различни гости и различни настани.

Проектите во организација на МКД Св. Кирил и Методи од Крањ се: Прешерново оро, Македонски денови на браќата Св. Кирил и Методи, Етнофолк фестивал, Ликовна мултилатерала, Ликовна колонија, Детска ликовна колонија и весникот Македонски збор.

Фолклорната секција и фолклорниот фестивал ЕТНОФОЛК

Најбројната и најактивната секција што работи во рамките на МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ

Дел од фолклорната секција на МКД Св. Кирил и Методиј

Makedonsko kulturno društvo Sv. Ciril in Metod iz Kranja

Zveza makedonskih kulturnih društev v Republiki Sloveniji je nastala pred 30 leti. Letos namreč označujemo 30 let kulturnega življenja Makedoncev, ki so se zaradi boljših življenjskih pogojev preselili v Slovenijo in se tu integrirali.

Letos obeležujemo tudi 10. letnico izdaje monografije, ki je bila izdana ob 20-letnem obstoju Zveze makedonskih kulturnih društev v Sloveniji. MKD Sv. Ciril in Metod iz Kranja odtlej uspešno organizira številne dogodke na področju folklorne, likovne, literarne, kulinarčne in športne dejavnosti.

Letno delo društva je podprto predvsem skozi kulturne projekte, ki so realizirani in finančno podprti preko Javnega sklada kulturnih dejavnosti v Republiki Sloveniji in Mestne občine Kranj. Kljub temu da gre za tradicionalne projekte, so le-ti organizirani z različnimi programi, različnimi gosti in različnimi dogodki.

Projekte, ki jih organizira MKD Sv. Ciril in Metod iz Kranja, so: Prešernovo oro, Makedonski dnevi bratov Sv. Cirila in Metoda, Etnofolk festival, Likovna multiliterala, Likovna kolonija, Otroška likovna kolonija in časopis Makedonski zbor (Makedonska beseda).

Folklorna sekcija in folklorni festival ETNOFOLK

Najštevilčnejša in najbolj aktivna sekcija, ki deluje v MKD Sv. Cirila in Metoda iz Kranja, je folklorna sekcija. Organizirana je v treh skupinah: otroška, mladinska in veteranska skupina. Pri nastopanju jih spremlja tudi orkester ljudskih inštrumentov, ki deluje v sklopu društva. Vsako leto se nastopi začnejo z dogodkom imenovanim Prešernovo oro, nato sledi Regijsko srečanje folklornih skupin, ki združuje narode in narodnosti s prostorov nekdanje skupne države in v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Cilj srečanja je tudi sodelovanje med različnimi kulturnimi društvi naše regije. Na samem srečanju se kulturna društva povezujejo

Izdelki kulinarčne sekcije MKD Sv. Cirila in Metoda iz Kranja

tudi preko delavnic, ki so organizirane v okviru tega srečanja.

Naše društvo je redni gost na festivalih in dogodkih pri srbski, hrvaški, črnogorski, slovenski in drugih skupnostih. Sodelovanje med folklornimi skupinami makedonskih kulturnih društev je na visoki ravni. Še posebej smo ponosni na sodelovanje in medsebojno pomoč med makedonskimi društvi. Menimo, da smo zato še posebej uspešni na področju negovanja makedonske folklorne, običajev in šeg naših prednikov.

Orkester ljudskih inštrumentov beleži poseben uspeh, ki dodatno skrbi za ohranjanje našega vedrega in razigranega 7/8 takta. Folklorna sekcija se skupaj z orkestrom ljudskih inštrumentov udeležuje dogodkov v celotni regiji. Nastopali smo v Italiji v kraju Neive, kjer je bil dogodek organiziran s strani tamkajšnje cerkvene skupnosti. Sodelovali smo tudi na številnih

2. Дел од фолклорната секција на МКД Цв. Кирил и Методиј

е фолклорната секција. Организирана е во три групи: детска, младинска и ветеранска група. При настапите ги придружува и оркестарот на народни инструменти што работи во рамките на друштвото. Секоја година настапите започнуваат со настанот, наречен Прешерново оро, а потоа следи регионско среќавање на фолклорните групи што ги устружува народите и народностите од просторот на некогашната заедничка држава и во организација на Јавниот фонд на Република Словенија за културни дејности. Целта на настанот е и соработка помеѓу различни културни друштва од нашиот регион. На самата средба културните друштва се поврзуваат и преку работилниците што се организирани во рамките на настанот.

Нашето друштво редовен е гостин на фестивалите и настаните, организирани од страна на српските, хрватските, црногорските, словенечките и други заедници. Соработката помеѓу фолклорните групи на македонските културни друштва е на високо ниво. Особено се гордееме со соработката и меѓусебната помош помеѓу македонските друштва. Сметаме дека токму поради тоа ние сме посебно успешни во односот на негувањето на македонскиот фолклор, обичаи и навики на нашите претци.

Оркестарот на народните инструменти бележи посебен успех што дополнително се грижи за зачувување на нашиот весел и разигран 7/8 ритам. Заедно со оркестарот на народни инструменти фолклорната секција учествува во настаните низ целиот регион. Настапувавме во Италија во местото Неиве кадешто беше настанот во организација на тамошната црковна заедница. Учествувавме и на бројните настани и фестивали низ Словенија, Македонија, Италија, Австрија и во Турција. Од попознатите фестивали што ги посетивме се: Балканскиот фестивал во Охрид, Иситбањско здравоживо во Истибања, Македонија, Денови на ориз во Кочани, Македонија, меѓународен фестивал во Турција итн.

Нашиот најголем фестивал е ЕТНОФОЛК фестивал што го организираме веќе 25 години. Последните осум години Етнофолк фестивалот се одржува во замокот Кизелштајн во Крањ. Станува збор за годишно отворен театар со голема сцена. На самиот фестивал настапуваат фолклорни друштва од словенечката, српската, хрватската, црногорската и македонската народност.

Традиционално сме домаќин и на фолклорна група од Македонија. На нашиот фестивал до

Mladinska folklorna sekcije MKD Sv.Cirila in Metoda iz Kranja

dogodkih in festivalih po Sloveniji, Makedoniji, Italiji, Avstriji in tudi v Turčiji. Med bolj znanimi festivali, ki smo jih obiskali, so: Balkanski festival na Ohridu, Istibanjsko zdravoživo v Istibanji, Makedonija, Dnevi riža v Kočanih, Makedonija, mednarodni festival v Turčiji itd.

Naš največji festival je ETNOFOLK festival, ki ga organiziramo že 25 let. Zadnjih osem let se Etnofolk festival odvija na gradu Khiselstein v Kranju. Gre za letno odprto gledališče z velikim odrom. Na samem festivalu nastopajo folklorna društva slovenske, srbske, hrvaške, črnogorske in makedonske narodnosti.

Tradicionalno gostimo tudi folklorno skupino iz Makedonije. Na našem festivalu so do sedaj nastopili: FA Kitka iz Istibanja, Kopačka iz Gabrova, Delčevo, KUD Ljupčo Santov iz Orizarov, Folklorni studio Blaževski iz Skopja in KUD Izvor iz Jegunovcev.

Leta 2018 smo v Kranju gostili tudi člane našega največjega in najbolj prepoznavnega društva – Ansambel Tanec iz Makedonije. S celovečernim

koncertom so nam na profesionalen in emotiven način pričarali in nam približali našo dediščino in tradicijo.

V sklopu folklornega ETNOFOLK festivala se odvija tudi povorka po ulicah starega mestnega jedra Kranja. Glede na to, da se Etnofolk festival odvija junija, je sam festival umeščen tudi v program kulturnega poletnega dogajanja Kranj, ki je organiziran s strani Zavoda za turizem Kranj.

Literarna sekcija in Prešernovo oro

Dogodek Prešernovo oro bo letos organizirano že 18. leto zapored. V samem projektu sodelujejo likovna, literarna, folklorna, glasbena in kulinarčna sekcija. Sam projekt je sestavljen iz dveh delov. Prvi del se organizira v času slovenskega državnega kulturnega praznika, ki je posvečen največjemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu. Z drugim delom projekta pa zaokrožimo celoletno dogajanje v tekočem letu.

сега настапија: ФА Китка од Истибања, Копачка од Габрово, Делчево, КУД Љупчо Сантов од Оризари, Фоклорно студио Блажевски од Скопје и КУД Извор од Јегуновци.

Во 2018 година во Крањ бевме домаќини на членовите на нашето најголемо и најпрепознатливо друштво – Ансамбл Танец од Македонија. Со целовечерниот концерт тие на професионален и емотивен начин ни ги доловија и ни ги доближија нашата оставштина и традиција.

Во рамките на фолклорниот ЕТНОФОЛК фестивал се врши и дефилето низ улиците на старото градско јадро на Крањ. Со оглед на тоа што Етнофолк фестивалот се одржува во јуни, самиот фестивал е вклучен и во програмата на културното летно случување на Крањ што е организиран од страна на Бирото за туризам Крањ.

Литературната секција и Прешерново оро

Настанот Прешерново оро годинава ќе биде организирано веќе 18-та година по ред. Во самиот проект учествуваат ликовната, литературната, фолклорната, музичката и кулинарната секција. Самиот проект се состои од два дела. Првиот дел се организира за време на словенечкиот државен културен празник што е посветен на најголемиот словенечки поет Франце Прешерен. Со вториот

Литературна секција и книжевност

Музичко училиште Крањ

Музичка академија Љубљана

дел од проектот се окружува целогодишното случување во тековната година.

Под раководството на проф. д-р Намита Субиото од Катедрата за македонски јазик и литература на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Љубљана, литературната секција во периодот од 2014 до 2023 година претстави поети од Македонија и поети со македонски корени што живеат во Европа. Литературната секција работи под мотото „Оро, слика, песна“ и преку проектот Прешерново оро тоа е една од најпрепознатливите активности во МКД Св. Кирил и Методиј.

Promocija knjige

Pod vodstvom prof. dr. Namite Subiotto s Katedre za makedonski jezik in književnost Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je literarna sekcija v obdobju med leti 2014 do 2023 predstavila pesnike iz Makedonije in pesnike z makedonskimi koreninami, ki živijo v Evropi. Literarna sekcija deluje pod sloganom »Oro, slika, pesem« in je preko projekta Prešernovo oro ena izmed najbolj prozornih dejavnosti v MKD SV. Cirila in Metoda.

Gostje Prešernovega ora so tako mladi makedonski literati kot tudi bolj izkušeni starejši literati. Koncept projekta Prešernovega ora je postavljen kot kombinacija likovne razstave, literarnega dela in glasbenega nastopa. Dan pred samim dogodkom gosti navadno nastopijo tudi v Mestni knjižnici Kranj, gostujejo pa tudi na Filozofski fakulteti v Ljubljani na Katedri za makedonski jezik in književnost.

Zadnja leta avtorji sodelujejo tudi na drugih dogodkih, o katerih pričajo objave vodje literarne sekcije prof. dr. Subiotto. Med mnogimi avtorji je prav, da jih nekaj tudi omenimo: Žarko Kujundžiski (2014), Gjoko Zdravevski (2015), Snežana Stojčevska (2016), Ivan Šopov (2017), Zvonko Taneski (2018), Sonja Cekova Stojanoska (2019), Stefan Markovski (2019), Elena Prendžova (2020), Mitropolit Evropski vladika Pimen (2021), Slave Gjorgjo Dimoski (2022), Julijana Mladenovska - Tešija (2023).

Povezovanje dogodkov

Program, v katerem sodelujejo pesniki, je povezan z likovnimi razstavami avtorjev iz Makedonije in Slovenije. Kulturni program pokrivajo tudi glasbene točke učencev Glasbene šole Kranj, študentov Glasbene akademije Ljubljana, razni glasbeni zbori in sestavi ter nastopi naše folklorne skupine.

Гостите на Прешерново оро се како младите македонски литерати така и поискусните постари творци. Концептот на проектот Прешерново оро е поставен како комбинација на ликовна изложба, литературно дело и музички настап. Ден пред самиот настан гостите вообичаено настапуваат и во Градската библиотека Крањ, а гости се и во рамките на Филозофскиот факултет во Љубљана на Катедрата за македонски јазик и литература.

Последните години авторите учествуваат и во рамките на другите настани, а за што сведочат и објавите на раководителот на литературната секција проф. д-р Субиото. Меѓу бројните автори вреди да се нагласат: Жарко Којунџиски (2014 г.), Ѓоко Здравевски (2015 г.), Снежана Стојчевска (2016 г.), Иван Шопов (2017 г.). Звонко Танески (2018 г.), Соња Цекова Стојаноска (2019 г.), Стефан Марковски (2019 г.), Елена Пренцова (2020 г.), Митрополит европски владика Пимен (2021 г.), Славе Ѓорѓо Димоски (2022 г.), Јулијана Младеновска – Тешија (2023 г.).

Програмата во којашто учествуваа поетите е поврзана со ликовните изложби на авторите од Македонија и Словенија. Културната програма ја покриваат и музичките настапи на учениците од Музичкото училиште Крањ, студентите од Музичката академија Љубљана, различни музички хорови и состави и настапи на нашата фолклорна група.

Ликовна секција и Ликовна мултилатерала

Ликовната секција ја води м-р Боге Димовски (повеќе за него на линкот https://www.mkd-kim.si/files/2023/11/Osnutek_Zlati_krog_c%CC%8Casa_Dimovski_1-del.pdf). За неговата богата 50-годишна самостојна кариера сведочат бројните меѓународни и домашни награди. МКД Св. Кирил и Методиј затоа донесе одлука да издаде монографија за него. Истата ќе биде составен дек од збирката на песни како творба по повод 100 години од раѓањето на големиот македонски поет Ацо Шопов. Во овој проект учествуваа проф. д-р Намита Субиото, Соња Цекова Стојаноска, Боге Димовски, Домен Димовски, д-р Илија Димитриевски и други.

Детска ликовна колонија Ведути на Крањ

Проектот Ликовна мултилатерала се состои од два дела, од две ликовни колонии. Првата е детската ликовна колонија под име Ведути на Крањ (Vedute Kranja), на којашто учествуваат учениците на основните училишта од Словенија. Годинава беше колонијата организирана веќе како седма по ред и се одржа во стариот дел од градот Крањ. Делата што се создадоа во рамките на таа колонија, редовно се изложени во Македонскиот културен центар во Крањ. Со оваа колонија нашето друштво го зајакнува интересот за ликовната уметност кај младите. Како и сите други наши проекти и овој проект финансиски е поддржан од страна на Градската општина Крањ и ЈФКД.

Ликовна колонија

Другата ликовна колонија е колонија на академски сликари. И оваа ликовна колонија ја води смејството Димовски. Годинава се одржа веќе 11-та ликовна колонија на академски сликари. Во самата колонија секогаш учествуваат 11 академски сликари коишто создаваат по две ликовни дела. Нивните дела годинава беа презентирани на 4 декември.

Nastopajoči na prireditvah

Likovna sekcija in Likovna multilateralala

Likovno sekcijo vodi mag. Boge Dimovski (več o njem na povezavi https://www.mkd-kim.si/files/2023/11/Osnutek_Zlati_krog_c%CC%8Casa_Dimovski_1-del.pdf).

O njegovi bogati 50-letni samostojni karieri govorijo mnoge mednarodne in domače nagrade. MKD Sv. Cirila in Metoda se je zato odločilo, da izda o njem monografijo. Le-ta bo sestavni del zbirke pesmi kot delo ob 100. letnici rojstva velikega makedonskega

pesnika Aca Šopova. V tem projektu so sodelovali prof. dr. Namita Subiotto, Sonja Cekova Stojanoska, Boge Dimovski, Domen Dimovski, dr. Ilija Dimitrievski in drugi.

Projekt Likovna multilateralala je sestavljena iz dveh likovnih kolonij. Prva je otroška likovna kolonija pod imenom Vedute Kranja, na kateri sodelujejo učenci osnovnih šol iz Slovenije. Kolonija je bila letos organizirana že sedmič in se je odvijala v starem mestnem jedru Kranja. Dela, ki so nastala na tej koloniji, so redno razstavljena v Makedonskem kulturnem centru v Kranju. S to kolonijo naše

društvo krepi zanimanje za likovno umetnost pri mladih. Tako kot so vsi naši projekti, je tudi ta finančno podprt s strani Mestne občine Kranj in JSKD.

Druga likovna kolonija je kolonija akademskih slikarjev. Tudi to likovno kolonijo vodi družina Dimovski. Letos bo potekala že 11. likovna kolonija akademskih slikarjev. Na sami koloniji vedno sodeluje 11 akademskih slikarjev, ki naslikajo po dve deli. Njihova dela so bila letos predstavljena 4. decembra.

Otroška likovna kolonija Vedute Kranja

Во тек на годината се организираат уште три до четири самостојни изложби на академски сликари и графичари. За секоја од изложби стручната критика ја подготвува м-р Боге Димовски, а друштвото ги покрива обврските околу печатењето на брошурата и плакатот.

Денови на Св Кирил и Методиј

Главниот настан на друштвото се Деновите на браќата Св. Кирил и Методиј кои друштвото ги организира околу 24 мај. Станува збор за празник на нашето друштво, бидејќи друштвото веќе 31 година го носи името Св. Кирил и Методиј. И овој проект е поддржан од страна на Градската општина Крањ и ЈФКД. Проектот е составен од фолклорниот, литературниот, ликовниот, спортскиот, кулинаричниот и музички дел.

Организација на самиот настан тече низ целата година, а се реализира во рамките на една недела околу 24 мај. Годинава така ги одбележавме веќе 31 Денови, посветени на браќата Св. Кирил и Методиј. Во рамките на овој настан до сега учествуваа и националниот ансамбл за македонски танци и песни Танец од Македонија, Македонскиот народен театар, Театар Комедија, Фолклорно студио Блажевски и бројни други самостојни уметници.

Составен дел од настанот се и турнирите во шах, пингпонг и во мал фудбал. Станува збор за натпреварувачки турнири во коишто учествуваат нашите сонародници од различни градови на Словенија.

Просториите на друштвото – Македонски културен центар Крањ

Во изминатите години, за жал, стигнавме до точка кога поради личните причини на сопственикот на просториите што ги користевме претходно, моравме истите да ги напуштиме. За да можеше друштвото да опстане, управниот одбор на друштвото донесе одлука дека повторно

ќе го врати угледот на друштвото и ја реши проблематиката со просторот. Со таа намера сите проекти беа поместени за три години во просториите на Градската општина Крањ, Сојузот на културните друштва и Заводот за заштита на културното наследство Крањ.

Бидејќи нашето друштво во 2011 година стана друштво во јавен интерес во областа на култура, фолклорната секиција можеше своите проби да ги помести во големиот хол на Градската општина Крањ. После три години напори

Македонски културен центар

сепак добивме општински простории коишто требаше поради потребите на друштвото да се приспособат. Самото преуредување зависеше и од нашите членови и донатори на коишто им се благодаруваме за помошта. Добивањето на новите простории е од многу големо значење за сите коишто соработувавме во тој процес. Нашата цел беше исполнета бидејќи друштвото се стекна со соодветни простории за своето работење кадешто ќе може да продолжи со негување на традицијата на своите претходници и претци. Со својата активност се обидуваме да создадеме можности со коишто Македонија, македонската култура и традиција ќе живее и понатаму помеѓу жителите на Крањ и околината.

Бранислав Тасков, претседател

Likovna kolonija

Med letom organiziramo še tri do štiri samostojne razstave akademskih slikarjev in grafikov. Za vsako razstavo strokovno kritiko pripravi mag. Boge Dimovski, društvo pa uredi glede tiska brošure in plakata.

Dnevi sv. Cirila in Metoda

Krovni dogodek društva so Dnevi bratov Sv. Cirila in Metoda, ki ga društvo organizira okoli 24. maja. Gre za praznik našega društva, saj društvo že 31 let nosi ime Sv. Cirila in Metoda. Tudi ta projekt je podprt s strani Mestne občine Kranj in JSKD. Projekt je sestavljen iz folklornega, literarnega, likovnega, športnega, kulinaričnega in glasbenega dela.

Organizacija samega dogodka poteka skozi celo leto, izvede pa se v okviru enega tedna okoli 24. maja. Letos smo tako zaznamovali že 31. dneve, posvečene bratoma Sv. Cirilu in Metodu.

V okviru tega dogodka so do sedaj sodelovali nacionalni ansambel makedonskih plesov in pesmi Tanec iz Makedonije, Makedonski narodni teater, Teater Komediya, Folklorni studio Blaževski in mnogi drugi samostojni umetniki.

Sestavni del dogodka so tudi turnirji v šahu, pingpongu in malem nogometu. Gre za tekmovalne turnirje, na katerih sodelujejo naši sonarodnjaki iz različnih mest Slovenije.

Prostori društva – Makedonski kulturni center Kranj

V preteklih letih smo žal prišli do točke, ko smo zaradi osebnih razlogov lastnika prostorov, ki smo jih uporabljali prej, morali le-te zapustiti. Da je društvo lahko obstalo, se je upravni odbor društva odločil, da bo znova vrnil ugled društva in rešil prostorsko težavo. Zato smo vse projekte za tri leta prestavili v prostore Mestne občine Kranj, Zveze kulturnih društev in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Kranj.

Ker je naše društvo leta 2011 postalo društvo v javnem interesu na področju kulture, je folklorna sekcija svoje vaje lahko prestavila v veliko avlo Mestne občine Kranj. Po treh letih prizadevanj smo le dobili občinske prostore, ki jih je bilo treba zaradi potreb društva preurediti. Sama preureditev je bila odvisna tudi od naših članov in donatorjev, katerim se zelo zahvaljujemo za pomoč. Pridobitev novih prostorov je zelo pomembna za vse, ki smo sodelovali v procesu. Naš cilj je bil izpolnjen, saj je društvo pridobilo primerne prostore za svoje delo, kjer bo lahko nadaljevalo z negovanjem tradicije svojih predhodnikov in prednikov. S svojim delovanjem poskušamo ustvariti možnosti, s katerimi bo Makedonija, makedonska kultura in tradicija še naprej živela med občani Kranja in okolice.

Branislav Taskov, predsednik

Makedonski kulturni center

МКД Билјана Марибор

Македонското културно друштво Билјана од Марибор на 29 март 1993 г. беше создадено од страна на неколкумина ентузијастички Македонци, коишто во тоа време се обидуваа да ја претставуваат македонската култура, јазик и традиција во мариборскиот културен простор.

Низ годините што следеа, членовите на друштвото со упорна работа и стручно знаење постигнуваа значителни резултати во развојот во областа на културата, поточно во поезијата и етно пеењето, и преку различни спортски активности. Промовирана беше и македонската традиционална кулинарика, везењето на платно и слични активности.

Репрезентирајќи ја својата богата култура, јазик и традиција, членовите на МКД Билјана остварија бројни успешни настапи низ градовите како во Словенија, така и во странските градови во Германија, Австрија, Македонија.

Посебна гордост представуваа етно оркестарот во состав од Перо Соколов, Киро Николов и Коле Ценев, и фолклорната група, предводена од Биста Јањош. Честопати настапуваа како во Словенија така и во странство. Етно пеачката група беше

Македонскиот културен ден во Марибор, рецитал на г. Ацо Ѓолев, го мие г. Кира Николов

предводена од страна на Лепа Бурнески. Сите три групи настапија на бројни етно фестивали и други културни настани.

Во наредните неколку години дојде до промена на генерацискиот состав на членовите и МКД Билјана влезе во еден нов период без некои посебни активности.

Во почетокот на 2022 година во МКД Билјана успеавме да создадеме ново раководство со млади членови, коишто имаат желба во наредните неколку години друштвото да го вратат на некогашниот успешен пат и на тој начин да придонесат кон развојот на македонската културата и традицијата во Марибор, а со тоа и за доближувањето на младите членови кон македонските корени.

Македонски културен ден, мала група во МКД БИЛЈАНА

По повод 8 септември, денот на самостојноста на Р. Македонија, ние на ден 17 септември 2023 година со настапите во рамките на денот на македонската култура во Судската кула (Sodni stolp) во Марибор ги насетивме контурите на идната фолклорна група, составена од македонски девојчиња, моментално на возраст од 5 до 12 години. Раководител на групата е Анита Соколов.

MKD Biljana Maribor

Makedonsko kulturno društvo Biljana iz Maribora je dne 24. 3. 1993 ustanovilo nekaj makedonskih entuziastov, ki so se v tem času trudili predstavljati makedonsko kulturo, jezik in tradicijo v mariborskem kulturnem prostoru.

V naslednjih letih so člani društva s pomočjo trdega dela in strokovnega znanja dosegli pomembne rezultate v razvoju na področju kulture, in sicer poezije in etno petja ter preko različnih športnih dejavnosti. Promovirali so tudi makedonsko tradicionalno kulinariko, vezenje na blago in podobne dejavnosti.

S predstavljanjem svoje bogate kulture, jezika in tradicije so člani MKD Biljana izvedli številne uspešne nastope tako po slovenskih kot tujih mestih v Nemčiji, Avstriji, Makedoniji ...

Poseben ponos sta predstavljala etno orkester v sestavi Pera Sokolova, Kira Nikolova in Koleta Ceneva, ter folklorna skupina, ki jo je vodila Bistra Janjoš. Velikokrat so nastopali tako v Sloveniji kot tudi v tujini. Etno pevsko skupino je vodila Lepa Burneski. Vse tri skupine so nastopile na številnih etno festivalih in drugih kulturnih dogodkih.

V naslednjih nekaj letih je prišlo do spremembe generacijske sestave članov, in MKD Biljana je v novo obdobje vstopilo brez nekaterih dejavnosti.

Na začetku leta 2022 smo v MKD Biljana vzpostavili novo vodstvo s mladimi člani, ki imajo v naslednjih letih željo vrniti društvo na nekdanjo uspešno pot ter na ta način prispevati k nadaljnjemu razvoju makedonske kulture in tradicije v Mariboru, s tem pa tudi k približevanju mladih članov makedonskim koreninam.

Ob praznovanju 8. septembra, dneva samostojnosti R. Makedonije, smo dne 17. 9. 2022 z nastopi na dnevu makedonske kulture v Sodnem stolpu v Mariboru zarisali obrise bodoče folklorne skupine, ki jo sestavljajo makedonske deklice, trenutno stare

Kiparska razstava, Aleksandar Eftimovski

od 5 do 12 let. Skupino vodi Anita Sokolov. Hkrati smo nadaljevali z dejavnostmi na področju poezije, etno petja in glasbe, športu in kulinarike.

V letu 2023 slavimo jubilej 30 let od ustanovitve MKD Biljana iz Maribora. V okviru tega smo izvedli nekaj dogodkov, in sicer:

– dne 27. 5. 2023 je v Unionski dvorani Maribor naša plesna šola pod vodstvom Anite Sokolov izvedla plesno akademijo;

Истовремено продолжија активностите на полето на поезијата, етно пењето и музиката, во спортските и кулинарните активности.

Во 2023 година славиме јубилеј – 30 години од создавањето на МКД Билјана од Марибор. Во рамките на тоа беа реализирани неколку настани, поточно:

- на ден 27 мај 2023 г. во Унионската сала Марибор нашата танчарска школа под раководство на Анита Соколов реализира танчарска академија;
- на ден 10 јуни 2023 г. во спортскиот парк Побрежје Марибор се одржа фудбалски турнир, а потоа следеше пикник со македонската музичка група Балканика Бенд. На спомнатиот турнир настапија екипите од македонските друштва од цела Словенија, а на крајот беа поделени награди за првите три освоени места;
- на ден 11 ноември 2023 г. во Фестивалната сала Лент во Марибор, во заедничка организација со Сојузот на македонските друштва од Љубљана, реализиравме јубилејна културна програма. На истата настапија следниве македонски културни друштва: МКД Охридски бисери од Нова Горива, МКД Илинден од Јесенице, МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ, МКД Македонија од Љубљана

и МКД Билјана од Марибор. Покрај фолклорните групи, настапија и други солисти по пеење и свирење на различни народни инструменти.

После завршената културна програма продолживме со забавна македонска вечер, а за што се погрижија членовите на музичката група Балканика Бенд од Словенија и посебниот гостин Спасен Силјаноски од Македонија.

Во оваа прилика искрено и од срце им се заблагодаруваме на активистите на споменатите македонски културни друштва, коишто со своите извонредни настапи го збогатија одбележувањето на јубилејот 30 години постоење и работење на МКД Билјана од Марибор и јубилејот 30 години на работењето на СМКД во Словенија.

Воено од срце се заблагодаруваме и за поддршката од страна на македонската амбасадата во Словенија и на нашиот амбасадор Н. Е. Горан Милевски, на почесниот конзул на Р. Македонија во Р. Словенија г. Штефан Пављинек, како и на Благоја Настеески, председателот на Сојузот на МКД во Словенија.

Круме Цветковски, претседател на МКД Билјана

Церемонија на доделување награди на фудбалскиот турнир на 10 јуни 2023 година

- dne 10. 6. 2023 je v športnem parku Pobrežje Maribor potekal nogometni turnir, sledil pa je piknik z makedonsko glasbeno skupino Balkanika Bend. Na omenjenem turnirju so nastopile ekipe iz makedonskih društev iz celotne Slovenije, ob zaključku pa so bile podeljene nagrade za prva tri osvojena mesta;
- dne 11. 11. 2023 smo v Festivalni dvorani Lent v Mariboru, v organizaciji skupaj z Zvezo Makedonskih društev iz Ljubljane, izvedli jubilejni kulturni program. Nastopili so naslednja makedonska kulturna društva: MKD Ohridski biseri iz Nove Gorice, MKD Ilinden z Jesenic, MKD Sv. Ciril in Metod iz Kranja, MKD Makedonija iz Ljubljane in MKD Biljana iz Maribora. Razen folklornih skupin so nastopili tudi solisti s petjem in igranjem na raznih ljudskih inštrumentih.

Po zaključku kulturnega programa smo nadaljevali z zabavnim makedonskim večerom, za kar so poskrbeli člani glasbene skupine Balkanika Bend iz Slovenije in poseben gost Spasen Siljanoski iz Makedonije.

Ob tej priložnosti se iskreno in iz srca zahvaljujemo aktivistom omenjenih makedonskih kulturnih društev, ki so s svojimi izjemnimi nastopi obogatili proslavo jubileja 30 let obstoja in delovanja MKD Biljana iz Maribora in jubileja 30 let delovanja ZMKD v Sloveniji.

Prav tako se zahvaljujemo podpori makedonskega veleposlaništva v Sloveniji in našem veleposlaniku Nj. Eksc. Goranu Milevskemu ter časntnemu konzulu R. Makedonije v R Sloveniji Štefanu Pavljinku. Zahvala gre tudi Blagoju Nasteskemu, predsedniku Zveze Makedonskih društev v Sloveniji.

Krume Cvetkovski, predsednik MKD Biljana

Nogometni klub BILJANA MB

МКД Илинден, Јесенице

Основачкото собрание на македонското културно друштво Илинден од Јесенице започна со работа на 14 мај 1993 година. Друштвото има 120 членки и членови. Здружението е посветено на негувањето на македонската културна традиција. Во рамките на здружението работат три фолклорни групи (детски, младински и ветеранска) и етничка музичка група, којашто изведува музика со традиционални македонски инструменти. Македонско културно друштво Илинден од Јесенице годинава слави 30 години јубилеј. Друштвото секоја година кани на настапи различни фолклорни групи,

по повод празникот Илинден организира своја забава на којашто се канети гости коишто им припаѓаат на различни националности, а има и неколку други различни активности и настани. Младинската група во последните две години собра 25–30 членови во фолклорот, а коишто не се само од македонска националност, туку имаат членовите и хрватски, српски и босански корени. Тие научија различни сплетови, игри и песни, а настапија на различни фестивали како во Словенија така и во странство. Годинава беа поканети и во Република Македонија, каде што можеа меѓусебно да се поврзат, се создаа бројни пријателства и се дружеа на забави. Пред завршувањето на сезоната секогаш го одбележаме успешниот крај на фолклорната година и како група организираме забавно дружење. Добредојдени се сите кои сакаат да се запознаат и да ги негуваат македонската традиционална музика, оро и песна.

Етно музичка група Илинден

Етно музичката група Илинден од Јесенице е активна од самиот почеток, односно од постоењето на нашето друштво. Музичката група ги придружува членовите на ветеранската играорска група на сите нивни настапи, а и самата

група има одржано и бројни самостојни настапи низ Словенија, нејзините соседни држави и во родната Македонија. Двапати настапија и на најглоемиот фестивал за народни песни и ора Пеце Атанасовски во Долнени – Прилепско, каде што нашиот раководител на групата Филипо Дамјанов освои прво место во солистички настап со гајда.

Музичката група ја чинат 4–5 музичари кои интерпретираат народна музика на рачно изработените народни инструменти. Во составот може да сретнеме гајда, кавал, тапан, зурла, сворче и тамбура. Музичката група снимиле и два компактни дискови – албуми, едниот со македонски ора и другиот со македонски народни песни.

Во последните неколку години забележуваме и интерес на помладите деца за овој вид музика, што ни претставува посебно задоволство. Целта и желбата на групата е да се зголеми бројот на членовите во истата, со што би можеле дополнително да го подигнеме квалитетот на интерпретацијата на мелодиите.

MKD Ilinden, Jesenice

Ustanovna skupščina makedonskega kulturnega društva Ilinden z Jesenic je z delom pričela 14. maja 1993. Društvo šteje 120 članic in članov. Posveča se negovanju makedonske kulturne tradicije. V okviru društva delujejo tri folklorne skupine (otroška, mladinska in veteranska) ter etno glasbena skupina, ki izvaja glasbo s tradicionalnimi makedonskimi inštrumenti. Makedonsko kulturno društvo Ilinden z Jesenic letos praznuje 30. obletnico obstoja. Vsako leto društvo vabi na nastope različne folklorne skupine, priredi tudi svojo zabavo ob prazniku ilinden, na katero so vabljeni gosti, ki pripadajo različnim narodom in narodnosti, ima pa še nekaj drugih različnih dejavnosti ter prireditev. V zadnjih dveh letih je mladinska skupina naštel 25–30 članov v folklori, ki pa niso le makedonske narodnosti, temveč imajo člani tudi hrvaške, srbske in bosanske korenine. Naučili so se različnih plesnih venčkov, iger in pesmi, nastopali so na različnih festivalih tako v Sloveniji kot tudi v tujini. Letos so bili povabljeni tudi v Republiko Makedonijo, kjer so se tako med seboj povezali, stkali številna prijateljstva in se družili na zabavah. Pred zaključkom sezone oz. ob uspešnem končanem folklornem letu vedno kot skupina priredimo zabavo. Medse pa toplo vabimo vse, ki želijo spoznati in negovati makedonsko tradicionalno glasbo, oro in pesem.

Etno glasbena skupina Ilinden

Etno glasbena skupina Ilinden z Jesenice je aktivna od samega začetka, t. j. od ustanovitve našega društva. Folklorno skupino veteranov spremlja na vseh nastopih, prav tako pa je imela tudi sama veliko samostojnih nastopov po Sloveniji, v sosednjih državah in v rodni Makedoniji. Dvakrat so nastopili tudi na največjem makedonskem festivalu ljudskih or in pesmi Pece Atanasovski v kraju Dolneni v okolici Prilepa, kjer je naš vodja skupine Filipo Damjanov osvojil prvo nagrado v igranju na gajdo.

Skupino sestavlja 4–5 glasbenikov, ki interpretirajo ljudsko glasbo na ročno izdelanih makedonskih glasbilih. V skupini lahko srečamo gajdo, piščal, kaval, tamburico, boben in zurlo. Glasbeniki se trudijo iskati skoraj pozabljene melodije in jih ohranjati ter prenašati v širše kulturno okolje v Sloveniji. Skupina je posnela tudi dve zgoščenci, ena je z makedonskimi ori in druga z makedonskimi ljudskimi pesmimi.

V zadnjih letih opažamo tudi zanimanje mlajših otrok za to zvrst glasbe, kar nam je v posebno zadovoljstvo. Cilj in želja skupine je, da bi se število članov povečalo, saj bi tako lahko dodatno dvignili kakovost interpretacije skladb.

Фолклорна група на ветерани

Ветеранската фолклорна група е создадена нешто подоцна, но тоа не значи дека е помалку квалитетна или пак запоставена – токму спротивно. Станува збор за единствена група во Словенија, која што строго се придржува кон старата традицијата. Настапите на самата група се оригинални и не се ниту најмалку современо кореографски обработени. Играорките и играорците играат така како што тие научиле како деца.

Фолкорната група ја сочинуваат 6–8 двојки кои имаат вежби еднаш неделно во просториите на

друштвото. Групата негува ора, песни и обичаи претежно од источна Македонија.

Исто така и народните носии на членовите од групата се автентични, бидејќи повеќето од нив ја имаат наследено од своите најблиски роднини, најчесто од своите родители. Поради тоа може да им се восхитуваме на различните типови носии од различни места од источна Македонија.

Во последно време фолклорната група се обидува да интерпретира и фрагменти од различни секојдневни, а и посебни навика и обичаи. На последните настапи токму тоа беше многу топло прифатено и од страна на публиката, што покажува дека сме на прав пат.

Исто така забележуваме дека просечната возраст на играорците се намалува, на кое што влиае доаѓањето на помлади играорки и играорци. Групата има бројни настапи низ Словенија, Австрија и Италија, а настапи и во Хрватска и повеќе пати во родната Македонија. Најпрепознатливи се по ората “Старо право оро за рамо” и “Орото на трипати”.

Folklorna skupina veteranov

Folklorna skupina veteranov se je oblikovala nekoliko pozneje, ni pa zaradi tega nič manj kakovostna ali zapostavljena – ravno nasprotno. Gre za zelo specifično folklorno skupino, ki se strogo drži starega izročila. Njihovi nastopi so izvirni in niso sodobno koreografsko obdelani. Plesalci plešejo tako, kot so se to naučili že v otroštvu.

Folklorno skupino sestavlja od 6–8 parov, vaje pa imajo enkrat tedensko v prostorih društva. Skupina neguje plese, pesmi in običaje iz vzhodne Makedonije.

Tudi ljudske noše plesalcev so avtentične, saj jo je večina podedovala od svojih bližnjih sorodnikov, najpogosteje od svojih staršev. Zaradi tega lahko na nastopih občudujemo različne tipe noš iz različnih krajev vzhodne Makedonije.

Skupina se zadnje čase trudi uprizarjati delčke različnih vsakdanjih, pa tudi bolj specifičnih navad in običajev. Na zadnjih nastopih je bilo to s strani publike zelo dobro in toplo sprejeto, kar kaže na to, da smo na pravi poti. Prav tako opažamo, da se povprečna starost plesalcev znižuje, na kar vpliva prihod novih mlajših plesalk in plesalcev. Skupina ima veliko nastopov po Sloveniji, Avstriji in Italiji, nastopili pa so tudi na Hrvaškem in večkrat tudi v Makedoniji.

Najbolj prepoznavni so po plesih "Staro pravo oro za ramo" in "Oro na tripati".

МКД Ватрослав Облак, Цеље

Традиционално нашето друштво ја започнува годината со активностите, поврзани со славењето на Старата нова година, наречена Василица. Годинава настанот го збогати македонската естрадна уметница Елена Јовчевска од Прилеп, којашто ја придружуваше групата Балканика Бенд од Јесенице. На прославата имаше многу нови млади семејства коишто во последните години се доселија во цељскиот регион.

Кон крајот на март имавме годишно собрание на коешто меѓу другото зборувавме и во врска со организација на нашиот традиционален пикник, планиран околу 6 мај по повод верскиот празник Ѓурѓовден. На годинашнава прослава за музика се погрижи групата Носталгија од Копер. Во рамките на прославата организиравме и традиционална ликовна колонија под раководство на нашата членка Александра Шкофлек. Посебно не израдува посетата на нашите постари членови на друштвото и се разбира, на Трајче Илиевски, некогашниот аташе во македонската амбасада во Словенија, со сопругата.

Како и секоја година до сега, и годинава планиравме организиран излет низ Словенија, меѓутоа, за жал, истиот се откажа поради технички проблеми со автобускиот превоз.

За жал, во периодот на раната есен годинава

Детска ликовна колонија

после подолга болест од нас замина нашиот прв претседател и еден од создавачите на друштвото, Никола Трајковски, познат како чичко Коле. Неговиот допринос и работата во нашто друштво нема никогаш да бидат заборавени.

Во ноември учествувавме на прославата по повод 30 години работење на македонската амбасада во Словенија и на настанот по повод 30 години работење на МКД Билјана од Марибор и Сојузот на МКД во РС.

Моментално своето внимание со добро расположение и мотивација го насочуваме кон организацијата на настанот по повод празникот Василица 2024.

Борче Стрезовски, претседател на МКД Ватрослав Облак, Цеље

Детска ликовна колонија

MKD Vatroslav Oblak, Celje

Tradicionalno naše društvo pričenja leto z dejavnostmi, povezanimi s praznovanjem starega novega leta im. vasilica. Letos je dogodek popestrila makedonska estradna umetnica Elena Jovčevska iz Prilepa, katero je spremljala skupina Balkanika bend z Jesenic. Na proslavi je bilo veliko novih mladih družin, ki so se v zadnjih letih priselili v celjsko regijo.

Priznanje Zveze MKD

Konec marca smo imeli letno skupščino, na kateri smo se med drugim pogovarjali tudi glede organizacije našega tradicionalnega piknika, organiziranega okoli 6. maja ob verskem prazniku Gjurgjovden. Na letošnjem praznovanju je za glasbo poskrbela skupina Nostalgija iz Kopra. V okviru praznovanja smo organizirali tudi tradicionalno likovno kolonijo pod vodstvom naše članice Aleksandre Škoflek. Še posebej smo bili veseli obiska naših starejših članov društva in seveda tudi obiska Trajčeta Ilijevskega, nekdanjega atašeya makedonskega veleposlaništva v Sloveniji, s soprogo.

Kot vsako leto do sedaj smo tudi letos načrtovali organiziran izlet po Sloveniji, ki pa je zaradi tehničnih težav avtobusnega prevoznika odpadel.

Na našo veliko žalost se v času zgodnje letošnje jeseni po daljši bolezni od nas poslovil naš prvi predsednik in eden od ustanoviteljev društva, Nikola Trajkovski, znan kot stiček Kole. Njegov prispevek in delo v našem društvu ne bo nikoli pozabljen.

Novembra smo se udeležili proslave 30 let delovanja makedonskega veleposlaništva v Sloveniji ter dogodka ob 30. obletnici delovanja MKD Biljana iz Maribora in Zveze MKD v RS.

Trenutno svojo pozornost ob dobri volji in motivaciji usmerjamo na organizacijo dogodka ob prazniku vasilica 2024.

Borče Strezovski, predsednik MKD Vatroslav Oblak, Celje

Đurđovdenski piknik MKD Vatroslav Oblak Celje

МКД Охридски бисери од Нова Горица во последните 10 години

2013–2015, Марко Матовски

Сега веќе починатиот претседател на нашето друштво истото го водеше успешно и со срце две години. Во тој период друштвото организираше целовечерен музичко-танцовачки концерт во Шемпетер при Горици, на којшто присуствуваа и пријателите од Австрија, КУД Македонка. Исто така, фолклорната секција имаше бројни настапи како дома така и во странство. За првпат со свои уметнички дела се претстави Боре Митовски, поточно во фоајето на градската општина Нова Горица.

Во 2014 година фолклорната група го достигна својот врв, бидејќи неделно учествуваше на различни настани во Горишката област и низ цела Словенија. Посебно доживување претставуваше учеството на Илинденските денови во Битола. Во април, македонското здружение со фолклорната секција и секцијата на жените учествуваше на Фестивалот на етнички групи и култури МозаикГОСкоп што се одржа под општинските аркади на Нова Горица.

По повод на 15-та годишнината од работата на друштвото, на 18 април се одржа свечено отварање на изложбата на слики и икони на Боре Митовски и Алимпија Кошаркоски во фоајето на градска општина Нова Горица.

Во рамките на настанот Недела на аматерската култура, на 13 јуни во Домот на културата Буковица со своите дела се претставија членовите на ликовната секција Боре Митовски и Љубомир Сребранов. Покрај нив своите дела ги изложи и академскиот ликовен и портретски уметник Александер Пеца.

Фолклорната група продолжи активно да работи и во 2015 година. На почетокот на јули учествуваше на впечатливиот фолклорен фестивал Slovakia folk 2015 во Братислава и фолклористите освоија златно прво место. На 11 септември, по повод

на празникот на градот на розите, друштвото за првпат го организираше настанот Македонско сонце. Во оваа година фудбалскиот тим на друштвото постигна најголем успех на значајниот турнир во Швајцарија, кадешто членовите на секцијата освоија одлично второ место.

2016–2017, Боре Митовски

Поради ненадејната смрт на претходниот претседател, претседателството го презеде Боре Митовски, кој го водеше друштвото само една година, бидејќи во 2017 година тој ја презеде улогата на претседател на Сојузот на македонските културни здруженија во Словенија.

Во 2016 година, во средината на јуни, друштвото им ги претстави македонските обичаи на новогоричанците преку проектот „Македонска културна жештина“ („Makedonska kulturna

Фолклорна група

MKD Ohriski biseri iz Nove Gorice zadnjih deset let

2013–2015, Marko Matovski

Zdaj že pokojni predsednik našega društva je društvo zelo uspešno vodil s srcem dve leti. V tem obdobju je društvo organiziralo celovečerni plesni in glasbeni koncert v Šempetru pri Gorici, na katerem so gostili prijatelje iz Avstrije, KUD Makedonka. Prav tako je folklor imela številne nastope tako doma kot tudi v tujini. Prvič se je s svojimi likovnimi umetninami predstavil Bore Mitovski, in sicer v avli mestne občine Nova Gorica.

V letu 2014 je folklorna skupina dosegla svoj vrhunec, saj so se tedensko udeleževali raznih dogodkov po Goriških regiji in celotni Sloveniji. Posebno doživetje je bila udeležba na folklornem festivalu Ilindenski dnevi v Bitoli v Makedoniji. Aprila se je makedonsko društvo s folklorno sekcijo in sekcijo žena udeležilo Festivala etničnih skupin in kultur MozaiGOSkop, ki je potekal pod novogoriškimi občinskimi arkadami.

Ob 15. obletnici delovanja društva je 18. aprila potekala slavnostna otvoritev razstave slik in ikon Boreta Mitovskega in Alimpije Košarkoskega v avli novogoriške mestne občine.

V sklopu tedna ljubiteljske kulture sta se 13. junija v Kulturnem domu Bukovica, s svojimi deli predstavila člana likovne sekcije Bore Mitovski in Ljubomir Srebranov. Poleg njiju je svoja dela razstavljal še akademski slikar in portretist Aleksander Peca.

Folklorna skupina je nadaljevala aktivno tudi v letu 2015. V začetku julija pa so se predstavili tudi na odmevnem folklornem festivalu Slovakia folk 2015 v Bratislavi in dosegli zlato 1. mesto. Dne 11. septembra je društvo ob prazniku mesta vrtnic prvič priredilo dogodek Makedonsko sonce. V tem letu je nogometna ekipa društva dosegla največji uspeh na odmevnem turnirju v Švici, dosegli so odlično drugo mesto.

2016–2017, Bore Mitovski

Zaradi nenadne smrti prejšnjega predsednika je predsedstvo prevzel Bore Mitovski, ki je društvo vodil

le eno leto, saj je leta 2017 prevzel vlogo predsednika Zveze makedonskih kulturnih društev Slovenije.

V letu 2016 sredini junija je društvo Novogoričanom predstavljajo makedonske običaje s projektom "Makedonska kulturna vročica". Najmlajši člani društva so obeležili makedonski dan na Goriškem. Zaradi beleženja velikega zanimanja na predstavitvi Makedonije leto poprej, so člani društva ponovili prireditev "Makedonsko sonce", ki se izvaja še danes v sklopu dogodkov mestne občine Nova Gorica. Kot vsako leto so se tudi to leto v začetku novembra folkloristi podali na mednarodno tekmovanje v Prago – Prague stars 2016 in osvojili prvo mesto.

Člani društva so leto 2017 začeli v februarju z obiskom koncerta priznanih glasbenikov Simona Trpčevskega in Gala Faganela, kjer so makedonskega pianista prijetno presenetili z dobrodošlico.

V marcu so se najmlajši člani folklorne skupine predstavili na srbskem otroškem festivalu „Otroška radost, vtkana v kólo“.

Bore Mitovski

Slavnostni koncert ob 20. obletnici društva

vročica"). Најмладите членови на друштвото го одбележаа македонскиот ден во горишката област. Поради големиот интерес од претходното претставување на Македонија, членовите на здружението го повториле настанот „Македонско сонце“, што се одржува и денес во рамките на градска општина Нова Горица. Како и секоја година, на почетокот на ноември фолклористите се упатија на меѓународниот натпревар во Прага - Prague stars 2016 и освоиле прво место.

Во 2017 година, членовите на друштвото истата ја започнаа со посета на концертот на познатите музичари Симон Трпченски и Гал Фаганел, каде што го изненадиле македонскиот пианист со убаво пречекување.

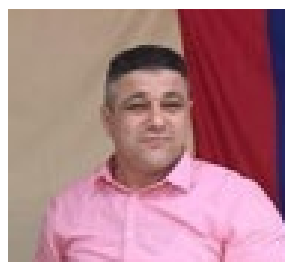
Во март, најмладите членови на фолклорната група се претставија на српскиот детски фестивал „Детска радост, вплетена во коло“.

Во мај, младинската фолклорна група учествуваше на Светското првенство во фолклор во Лидо ди Језоло во Италија, каде што освоиле трето место. На почетокот на јуни, се претставија и во Хрватска, точно во Делнице на 6-та меѓународна средба на фолклорот.

Во јуни друштвото се обиде и во поетската област, па така организира самостоен поетски проект под наслов „Поетска разиграност“ („Pesniška razigranost“). Позитивната реакција од околината го поттикна друштвото во септември повторно да ја претстави македонската традиција преку настанот „Македонско сонце 3“, а годината заврши со најуспешната фолклорно-драмска приредба „Миграциите некогаш и денес“ („Migracije nekoč in danes“). Во областа на спортот, по конкретно во малиот фудбал, тимот на МКД Охридски бисери освоиле трето место на турнирот во Швајцарија и второ место во Крањ во Словенија и Удине во Италија.

2018–2019, Тоше Илиевски

Новата 2018 година донесе мошне бројни промени во Македонското културно друштво Охридски бисери. Друштвото ја започна годината со новогодишна забава, во февруари

Тоше Илиевски

започнаа фолклорните проби во карневалски костуми и со карневал. Во март, друштвото беше почестено со посета од страна на Никола Шалваринов, директорот на Агенцијата за иселеништво на Република Македонија. Во април најмладите членови на фолклорната група настапија на детскиот фестивал на народни песни и ора „Детска радост вплетена во коло“ во Нова Горица. Во периодот од 27 до 31 мај, во центарот на Нова Горица се одржа настанот „Недела на ликовната и поетската креативност“, а отворањето на настанот му припадна на македонскиот Народен ансамбл за народни игри и песни „Танец“ од Скопје. Фолклорната група Охридски бисери имаше голема чест да настапи како предгрупа. Веќе наредниот ден, настаните се поместиле на главниот плоштад во Нова Горица, каде што сите присутни и минувачи можеа да слушнат различна поезија и музика во соработка со музичкото училиште Озлинка и другите танчарски друштва. Ликовните уметници учествуваа на дводневна ex-tempera. Во јуни, младинската фолклорна група настапи во Хрватска во Шчитарево на меѓународниот фолклорен фестивал и во Крањ на 20-тиот Етно-фолк фестивал, а во август беше почесен гостин во Италија, исто така на меѓународниот фолклорен фестивал 53-то фолклорно интернационално дефиле Гориција 2018. Ноември беше во знак на продолжување на минатогодишната драмска претстава, дело на членот на друштвото Боре Митовски со наслов „Печалбар“. Во декември, друштвото организираше и литературна вечер.

2019 година беше значајна година за МКД Охридски бисери, бидејќи друштвото го одбележуваше јубилејни 20 години постоење од своето основање. Како и секоја година, друштвото пред крајот на учебната година, организира доделување на свидетелства на учениците кои го следеа дополнителната настава по македонски јазик. Настанот со наслов „Поетска разиграност“ („Pesniška razigranost“) беше посветен на младите и учениците, кои се претставија со проза, поезија и скечеви.

V maju se je mladinska folklorna skupina udeležila Svetovnega prvenstva folklorne v kraju Lido d' Jesolo v Italiji, na katerem je dosegla tretje mesto. V začetku juniju so se predstavili tudi na Hrvaškem, natančneje v Delnicah na 6. mednarodnem srečanju folklorne.

Društvo se je v juniju preizkusilo tudi v pesniških vodah, saj je organiziralo samostojni projekt z naslovom „Pesniška razigranost“. Pozitiven odziv okolice je društvo spodbudil, da so v septembru znova predstavljali makedonsko tradicijo skozi dogodek „Makedonsko sonce 3“, leto pa so zaključili v novembru z najuspešnejšo folklorno-dramsko prireditvijo z naslovom „Migracije nekoč in danes“. Na športnem področju, natančneje v malem nogometu, je ekipa MKD Ohridski biseri dosegla tretje mesto na turnirju v Švici ter drugo mesto v Kranju in Udinah v Italiji.

2018–2019, Toše Ilievski

Leto 2018 je prineslo kar nekaj sprememb v Makedonskem kulturnem društvu Ohridski biseri. Društvo je leto začelo igrivo, saj so priredili novoletno zabavo, v februarju pa so se začele folklorne vaje v pustnih kostumih ter pustovanje. V marcu je društvo s svojim obiskom počastil Nikola Šalvarinov, direktor Agencije za izseljenišтво Republike Makedonije. Aprila so najmlajši člani folklorne skupine zaplesali na otroškem festivalu ljudskih plesov in pesmi „Otroška radost, vtkana v kólo“ v Novi Gorici. Med 27. in 31. majem je v središču mesta Nove Gorice potekal »Teden likovne in pesniške ustvarjalnosti« in otvoritev dogodka je bila dodeljena makedonskemu nacionalnemu ansamblu za ljudske plesne in pesmi »Tanec« iz Skopja. Velika čast je doletela tudi folklorna skupina Ohridski biseri, saj je nastopila kot predskupina. Že naslednji dan so se dogodki preselili na osrednji trg Nove Gorice, tako so lahko zbrani in mimoidoči v tistem tednu slišali različno poezijo in glasbo v sodelovanju z glasbeno šolo Ozlinka in drugimi plesnimi društvi, likovni umetniki pa so se podali v dvodnevno ex-tempero. V juniju je

Otroška in mladinska folklorna skupina

mladinska folklorna skupina nastopila na Hrvaškem v Ščitarjevem na mednarodnem folklornem festivalu in v Kranju na 20. Etno-folk festivalu, avgusta pa kot gost v Italiji, prav tako na mednarodnem folklornem festivalu 53. Parata folkloristica internazionale Gorizia 2018. November je bil v znamenju nadaljevanja dramske igre iz predhodnega leta, avtorja člana društva Boreta Mitovskega z naslovom „Delavec v tujini“ (mak. „Печалбар“). V decembru je društvo organiziralo še literarni večer.

Leto 2019 je bilo pomembno leto za MKD Ohridski biseri, saj je društvo obeleževalo jubilejno 20. obletnico delovanja od svoje ustanovitve. Društvo je kot vsako leto pred zaključkom šolskega leta organiziralo podelitev spričeval učencem dopolnilnega

Poezija na Trgu Evropa

Во септември, друштвото ја прослави 20-та годишнина од своето постоење и за таа цел на 28 септември организира целодневен настан „Фолклорна плетеница“. Настанот започна со 7-мото горишко трчање и пешачење за надеж во соработка со друштвото Ко-рак. На Плоштадот на Бевк следеше ревија на македонските народни носии, настапи на деца и ветерански фолклорни групи и хорови од Словенија. Во вечерните часови се одржа свечен настан во кој со фолклорни настапија и нашите гости од Македонија, КУД Илинден, Струга. Публиката во Горица се забавуваше и со незаборавниот музички концерт на Сашо Митев со групата од Македонија. За друштвото беше голема чест што на овој официјален настан присуствуваа и Н. Е. Сузана Зеленковска, амбасадорката на Република Македонија во Словенија, и д-р Клемен Миклавчич, градоначалникот на градската општина Нова Горица.

Во рамките на јубилејот, во периодот од 27 до 29 септември, се одржа ликовна колонија „Горишката област во агли и кругови“ („Goriška rokrajina v kotih in krogih“) под стручното око на академскиот сликар Франц Голоб. Во октомври, фолклорната група учествуваше и на меѓународниот фестивал на фотографија „Фото екс-темпове 2019“ со тема мултикултуралност, кој се одржа во Нови Град во Хрватска.

2020–2023, Виктор Илиевски

Виктор Илиевски

2020 година беше позитивна за друштвото Охридски бисери, бидејќи независно од ситуацијата со пандемијата, успешно беа изведени сите планирани проекти и планови. Во првата недела на јануари, друштвото веќе организираше изложба на слики од ликовната колонија од 2019 година во Нова КБМ, АД. Раководителот на фолклорната секција Магде Николеска во јули учествуваше на приспособената изведба на семинарот за традиционална музика и танци, наслов: „Обредни танци, обредно пеење и обредна облека“, кој се одржа како дел од Меѓународниот фолклорен фестивал „Илинденски денови 2020“.

Септември беше културно богат за друштвото, бидејќи во еден викенд беа реализирани два проекти. Настанот „Поетска и танцовачка разиграност“ („Pesniška in plesna razigranost“), кој се одржа под аркадите на градската општина Нова Горица го привлече вниманието на минувачите, бидејќи друштвото го презентираше македонското културно наследство преку ревија на македонски народни носии, македонски песни и ора и македонска поезија. Во ист период се одржа и ликовната колонија „Горица во бои“ („Gorica v barvah“), каде што уметниците со боја ги насликаа Старата и Новата Горица на сликарските платна. Друштвото првпат изведе тримесечен детски курс по цртање на тема „Предмети во просторот“ („Predmeti v prostoru“), под раководство на Боре Митовски. Фудбалската екипа на друштвото секоја година постигнува извонредни резултати и истиот случај беше и оваа година, кога во септември членовите освоија прво место.

Фудбалска секција МКД Охридски бисери

Како и претходната година, така и 2021 година започна со отворање на изложбата од ликовната колонија од претходната година. Крајот на мај членовите на ликовната секција учествуваа на 12-тото издание на „Ex-tempore“ на тема Вода во Кромберк и постигнаа одлични резултати. Киара Лебан освои прво место за уметниците во основните училишта, а Боре Митовски доби посебно признание.

Едно топло јунско попладне, друштвото првпат организираше литературен настан „Поезијата не познава граници“ („Poezija ne pozna meja“).

Športni dan

pouka makedonskega jezika. Prireditev z naslovom „Pesniška razigranost“ je bila namenjena mladim in učencem, saj so se na prireditvi predstavili s prozo in poezijo ter skeči.

V septembru je društvo praznovalo 20. obletnico delovanja društva in v ta namen 28. septembra priredilo celodnevno prireditev „Folklorna pletenica“. Prireditev se je pričela s 7. goriškim tekom in hojo za upanje v sodelovanju s društvom Ko-rak. Na Bevkovem trgu je sledila revija makedonskih ljudskih noš, nastopi otroških in veteranskih folklornih skupin ter pevskih zborov iz Slovenije. Ob večernih urah je potekala slavnostna prireditev, na kateri so s folklornim nastopom sodelovali naši gostje iz Makedonije KUD Ilinden, Struga. Goriško občinstvo se je zabavalo tudi z nepozabnim glasbenim koncertom Saša Miteva s skupino iz Makedonije. Društvo je dosegla veliko čast, da se je slavnostnega dogodka udeležila tudi Njena ekselenca Suzana Zelenkovska, veleposlanica Makedonije v Sloveniji, in dr. Klemen Miklavčič, župan mestne občine Nova Gorica.

V okviru jubileja je od 27. do 29. septembra pod strokovnim očesom akademskega slikarja Franca Goloba potekala tudi likovna kolonija „Goriška pokrajina v kotih in krogih“. V oktobru se je folklorna skupina udeležila tudi mednarodnega festivala fotografije „Foto ex-tempore 2019“ s temo multikulturalnost, ki se je odvil v Novem Gradu na Hrvaškem.

2020–2023, Viktor Ilievski

Leto 2020 je bilo za društvo Ohridski biseri pozitivno leto, saj smo kljub situaciji s pandemijo izvedli vse zadane projekte in načrte. V prvem tednu januarja je društvo že organiziralo razstavo slik likovne kolonije iz 2019 v Novi KBM, d. d.. Vodja folklorne sekcije Magde Nikoleska se je julija udeležila prilagojene izvedbe seminarja o tradicionalni glasbi in plesih, in sicer na temo: „Obredni plesi, obredno petje in obredna noša“, ki je potekal v sklopu Mednarodnega folklornega festivala „Ilindenski dnevi 2020“ v Makedoniji.

September je bil za društvo kulturno bogat, saj smo v obdobju enega vikenda pripravili kar dva projekta. Prireditev „Pesniška in plesna razigranost“, ki je potekal pod arkadami MONG, so si mimoidoči ogledali z zanimanjem, saj je društvo makedonsko kulturo širilo prek revije makedonskih ljudskih noš ter makedonskih plesov in poezije. Istočasno se je odvijala tudi likovna kolonija z naslovom „Gorica v barvah“, na kateri so umetniki s pomočjo barv na slikarska platna ujeli Staro in Novo Gorico. Društvo je prvič izvedlo trimesečni otroški tečaj risanja s tematiko „Predmeti v prostoru“ pod vodstvom Boreta Mitovskega. Nogometna ekipa društva vsako leto niza svoje odlične rezultate in tudi leta 2020 ni bilo nič drugače, saj so v septembru dosegli prvo mesto.

Športna sekcija

Во средината на септември, ликовната секција на друштвото по трет пат ги поврза академските и аматерските сликари од Словенија и странство. Овој пат творците ги создаваа своите уметнички дела покрај смарагдната река Соча, која беше и тема и инспирација на самата колонија. За крај на креативниот викенд, друштвото ги претстави сликарите и нивните уметнички дела на настанот „Македонско сонце 5“. Трдневната уметничка колонија успешно заврши на кромбершкиот замок со разгледување на самостојната изложба на критичарот на колонијата Франц Голоб. Проектот „Македонско сонце 5“ започна веќе во јуни во Нова КБМ, АД, со самостојна изложба на Боре Митовски со наслов „Убавината и стравот“ („Lepota in strah“). 2021 година беше мошне успешна и за спортската секција, бидејќи таа освои прво место на турнир во Крањ, Словенија.

И 2022 година беше културно богата, бидејќи друштвото истата ја започна во јануари со отворање на изложбата од ликовната колонија „Смарагдна Соча“ во галеријата Стопа и Нова КБМ. Литературната секција зеде учество на церемонијата на Градска општина Нова Горица со наслов „И небото не е поделено“ („In nebo ni razdeljeno“) со рецитал на македонска поезија во интерпретација на Магде Николеска.

Во рамките на Неделата на аматерската култура, литературната секција на друштвото кон крај на јуни организираше поетска вечер со наслов „Поезијата не познава граници 2“ („Poezija ne rozna meja 2“). Јуни беше мошне динамичен за сите секции на друштвото, бидејќи фолклорната секција ја почести публиката со свој настап во Крањ на 24-от Етно-фолк фестивал, а член на ликовната секција учествуваше во ликовната колонија во Крушево.

На почетокот на јули, фолклорната група беше повторно поканета на фестивалот „15-ти јулски сусрети“ („15. Sranjski susreti“) во Шчитарево. Градската општина Нова Горица го покани друштвото и за соработка за пречекот на високата делегација од македонскиот град Берово, која сакаше специјално да им се заблагодари на доброволните противпожарни друштва Нова Горица, Дорнберк и на градската општина Нова

Ликовната колонија

Горица за безрезервната помош при гасењето на пожарите во Македонија. Истиот месец, во соработка со Државната архива на Република Македонија, друштвото во галеријата Стопа отвори изложба на паноа и слики на македонскиот револуционер Гоце Делчев со цел да го прикаже значењето на оваа културно-историска личност.

Во септември, друштвото ги обедини сликарите од различни генерации и места на тридневна ликовна колонија „Небеска Горица“ („Nebeška Gorica“) на ридот Шкабриел. Истиот викенд, друштвото ја организираше шестата традиционална приредба „Македонско сонце“, на којашто фолклористот, музичарот и инструменталист од првата постава на националниот македонски ансамбл Танец, Сашо Митев, детално ги претстави и опиша македонските традиционални инструменти. Матија Зорн свиреше и детално ја претстави традиционална словенечка хармоника. За крај на годината, во ноември членовите на МКД Охридски бисери свечено од заменикот на градоначалникот на градската општина Нова Горица Саша Коговшек, и кандидатот за градоначалник на Градска општина Нова Горица, Томаш Хорват, ги примија клучевите за новите простории на друштвото.

Tako kot preteklo leto se je tudi leto 2021 pričelo z odprtjem razstave pretekle likovne kolonije. Konec maja sta se člana likovne sekcije udeležila 12. Ex-tempore na temo Voda v Kromberku in dosegla odlične rezultate. Chiara Leban je dosegla prvo mesto za osnovnošolske ustvarjalce, Bore Mitovski pa je prejel posebno priznanje.

Toplega junijskega popoldneva je društvo prvič priredilo literarni dogodek „Poezija ne pozna meja“, na katerem so se mimoidoči lahko potopili v verze slovenske, makedonske in italijanske poezije posameznih literatov in društev. Sredi septembra je likovna sekcija društva že tretjič povezala akademske in amaterske slikarje iz Slovenije in tujine. Tokrat so svoje umetnine ustvarjali ob smaragdni reki Soči, ki je bila tudi tema in navdih same kolonije. Za zaključek ustvarjalnega vikenda je društvo predstavilo slikarje in njihove umetnine na dogodku “Makedonsko sonce 5”. Tridnevna likovna kolonija se je uspešno zaključila na kromberškem gradu z ogledom samostojne razstave kritika kolonije Franca Goloba. Projekt Makedonsko sonce 5 se je pričel že junija v Novi KBM, d. d., s samostojno razstavo z naslovom „Lepota in strah“ slikarja Boreta Mitovskega. Leto 2021 je bilo zelo uspešno tudi za športno sekcijo, saj so člani osvojili prvo mesto na nogometnem turnirju v Kranju.

Tudi leta 2022 je bilo kulturno dogajanje pestro, saj je društvo že januarja začelo z odprtjem razstave likovne kolonije “Smaragdna Soča” v Galeriji Stopa in Novi KBM. Člani društva so sodelovali tudi pri slovesnosti Mestne občine Nova Gorica z naslovom

Samostojna slikarska razstava, Beograd 2023

„In nebo ni razdeljeno“ z recitalom makedonske poezije v interpretaciji Magde Nikoleske.

V sklopu Tedna ljubiteljske kulture je konec junija literarna sekcija društva priredila pesniško branje z naslovom „Poezija ne pozna meja 2“.

Junij je bil za vse sekcije društva dinamičen, saj je folklorna sekcija z nastopom počastila občinstvo v Kranju na “24. Etno-folku”, član likovne sekcije pa se je udeležil likovne kolonije v Kruševu. Naslednji poletni mesec je bila folklorna skupina znova povabljen na festival „15. Srpanjski susreti“ v Šćitarjevu na Hrvaškem.

Mestna občina Nova Gorica (MONG) je društvo povabila tudi k sodelovanju pri sprejemu visoke

Odprtje razstave Goce Delčev

Македонско сонце 6

2023 година беше мошне успешна во областа на уметноста, бидејќи друштвото во јануари ја отвори изложбата на слики од минатогодишната ликовна колонија. Членовите учествуваа на 5-та екстемпори во Словенија и Италија, на две ликовни колонии во Словенија, 18-то ателие под Крн и на ликовна колонија во Крушево, Македонија. Исто така, учествуваа на тематската изложба „Полноста во празнината“ („Polnost praznine“), каде Боре Митовски доби сребрена награда. Во септември беше организирана тринедневна ликовна колонија, чија тема беше поврзана со 400-годишнината на постоењето на франкопанскиот манастир Костањевица. За да ја збогатат ликовната колонија, сликарите присуствуваа на свечаното отворање на изложбата на уметнички дела (инсталација, видео, фотографија, цртеж) на познатата сликарка Ирена Паскали од Македонија, која ја организира друштвото во соработка со галеријата Стопа. Во почетокот на ноември друштвото реализира самостојна изложба на слики на долгогодишниот член и раководител на ликовна секција, Боре Митовски, во Белград, каде што настапи и фолклорната група.

Во почетокот на јуни, друштвото веќе по третпат ги обедини италијанската и словенечката страна на границата со проектот „Поезијата не познава граници“, на кој се претставија осум поети. Во

рамките на Неделата на аматарската култура 2023, НУ Театар Комедија од Скопје во гимназијата во Нова Горица ја изведе со комедијата „Анатомија на неверството“. Драмската секција во август во домот на културата го промовира филмот „Најсреќниот човек на светот“, дело на македонска режисерка Теона Стругар Митевска и учествуваа во сите изведени проекти.

Во септември, на веќе традиционалниот настан „Македонско Сонце 7“, членовите организираа интересен семинар од областа на културното наследство, поточно споредба помеѓу рачните изработки на идријска и романска чипка. На настанот учествуваа членовите на Идријско чипкарско училиште, љубителките на хеклање од Нова Горица, а како гостинка ни беше и претставничката од училиштето од Крушево од Р Македонија.

Македонско културно друштво Охридски бисери веќе од 2020 година на крајот на секоја година издава весник, каде што освен информациите за активностите на друштвото се наоѓаат и два интервјуа со интересни личности.

Игор Бизимовски

delegacije iz makedonskega mesta Berovo, ki se je želela posebno zahvaliti prostovoljnima gasilskima društvoma Nova Gorica in Dornberk ter MONG za nesebično pomoč pri gašenju požarov v Makedoniji. V naslednjem mesecu je društvo v sodelovanju z Državnim arhivom Republike Makedonije v Galeriji Stopa svečano odprlo razstavo panojev in slik makedonskega revolucionarja Goceta Delčeva ter ob 150. obletnici njegovega rojstva pomen te kultne zgodovinske osebnosti upodobili z dramsko uprizoritvijo.

V septembru je društvo združilo slikarje različne generacije in krajev na tridnevni likovni koloniji "Nebeška Gorica" na hribu Škabrijel. Isti konec tedna je društvo organiziralo že šesto tradicionalno prireditev "Makedonsko sonce", na katerem je Sašo Mitev, folklorist, glasbenik in instrumentalist prve postave pri Nacionalnem makedonskem ansamblu Tanec, podrobno predstavil in zaigral na tradicionalnih makedonskih instrumentih. Na harmoniko je zaigral in jo tudi natančneje predstavil Matija Zorn. Novembra pa so člani MKD Ohridski Biseri s strani podžupana MONG Saša Kogovška in kandidata za župana Mestna občina Nova Gorica Tomaža Horvata svečano prejeli ključke novih prostorov.

Leto 2023 je bilo na likovnem področju zelo uspešno, saj je društvo januarja razstavilo slike lanskoletne likovne kolonije. Udeležili so se kar petih ex-tempor v Sloveniji in Italiji, dveh likovnih kolonij v Sloveniji, 18. ateljeja pod Krnom in likovne kolonije v Kruševu v Makedoniji. Sodelovali so tudi na tematski razstavi „Polnost praznine“, na kateri je Bore Mitovski prejel srebrno priznanje. Septembra so organizirali tudi tridnevno likovno kolonijo, katere tematika je bila povezana s 400. obletnico obstoja frančiškanskega samostana Kostanjevica. Za popestritev likovne kolonije so se slikarji udeležili svečanega odprtja razstave umetniških del (instalacija, video, fotografija, risba) priznane makedonske umetnice Irene Paskali, ki jo je organiziralo društvo v sodelovanju z galerijo Stopa. V začetku novembra je društvo

soorganiziralo samostojno razstavo slik dolgoletnega člana in vodje likovne sekcije Boreta Mitovskega v Beogradu, na kateri je nastopila tudi folklorna skupina.

V začetku junija je društvo že tretjič združilo slovensko in italijansko stran meje s projektom Poezija ne pozna meja, na kateri se je predstavilo osem literatov. V sklopu tedna ljubiteljske kulture 2023 je društvo NU Teatar Komediya iz Skopja nastopilo v gledališki dvorani Gimnazije Nova Gorica s komedijo "Anatomija prevare". Gledališka sekcija je avgusta v Kulturnem domu predvajala film „Najsrečnejši človek“ makedonske režiserke Teone Strugar Mitevske ter sodelovala pri vseh izvedenih projektih.

Septembra so člani v okviru že tradicionalnega dogodka „Makedonsko Sonce 7“ poskrbeli za zanimiv seminar s področja kulturne dediščine, in sicer s primerjavo rokodelskih del idrijske in romunske čipke. Na dogodku so sodelovali člani Idrijske čipkarske šole, ljubiteljice klekljanja Nova Gorica, gostili smo tudi predstavnico šole iz Kruševa iz R. Makedonije.

Makedonsko kulturno društvo Ohridski biseri že od leta 2020 ob zaključku leta izda časopis, v katerem je poleg aktivnosti društva mogoče prebrati še dva intervjuja zanimivih osebnosti.

Igor Bizimovski

Folklorna skupina

Македонско културно друштво Кочо Рацин – Обала, Копер

Култура во широко значење на зборот значи култура на еден народ – јазик, начин на комуникација, народна традиција, историја, култура на меѓусебно почитување, култура на однесување и многу повеќе, додека култура во потесна смисла на значење е како хиперним за сите гранки на уметноста – музика, литература, театар, филм, танц, архитектура, ликовна уметност и сл.

Македонското културно друштво Кочо Рацин – Обала, Копер, коешто го добило името по познатиот поет Коста Апостолов Солев Рацин (Кочо Рацин), во Република Словенија постои веќе 30 години. Создадено е на иницијатива на група млади ентузијастички во 1991 година. На почетокот функционираше како секција во рамките на Сојузот на МКД во Република Словенија. Како независно, доброволно и непрофитно здружение на граѓани беше регистрирано на 21. 4. 1997 година. После амбициозните почетоци активностите на друштвото за одреден период беа во мирување, а повторното заживување дојде во 2014 година, кога неколкумина симпатизери ги усогласија основачките документи со актите на новите закони за здруженијата и го продолжија активното работење на друштвото.

Со своето волонтерско работење членовите на друштвото ги реализираат своите интереси

Редовни вежби на фолклорната група

Извршен одбор на МКД Кочо Рацин

во областа на зачувувањето на македонското културно наследство. Здружението работи на територијата на Република Словенија и надвор од нејзините граници и соработува со други друштва, организации и клубови кои работат на полето на зачувување на македонското и светското културно наследство и традиции.

Целта на друштвото е пред сè да ја поттикне културната и уметничката дејност и со тоа да придонесе за развој на полето на културата, преку обединување на своите членови во едно пошироко културно движење, кои се способни да ги покажат своите вештини не само пред домашната публика, туку и надвор од Словенија во рамките на различни настани и натпревари.

Сите членови на друштвото се обидуваат да ги надградат активностите и да ги покажат на што поширока јавност. Нашите ставови се насочени кон иднината. Свесни сме дека на раскрсницата на европските култури, еден од најважните предизвици за сите љубители на културата, секако ќе биде зачувувањето на сопствениот идентитет, а воедно и грижата за неговото пренесување на помладите генерации.

Работата на членовите на друштвото е доброволна и волонтерска. Друштвото нема профитабилни активности. Се финансира од средствата добиени врз основа на извештаите за извршената работа, врз основа на одлуките на Јавен фонд за културни дејности во Р. Словенија, од градската општина

Makedonsko kulturno društvo Kočo Racin – Obala, Koper

Kultura v širšem pomenu besede pomeni kulturo nekega naroda – jezik, način komunikacije, ljudsko izročilo, zgodovino, kulturo medsebojnega spoštovanja, kulturo obnašanja in še marsikaj, kultura v ožjem pomenu pa je kot nadpomenka za vse panoge umetnosti – glasbo, literaturo, gledališče, film, ples, arhitekturo, likovno umetnost ipd.

Makedonsko kulturno društvo Kočo Racin – Obala, Koper, ki je dobilo ime po znanem pesniku Kostu Apostolovu Solevu Racinu (Kočo Racin) obstaja v R Sloveniji že 30 let. Nastalo je na pobudo več mladih entuziastov leta 1991. Na začetku je delovalo kot sekcija v okviru Zveze MKD v Republiki Sloveniji. Kot samostojno, prostovoljno in neprofitno združenje državljanov je bilo registrirano 21. 4. 1997. Po ambicionih začetkih so dejavnosti društva za nekaj časa bile v mirovanju, do ponovne oživitve društva pa je prišlo leta 2014, ko je peščica zanesenjakov ustanovitvene akte uskladila z novo društveno zakonodajo ter nadaljevala z aktivnim delovanjem društva.

Člani društva z ljubiteljskim delovanjem uresničujejo svoje interese na področju ohranjanja makedonske kulturne dediščine. Društvo deluje na območju Republike Slovenije in izven njenih meja ter sodeluje z drugimi društvi, organizacijami in klubi, ki delujejo na področju ohranitve makedonske in svetovne kulturne dediščine in tradicije.

Namen društva je predvsem vzpodbujati kulturno in umetniško dejavnost in tako prispevati k razvoju področja kulture s tem, da združuje svoje člane v širše kulturno gibanje, ki so svoje sposobnosti zmožni pokazati ne le domačemu občinstvu, temveč tudi izven Slovenije v okviru različnih dogodkov in tekmovanj.

Vsi člani društva si prizadevamo nadgraditi dejavnost in jo prikazati čim širši javnosti. Naši pogledi so usmerjeni v prihodnost. Zavedamo se namreč, da bo na razpotju evropskih kultur za vse ljubitelje kulture eden najpomembnejših izzivov zagotovo ohranitev

Folklorna skupina

Nastop v Kopru

Otroška folklorna skupina

lastne identitete, hkrati pa skrb za njen prenos na mlajše rodove.

Delo članov društva temelji na prostovoljnosti. Pridobitne dejavnosti društvo nima. Financira se iz sredstev, ki jih na osnovi podanih poročil o

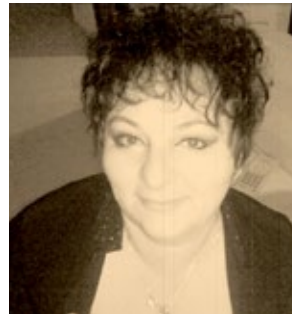
Копер и слично. Дел од средствата ги собира и преку членарина, кои подоцна се распределуваат за потребите на секциите. Од време на време друштвото добива одредени средства преку донации за поединечни дополнителни активности или организирање настани значајни во областа на неговото работење.

Конкретните содржини на работата на секциите се определуваат со нивните програми. Во секој случај, реализацијата на планираната програма за работа е во зависност и од условите како што се соодветни простории, финансиски средства, професионален менаџмент и на крај, но не и помалку важно, креативноста и развојот на поединците. Во друштвото можеме да се пофалиме со многу организирани самостојни приредби, како и приредби во соработка со други друштва и меѓународна соработка. Друштвото и неговите членови се добитници многу признанија и благодарници за нивните активности.

Од основањето во рамките на друштвото функционираат различни секции: фолклорна секција, драмска секција, хор, ликовна секција, кулинарска секција и слично. Во фолклорната секција го негуваме македонското културното наследство со ора, песни и обичаи. Редовно учествуваме на сите средби на фолклорните групи и настапуваме на домашни и странски фолклорни фестивали. До сега учествувавме на бројни настапи во Италија, Австрија, Хрватска и Македонија. Последниот настап на фолклорната група беше годинава во месец октомври во Вилах, Австрија.

Турнир во мал фудбал

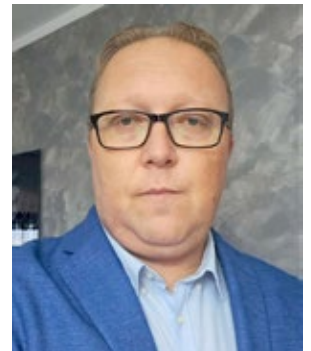
Виолета Матијевиќ

Горан Ликовски

Гордана Бошначки

Блаже Атанасов

Друштвото секоја година изведува повеќе проекти, како што се: Недела на македонската култура, Фолклорен фестивал, Предновогодишен концерт и сл. Друштвото постојано се грижи за организирање на различни прослави на значајни празници и други општествени настани.

Претседатели на друштвото од почетокот до денес:

- Јован Тасевски
- Коста Тосиќ
- Петар Наумовски
- Виолета Матијевиќ
- Горан Ликовски
- Гордана Бошначки
- Блаже Атанасов.

Годинава повторно членовите изгасаа ново раководство на друштвото, коешто ќе работи активно во наредните две години. Нашите идеи и задачи се ориентирани кон иднината, бидејќи за долгорочен успех потребно е да се препознаат утрешните потреби, а тие бараат денешни одлуки.

Гордана Бошњачки

Prednovoletni koncert

opravljenem delu pridobi na osnovi odločbe Javnega sklada za kulturne dejavnosti, Mestne občine Koper ipd. Del sredstev društvo zbere tudi s članarino, ki se pozneje porazdeli za potrebe delovanje sekcij. Društvo občasno pridobi nekaj sredstev z donacijami ob posameznih dodatnih dejavnostih ali ob organizaciji prireditev, pomembnih na območju svojega delovanja.

Konkretno vsebine dela sekcij se določajo z njihovimi programi. Vsekakor pa je realizacija zastavljenega programa dela odvisna tudi od pogojev, kot so ustrezni prostori, finančna sredstva, strokovnost vodenja in nenazadnje kreativnost in razvoj posameznikov. V društvu se lahko pohvalimo s številnimi samostojnimi prireditvami in prireditvami v sodelovanju z drugimi društvi ter z mednarodnim sodelovanjem. Društvo in njegovi člani so za svoje delovanje prejeli številna priznanja in zahvale.

Villach, Avstrija

Teden makedonske kulture

Od ustanovitve naprej so v društvu delovale različne sekcije: folklorna sekcija, dramska sekcija, pevski zbor, likovna sekcija, kulinarčna sekcija ipd. V folklorni skupini ohranjamo makedonsko kulturno dediščino v plesih, pesmih ter običajih. Redno sodelujemo na vseh srečanjih folklornih skupin in nastopamo na domačih in tujih folklornih festivalih. Gostovali smo že v Italiji, v Avstriji, na Hrvaškem in v Makedoniji. Zadnji nastop folklorne skupine je bil letos v mesecu oktobru v Beljaku v Avstriji.

Društvo vsako leto organizira nekaj odmevnih prireditev, kot so: Teden makedonske kulture, Folklorni festival, Prednovoletni koncert ipd. Društvo je ves čas skrbelo tudi za organizacijo proslav ob pomembnih praznikih in ostalih družabnih dogodkov.

Predsedniki društva od začetka do danes:

- Jovan Tasevski
- Kosta Tosić
- Petar Naumovski
- Violeta Matijević
- Goran Likovski
- Gordana Boshnachki
- Blazhe Atanasov.

Letos smo člani znova izglasovali novo vodstvo društva, ki bo aktivno delovalo v naslednjih dveh letih. Naše ideje in naloge so usmerjene v prihodnost, kajti za dolgoročno uspešnost je potrebno prepoznati jutrišnje potrebe, te pa zahtevajo današnje odločitve.

Дополнителна настава на македонски јазик

„Јазикот е единствената наша татковина. Сè додека го чуваме, го негуваме, го вардиме, го гледаме јазикот наш македонски – ќе може да сметаме дека ја имаме и татковината. Како куќа, како дом, како огниште.“

Блаже Конески

Јазикот е патоказ на културата, најскапоцената амајлија од нашите предци. Зачувувањето на јазикот е од огромно значење заради тоа што служи да ги обединува луѓето. Младите генерации треба да се запознаат уште од мали нозе со историјата и значењето на македонскиот јазик и со тоа кај нив да се поттикне развивање на свеста на неговото зачувување, бидејќи нема нешто поубаво од тоа да се пишува, зборува и твори на свој мајчин јазик.

Наставата на македонски јазик од 2018 година до денес ја реализира наставничката **Снежана Катарова**, дипломиран професор по одделенска настава на македонски јазик.

Програмата за децата на граѓаните од нашата земја кои престојуваат и/или живеат во странство има за цел изучување на мајчиниот јазик и развивање чувство на припадност кон својот народ и традиција. Програмата е структурирана на тој начин што овозможува изучување на повеќе области и здобивање знаења за градење на сопствениот национален идентитет, премостување на разликите во културите и градење соживот преку почитување и непосредна примена на принципот на мултукултурноста.

Наставата на македонски јазик и културно наследство се реализира во повеќе училишта во Република Словенија и тоа: ОУ Ливада, **Љубљана**, ОУ Драгомир Бенчич Бркини, **Козина – Хрпелце**, ОУ Милојка Штрукељ, **Нова Горица** и околината, ОУ Јакоб Аљаж, **Крањ**, ОУ Нотрањски одреди, **Церкница**, ОУ Копер, **Копер**, ОУ Д-р Богомир Магања, **Дивача** и ОУ Данило Локар, **Ајдовшчина**.

ОУ Ливада, Љубљана

Во текот на учебната година се реализираат низа активности, со кои се промовираат македонскиот јазик и култура.

На 24 мај 2019 година во Крањ се одржа квиз на знаење за македонскиот јазик.

Учебната 2019/2020 година наставата беше реализирана редовно се до 16 март 2020 година кога сите училишта се затворија поради ковид. Тоа беше нов предизвик за сите нас. Требаше да се прилагодиме на новата ситуација и да продолжиме непречено да ја реализираме наставата. Уште во првите денови од затварањето на училиштата беше воспоставена фејсбук група со родителите, преставниците на МОН и учениците преку која учениците продолжија континуирано да го изучуваат наставниот материјал. Тоа беше новина којашто бргу ја совладавме и продолживме да работиме и така успешно ја завршивме учебната година.

Учебната 2020/2021 година училиштата беа затворени заради ковидот. Дополнителната настава на македонски јазик не беше со прекини, туку беше реализирана преку платформата ЗОМ.

По повод Денот на македонската азбука за првпат учениците релизираа онлајн проект „Азбуката

Dopolnilni pouk makedonskega jezika

„Jezik je edina naša domovina. Dokler bomo ohranjali, negovali, varovali, ščitili naš makedonski jezik, veljalo, da imamo tudi domovino. Kakor hišo, kakor dom, kakor ognjišče.“

Blaže Koneski

Jezik je kašipot kulture, najdragocenejši amulet naših prednikov. Ohranjanje jezika je zelo pomembno, saj služi združevanju ljudi. Mlade generacije je treba že od malih nog seznanjati z zgodovino in pomenom makedonskega jezika ter tako spodbujati razvoj zavedanja o njegovem ohranjanju, saj ni lepšega kot pisati, govoriti in ustvarjati v svojem maternem jeziku.

Pouk v makedonskem jeziku od leta 2018 do danes izvaja učiteljica **Snežana Katarova**, diplomirana profesorica razrednega pouka v makedonskem jeziku.

Program za otroke državljanov Makedonije, ki bivajo in/ali živijo v tujini, je namenjen učenju maternega jezika in razvijanju občutka pripadnosti svojemu narodu in tradiciji. Program je sestavljen tako, da omogoča učenje več področij in pridobivanje znanja za oblikovanje lastne nacionalne identitete, premoščanje razlik in izgrajevanje sožitja s spoštovanjem in neposredno uporabo načela večkulturnosti.

Pouk makedonskega jezika in kulturne dediščine se izvaja na več šolah v Republiki Sloveniji, in sicer: OŠ Livada, **Ljubljana**, OŠ Dragomira Benčiča, Brkini, **Kozina – Hrpelje**, OŠ Milojke Štrukelj, **Nova Gorica** z okolico, OŠ Jakoba Aljaža, **Kranj**, OŠ Notranjski odredi, **Cerknica**, OŠ Kopar, **Koper**, OŠ Dr. Bogomirja Maganje, **Divača** in OŠ Danila Lokarja, **Ajdovščina**.

Med šolskim letom se izvajajo številne dejavnosti, ki promovirajo makedonski jezik in kulturo.

24. maja 2019 je v Kranju potekal kviz znanja o makedonskem jeziku.

V šolskem letu 2019/2020 je pouk potekal redno do 16. marca 2020, ko so se zaprle vse šole zaradi kovida, kar je bil nov izziv za vse nas. Morali smo se prilagoditi novim razmeram in nadaljevati s poukom. Že v prvih dneh zaprtja šol sem s starši, predstavniki MIZ in učenci ustvarila facebook skupino, prek katere so učenci nadaljevali z učenjem učne snovi. To je bila novost, na katero smo se hitro navadili. Tako smo uspešno zaključili šolsko leto.

V šolskem letu 2020/2021 so bile šole zaradi kovida zaprte in vsi smo morali nadaljevati s poukom na daljavo. Dodatni pouk v makedonskem jeziku ni bil prekinjen, realiziran je bil preko platforme ZOOM.

Ob dnevu makedonske abecede so učenci prvič izvedli spletni projekt **»Naša abeceda se imenuje cirilica«**. Dobili smo ogromno podpore iz vseh delov sveta, kjer živijo Makedonci.

Ob mednarodnem dnevu maternega jezika – 21. februarja smo imeli virtualno srečanje z naslovom: **»Evropa, poslušaj makedonsko besedo!«** in z učitelji in učenci dodatnega pouka makedonskega jezika iz Slovenije, Francije, Švice in Nemčije smo izvedli skupno uro.

OŠ Kopar, Koper

ОУ Данило Локар, Ајдовшчина

наша кирилица се вика“. Добивме огромна поддршка од сите страни на светот каде што живеат Македонци.

По повод Меѓународниот ден на мајчиниот јазик на **21 февруари** виртуелна средба под наслов **„Европо, слушни го македонскиот збор!“** и со наставничките и учениците од дополнителната настава на македонски јазик од Словенија, Франција, Швајцарија и Германија одржавме заеднички час.

Македонските народни песни **„Македонско девојче“** и **„Во светот на бајките“** испеани од детските грла се само дел од репертоарот на македонски песни кои го збогатија овој настан.

На часот свој придонес имаа и преставниците од Министерството за образование и наука на Македонија, Агенција за иселеништво, Националната галерија, Просветно дело, уметници и професори на Музичката академија во Париз, со нивната несебична поддршка во реализацијата на овој проект.

Во следните години наставата продолжи да се реализира редовно по училиштата.

Како наставник на македонски јазик го промовирам јазикот и културата во Р Словенија на повеќе семинари, средби и слично:

– во 2018 година активно учество на дводневна јазична работилница за надарени ученици во ОУ Ровте, Р. Словенија;

– Во 2019 година нашите ученици зедоа учество на третото локално советување „Мајчиниот јазик во повеќекултурната околина“ како дел од проектот за предизвиците на повеќекултурниот соживот (IMS) ОУ Копер, Копер, Р Словенија;

– во 2019 година учество на семинарот на тема **„Добра пракса при учење на мајчиниот јазик“** организиран од Министерство за образование, наука и спорт Завод за школство на Р. Словенија;

– во 2019 година учество на 3-то локално советување **„Интегрирање на учениците на доселениците во училиштата и локалната средина“** како дел од проектот за предизвиците на повеќекултурниот соживот (IMS) ОУ Матија Чоп, Крањ, Р. Словенија;

– во 2020 година учесник на онлајн работилница на Општина Крањ **Дигитализација: Образовна, креативна и иновативна околина;**

– во 2021 година активно учествував онлајн во проектот во организација на ОУ „Милојка Штрукељ“, Нова Горица, на тема: **„Меѓукултурен соживот – предизвици во нашата локалната заедница за време на учењето на далечина“;**

– во 2021 година тема **„Учење на далечина – дополнителна настава на мајчин јазик и култура во учебната 2020/2021 година“** во организација на Институтот за национални прашања при Министерството за образование, наука и спорт на Р. Словенија.

Се надеваме дека и во иднина со уште поголем број на ученици ќе продолжиме успешно да ја реализираме дополнителната настава на македонски јазик во Република Словенија.

Снежана Катарова,
наставничка на дополнителната настава на македонски јазик во Р Словенија

OŠ Dragomira Benčiča, Brkini, Kozina – Hrpelje

Makedonski ljudski pesmi „**Македонско девојче**“ (»Makedonska deklica«) и „**Во светот на бајките**“ (»V svetu pravljic«), ki sta zadolenli iz otroških grl, sta le del repertoarja makedonskih pesmi, ki so obogatile ta dogodek.

K predavanju so pripomogli tudi predstavniki Ministrstva za izobraževanje in znanost, Agencije za priseljence, Narodne galerije, Pedagoškega oddelka, umetniki in profesorji Glasbene akademije v Parizu, in sicer z nesebično podporo pri realizaciji tega projekta.

V naslednjih letih je pouk redno potekal v šolah.

OŠ Jakoba Aljaža, Kranj

Kot učiteljica makedonskega jezika promoviram jezik in kulturo v R Sloveniji na več seminarjih, srečanjih in podobno:

– 2018 aktivna udeležba na dvodnevni jezikovni delavnici za nadarjene v OŠ Rovte, R Slovenija;

– 2019 udeležba na 3. lokalnem posvetu Materni jezik v medkulturnem okolju. V okviru projekta o izzivih medkulturnega sobivanja (IMS) OŠ Koper, Koper, R. Slovenija;

– 2019 udeležba na seminarju Dobre prakse pri učenju maternega jezika v organizaciji Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Zavoda RS za šolstvo;

– 2019 udeležba na 3. lokalnem posvetu Vključevanje učencev priseljencev v šole in lokalno okolje v okviru projekta o izzivih medkulturnega sobivanja (IMS) OŠ Matije Čopa, Kranj, R Slovenija;

– 2020 udeležbenka spletne delavnice Mestne občine Kranj z naslovom »Digitalizacija: izobraževalno, kreativno in inovativno okolje«;

– v letu 2021 aktivno udeležba pri spletnem projektu v organizaciji OŠ Milojke Štrukelj, Nova Gorica na temo: »Medkulturno sobivanje - Izzivi v naši lokalni skupnosti v času pouka na daljavo«;

– 2021 tema »Pouk na daljavo - dodatni pouk maternega jezika in kulture v študijskem letu 2020/2021« v organizaciji Zavoda za nacionalna vprašanja, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.

Upamo, da bomo tudi v prihodnje s še večjim številom učencev uspešno nadaljevali z izvajanjem dodatnega pouka v makedonskem jeziku v Republiki Slovenija.

Snežana Katarova,
učiteljica dodatnega pouka makedonskega jezika
v R Sloveniji

Соработка на македонските културни друштва со Катедрата за македонски јазик и книжевност при Одделот за славистика на Филозофскиот факултет при Универзитетот во Љубљана

Во периодот 2014–2023 Катедрата за македонски јазик и книжевност при Одделот за славистика на Филозофскиот факултет при Универзитетот во Љубљана соработуваше со македонските културни друштва од Крањ и од Љубљана пред сè во рамките на промоција на македонскиот јазик и литература. Со МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ нè поврзува традиционалната приредба „Прешерново оро“ што ги запознава членовите на македонските друштва, студентите и пошироката словенечка јавност со современата македонска литературна сцена, а со МКД Македонија од Љубљана нè поврзува објавување на белетристички публикации.

Гости на Прешерново оро 2014–2023

Гостите на Прешерново оро, перспективни млади македонски книжевни творци, одржаа предавање или разговор со студенти на Филозофскиот факултет во Љубљана и книжевно читање на централната манифестација Прешерново оро во просториите на Македонскиот културен центар во Крањ, а неколку пати настапија и во Градската библиотека во Крањ. Од 2016 година, тие се редовни гости и на културните настани наречени „Ad hoc музичка и ликовна импровизација интерпретираат поезија/проза“, на кои локалните музичари и сликари во живо преку музички и сликарски јазик комуницираа со книжевното читање на македонските гости креативно поврзувајќи се со нив. Ad hoc настаните беа основани и предводени од Петра Коршич. За овие настапи, нашата Катедрата обезбеди преводи на нивните дела, кои потоа беа објавени (во списанијата „Rp./Lirikon21“ и „Poetikon“, на веб-порталот на Друштвото на словенечките писатели „Vrabec Anarhist“), а се промовираа и нивните книги објавени од словенечки издавачи.

Книжевен настап на Жарко Кујунџиски во МКЦ Крањ

Жарко Кујунџиски

28. 11. 2014 г., Филозофски факултет при Универзитет во Љубљана (ФФУЉ), предавање „Кратко и горко-слатко, микрофикцијата во македонската литература“.

29. 11. 2014 г., МКЦ Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

Ѓоко Здравески

27. 11. 2015 г., ФФУЉ, предавање „Современа македонска книжевна сцена“.

28. 11. 2015 г., МКЦ Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

Ѓоко Здравески на ФФУЉ

Sodelovanje makedonskih kulturnih društev s Katedro za makedonski jezik in književnost Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

V obdobju 2014–2023 je Katedra za makedonski jezik in književnost Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani sodelovala z makedonskima kulturnima društvoma iz Kranja in Ljubljane predvsem na področju promocije makedonske književnosti in jezika. Z MKD sv. Ciril in Metod – Kranj nas povezuje vsakoletna prireditev Prešernovo oro, ki člane makedonskih društev, študente in širšo slovensko javnost seznanja s sodobno makedonsko literarno sceno, z MKD Makedonija – Ljubljana pa objavljane leposlovnih publikacij.

Gostje Prešernovega ora 2014–2023

Gostje Prešernovega ora, obetavni mladi makedonski literarni ustvarjalci, so izvedli predavanje ali pogovor s študenti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, svoja literarna dela pa so predstavili na osrednji prireditvi Prešernovo oro v prostorih Makedonskega kulturnega centra v Kranju, nekajkrat tudi v Mestni knjižnici Kranj. Od leta 2016 so bili vabljeni tudi na dogodke Ad hoc glasbena in likovna improvizacija interpretirata poezijo/prozo, na katerih so se domači glasbeniki in slikarji skozi glasbeno in likovno govorico v živo odzivali na interpretirano poezijo/prozo makedonskih gostov in se na ta način kreativno povezali z njimi. Dogodke Ad hoc je zasnovala in vodila Petra Koršič. Za te nastope smo na Katedri prevedli izbore njihovih del, ki so bili nato tudi objavljeni (v revijah Rp./Lirikon21 in Poetikon, na spletnem portalu Vrabc Anarhist Društva slovenskih pisateljev), promovirali pa smo tudi njihove knjige, ki so izšle pri slovenskih založbah.

Žarko Kujundžiski

28. 11. 2014, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (FFUL), predavanje *Kratko in grenko-sladko, mikrofikcija v makedonski literaturi*.

29. 11. 2014, MKC Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

Gjoko Zdraveski

27. 11. 2015, FFUL, predavanje *Sodobna makedonska literarna scena*.

28. 11. 2015, MKC Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

Gjoko Zdraveski na FFUL

Snežana Stojčevska

2. 12. 2016, FFUL, predavanje *Od sanj do resničnosti – Makedonska poezija danes*.

2. 12. 2016, Trubarjeva hiša literature v Ljubljani (THL), Ad hoc glasbena in likovna improvizacija interpretirata poezijo. Na pesniški branji Miriam Drev in Snežane Stojčevske (slovenske prevode je priskrbela in brala Lara Mihovilović) sta se odzvala tolkalec Marek Fakuč in slikarka Nina Pečar.

3. 12. 2016, MKC Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

Лара Миховиловиќ, Снежана Стојчевска и Петра Коршич во Трубарева куќа на литература во Љубљана

Снежана Стојчевска

2. 12. 2016 г., ФФУЉ, предавање „Од сон до стварност – македонската поезија денес“.

2. 12. 2016 г., Трубарева куќа на литература во Љубљана, Ad hoc музичка и ликовна импровизација интерпретираат поезија. На поетските читања на Мириам Дрв и на Снежана Стојчевска (словенечките препеви на нејзината поезија ги обезбеди и ги читаше Лара Миховиловиќ) креативно одговорија перкусионистот Марек Факуч и сликарката Нина Печар.

3. 12. 2016 г., МКЦ Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

Иван Шопов

1. 12. 2017 г., ФФУЉ, предавање „Што може кратката проза: прошетка низ микрорасказите на Влада Урошевиќ“.

Иван Шопов и Намита Субиото во МКЦ Крањ

1. 12. 2017 г., Градска библиотека Крањ, Лара Геа Вурник Навиншек водеше разговор со Иван Шопов и го претстави неговото духовито писмо.

1. 12. 2017 г., Трубарева куќа на литература во Љубљана, Ad hoc музичка и ликовна импровизација интерпретираат проза. На прозните читања на Арјан Прегл и Иван Шопов (словенечките преводи ги обезбеди и ги читаше Лара Геа Вурник Навиншек) креативно одговорија музичарот Цене Ресник и стрип цртачот Изар Луначек.

Следуваше разговор за македонската литература денес и за паралели помеѓу македонската и словенечката литературна сцена.

2. 12. 2017 г., МКЦ Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

Звонко Танески

29. 11. 2018 г., Градска библиотека Крањ, книжевно попладне со Звонко Танески. Со поетот разговараше Намита Субиото.

30. 11. 2018 г., ФФУЉ, предавање „Категорија на двојна и многукратна припадност на писатели од корпусот на јужнословенските книжевности (Аспекти на феноменот во рецепциската призма на т.н. трета книжевност)“.

30. 11. 2018 г., Трубарева куќа на литература во Љубљана. Петра Коршич разговараше со Звонко Танески и со Лара Миховиловиќ за положбата на македонските автори дома и во светот. Потоа, на поетските читања на Марко Кравос и Звонко Танески (словенечките препеви ги обезбеди и ги читаше Намита Субиото) креативно одговорија пијанистка и харфистка Саша Вербитски и дизајнерка на визуелни комуникации Андреја Грегориќ.

1. 12. 2018 г., МКЦ Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

Ivan Šopov

1. 12. 2017, FFUL, predavanje *Kaj zmore kratka proza: sprehod po mikrozgodbah Vlada Uroševića*.

1. 12. 2017, Mestna knjižnica Kranj, literarno popoldne z Ivanom Šopovim. Duhovito pisavo Ivana Šopova je v pogovoru z avtorjem predstavila prevajalka njegovih del Lara Gea Vurnik Navinšek.

Lara Gea Vurnik Navinšek in Ivan Šopov v
Mestni knjižnici Kranj

1. 12. 2017, Trubarjeva hiša literature v Ljubljani, Ad hoc glasbena in likovna improvizacija interpretirata prozo. Ivan Šopov (njegovo prozo je v svojem prevodu brala Lara Gea Vurnik Navinšek) in Arjan Pregl sta brala prozna besedila, Izar Lunaček je poskrbel za likovno improvizacija, Cene Resnik pa za glasbeno.

Izar Lunaček, Petra Koršič in Ivan Šopov v THL

Sledil je pogovor o makedonski književnosti danes ter o utripu in vzporednicah s slovensko.

2. 12. 2017, MKC Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

Zvonko Taneski

29. 11. 2018, Mestna knjižnica Kranj, literarno popoldne z Zvonkom Taneskim. S pesnikom se je pogovarjala Namita Subiotto.

30. 11. 2018, FFUL, predavanje *Kategorija dvojne/več pripadnosti pisateljev iz korpusa južnoslovanskih književnosti (aspekti fenomena v recepcijski prizmi t. i. tretje književnosti)*.

30. 11. 2018, Trubarjeva hiša literature v Ljubljani. Z Zvonkom Taneskim in Laro Mihovilović se je Petra Koršič pogovarjala o položaju makedonskega literarnega ustvarjalca doma in v svetu. Nato sta na avtorsko interpretirano poezijo Marka Kravosa in Zvonka Taneskega (njegovo poezijo je v svojem prevodu brala Namita Subiotto) v živo ustvarila glasbeni in vizualni odziv pianistka in harfistka Saša Verbitsky ter oblikovalka vizualnih komunikacij Andreja Gregorič.

1. 12. 2018, MKC Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

Zvonko Taneski v MKC Kranj

Стефан Марковски

6. 12. 2019 г., ФФУЉ, предавање „Македонскиот филм и театар во втората половина на 20 и почетокот на 21 век (преглед)“.

6. 12. 2019 г., Трубарева куќа на литература во Љубљана, Словенечко-македонските врски и Ad hoc музичка и ликовна импровизација интерпретираат поезија.

Во разговорот со Петра Коршич, Намита Субиото, Лара Миховиловиќ, Стефан Марковски и студенти по јужнословенски студии на Филозофскиот факултет во Љубљана промовираа две публикации: „(Не)пар: двојазичен избор на свежа македонска литература“ и најновиот број на списанието „Современост“ со избор на свежа словенечка литература, во преводи на студенти по јужнословенски студии во Љубљана и студенти по словенистика на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ од Скопје (менторки Лидија Аризанковска и Намита Субиото).

Потоа, на поетските читања на Аленка Јовановски и Стефан Марковски (словенечките препеви ги обезбеди Елжбиета Чуба а ги читаше Маја Розман) креативно одговорија саксофонист Васко Атанасовски и сликарка Светлана Јакимовски Родик.

7. 12. 2019 г., Галерија „Цене Августин“ во Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

Намита Субиото и Стефан Марковски во Галерија „Цене Августин“

Елена Пренцова

7. 12. 2020 г., ФФУЉ, предавање (на далечина) „Запознавање со македонската слем-поезија“.

Избор на нејзината поезија во оригинал и во препев на Винсент Вилчник е објавена на интернетската страница на друштвото: <http://mkd-kim.si/2020/11/13/presernovo-oro/>

Сања Михајловиќ-Костадиновска

10. 12. 2021, ФФУЉ, предавање (на далечина) „Краткиот расказ - нов книжевен вид, подвид или меѓувид?“.

Снимката на предавањето: Сања Михајловиќ-Костадиновска: Краткиот расказ – нов книжевен вид, подвид или меѓувид? - YouTube

Снимката на нејзиното книжевно читање (избор од расказите објавени во книгата „(Nes)končni modeli kratke zgodbe“, KUD Police Dubove, Vnanje Gorice, 2021, во превод на Н. Субиото): Prešernovo oro 2021, drugi del – MKD Sv. Ciril in Metod-Kranj (<https://mkd-kim.si/2021/11/29/presernovo-oro-2021-drugi-del/>)

Славе Ѓорѓо Димоски на ФФУЉ

Славе Ѓорѓо Димоски

2. 12. 2022 г., ФФУЉ, предавање „Творештвото на Константин Миладинов“.

2. 12. 2022, Библиотека „Отон Жупанчич“ во Љубљана, Рефлективен и креативен Ад хок. Петра Коршич разговараше со Славе Ѓорѓо Димоски и со Лара Миховиловиќ за пулсот на современата македонска поезија. Потоа, на

Stefan Markovski

6. 12. 2019, FFUL, predavanje Makedonski film in gledališče v 2. polovici 20. in na začetku 21. stoletja.

6. 12. 2019, Trubarjeva hiša literature v Ljubljani, Slovensko-makedonska naveza in Ad hoc likovna in glasbena improvizacija interpretirata poezijo.

V pogovoru s Petro Koršič so Namita Subiotto, Lara Mihovilović, Stefan Markovski in študentje južnoslovanskih študijev v Ljubljani predstavili publikacijo (Ne)par: dvojezični izbor sveže makedonske literature ter novo številko makedonske literarne revije *Sovremenost*, ki prinaša izbor sveže slovenske poezije, s prevodi študentov južnoslovanskih študijev Oddelka za slavistiko FFUL in študentov slovenistike s Filološke fakultete Blaže Koneski iz Skopja (mentorici Lidija Arizankovska in N. Subiotto).

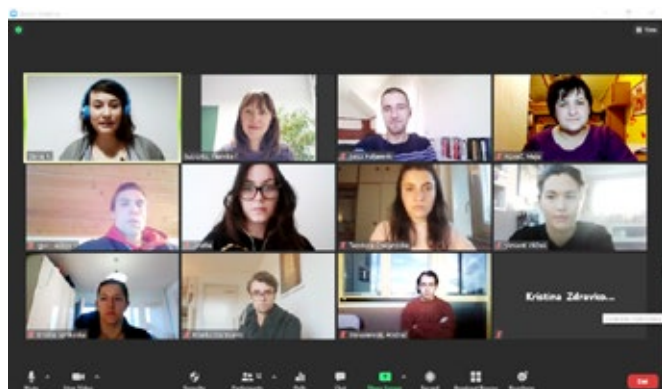
Nato sta na avtorsko interpretirano poezijo Alenke Jovanovski in Stefana Markovskega (njegovo poezijo je v prevodu Elžbiete Czuba brala Maja Rozman) v živo ustvarila glasbeni in vizualni odziv saksofonist Vasko Atanasovski in slikarka Svetlana Jakimovski Rodić.

7. 12. 2019, Galerija Ceneta Avgušтина, Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

Elena Prendžova

7. 12. 2020, FFUL, predavanje (na daljavo) *Makedonska slamovska poezija*.

Izbor iz njene poezije je v izvorniku in prevodu Vinsent Vilčnik objavljen na spletni strani društva: <http://mkd-kim.si/2020/11/13/presernovo-oro/>

Predavanje Elene Prendžove na daljavo

Sanja Mihajlović-Kostadinovska s prozno zbirko (Nes) končni modeli kratke zgodbe

Sanja Mihajlović-Kostadinovska

10. 12. 2021, FFUL, predavanje (na daljavo) *Kratka zgodba – nova književna vrsta, podvrsta ali medvrsta?*.

Posnetek predavanja: Сања Михајловиќ-Костадиновска: Краткиот расказ – нов книжевен вид, подвид или меѓувид? - YouTube

Posnetek branja njene proze, ki je izšla v knjigi (Nes) končni modeli kratke zgodbe, KUD Police Dubove, Vnanje Gorice, 2021, v prevodu N. Subiotto: Prešernovo oro 2021, drugi del – MKD Sv. Ciril in Metod-Kranj (<https://mkd-kim.si/2021/11/29/presernovo-oro-2021-drugi-del/>)

поетските читања на Петра Коршич и Славе Ѓорѓо Димоски (словенечките препеви, објавени во книгата „Risova poročila. Jezik in kruh“, Književno društvo Niša poezije, Ljubljana, 2021, ги обезбеди и ги читаше Лара Миховиловиќ) креативно одговорија пијанистка и композиторка Ингрид Мачус и сликарка Мојца Фо: <https://www.mklj.si/dogodek/refleksivni-in-kreativni-ad-hoc-dimoski-macus-fo-mihovilovic-korsic/>.

3. 12. 2022, МКЦ Крањ, книжевен настап на приредбата Прешерново оро.

11. 2. 2023 г., МКЦ Крањ, Маја Ковач и Намита Субиото ја промовираа книгата на собрани песни на Даница Ручигај „Srebrne nočne igre in Ujetniki vetra“, објавени при KUD Police Dubove, Vnanje Gorice, 2022, во препев на Маја Ковач.

Маја Ковач во МКЦ Крањ

Соработка со МКД Македонија, Љубљана

Реализација на проекти во периодот 2016–2021

10. 10. 2016 г., ФФУЉ, Т’га за југ: македонските студенти во Словенија – средба на членовите на друштвото со студенти по јужнословенски студии и со македонски студенти во Љубљана.

11. 10. 2018 г., просторија на МКД Македонија во Љубљана, промоција на двојазичното издание на збирката „Дениција = Danicija“ од Петре М. Андреевски. Препев Н. Субиото, издавач МКД Македонија од Љубљана.

8. 10. 2019 г., просторија на МКД „Македонија“ во

Средба на членовите на МКД „Македонија“ со студенти по јужнословенски студии и со македонски студенти во Љубљана

Љубљана, промоција на книгата „(Ne)par = (Ne)par: dvojezični izbor sveže makedonske literature“, во која се преставени младите македонски автори: Јосип Коцев, Маријана Јанческа, Снежана Стојчевска, Катерина Гогова и Стефан Марковски, воедно и автор на предговорот. Нивните дела ги преведоа студенти по јужнословенски студии на ФФУЉ под менторство на Н. Субиото (Катарина Богатај, Елжбиета Чуба, Лара Миховиловиќ, Мара Мухич, Маја Розман), издавач МКД Македонија од Љубљана.

14. 12. 2020 г., ФФУЉ, промоција (на далечина) на двојазичниот илустриран избор на македонската поезија со охридски мотиви „Дојди во Охрид = Pridi na Ohrid“.

На промоцијата говореа студенти по јужнословенски студии на ФФУЉ (препејувачи на песните: Теодора Цветаноска, Елжбиета Чуба, Игор Ивашковиќ, Маја Ковач, Мара Мухич, Емилија Нешкоска, Анет Павиќ, Сашо Пуљаревиќ, Маја Розман, Марко Станојевиќ, Александар Трифуновиќ), Вања Вардјан (претседател на МКД Македонија од Љубљана), Ема Солева Вардјан (раководителка на ликовната секција на друштвото која ги обезбеди илустрациите за изборот), Весна Мојсова Чепишевска (директорка на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура при УКИМ) и Димитар Пандев (професор по македонски јазик на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и уредник на антологијата „Дојди во Охрид“, според којашто е направен двојазичниот избор).

Slave Gjorgjo Dimoski

2. 12. 2022, FFUL, predavanje Poezija Konstantina Miladinova.

2. 12. 2022, Knjižnica Otona Župančiča v Ljubljani, Refleksivni in kreativni Ad hoc.

Petra Koršič se je pogovoru o utripu v sodobni makedonski poeziji pogovarjala s Slavetom Gjorgjom Dimoskim in Laro Mihovilović. Refleksivnemu delu je sledil kreativni Ad hoc, v katerem sta na poezijo Petre Koršič in S. Gj. Dimoskega (svoje prevode njegove poezije, ki so izšli v knjigi Risova poročila. Jezik in kruh, Književno društvo Hiša poezije, Ljubljana, 2021, je brala Lara Mihovilović) glasbeni in likovni odziv v živo ustvarjali pianistka in skladateljica Ingrid Mačus, ter slikarka Mojca Fo: <https://www.mklj.si/dogodek/refleksivni-in-kreativni-ad-hoc-dimoski-macus-fo-mihovilovic-korsic/>.

3. 12. 2022, MKC Kranj, literarni nastop na osrednji prireditvi Prešernovo oro.

11. 2. 2023, MKC Kranj, Maja Kovač in Namita Subiotto sta predstavili zbrane pesmi Danice Ručigaj Srebrne nočne igre in Ujetniki vetra (KUD Police Dubove, 2022) v prevodu Maje Kovač.

Ingrid Mačus, Mojca Fo, Slave Gjorgjo Dimoski, Lara Mihovilović in Petra Koršič v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani

Sodelovanje z MKD Makedonija iz Ljubljane

Realizacija dogodkov 2016–2021

10. 10. 2016, FFUL, T'ga za jug: makedonski študentje na študiju v Sloveniji – srečanje članov društva, študentov južnoslovanskih študijev in makedonskih študentov v Ljubljani.

Srečanje članov MKD Makedonija, študentov južnoslovanskih študijev in makedonskih študentov v Ljubljani

11. 10. 2018, prostori MKD Makedonija v Ljubljani, predstavitev dvojezične pesniške zbirke P. M. Andreevskega Дениција = Danicija. Prevedla N. Subiotto, izdalo MKD Makedonija, Ljubljana.

8. 10. 2019, prostori MKD Makedonija v Ljubljani, promocija publikacije (Ne)par = (He)пар: dvojezični izbor sveže makedonske literature, v kateri so predstavljeni mladi makedonski avtorji: Josip Kocev, Marijana Jančeska, Snežana Stojčevska, Katerina Gogova in Stefan Markovski, ki je tudi avtor predgovora. Njihova dela so prevedli študentje južnoslovanskih študijev FFUL (Katarina Bogataj, Elžbieta Czuba, Lara Mihovilović, Mara Muhič, Maja Rozman), izdalo MKD Makedonija, Ljubljana.

14. 12. 2020, FFUL, predstavitev (na daljavo) dvojezičnega ilustriranega izbora makedonske poezije z ohridskimi motivi Дојди во Охрид = Pridi na Ohrid, ki ga je novembra 2020 izdalo MKD Makedonija, Ljubljana.

Na promociji so sodelovali: študentje južnoslovanskih študijev (prevajalci pesmi: Teodora Cvetanoska, Elžbieta Czuba, Igor Ivašković, Maja Kovač, Mara Muhič, Emilija Neškoska, Anette Pavič, Sašo

Изданието беше промовирано и во емисијата „НаГлас“ на РТВ СЛО: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/naglas/174738888>.

22. 12. 2021 г., просторија на МКД Македонија во Љубљана, промоција на двојазичниот илустриран поетски циклус „Марко Крале = Kraljevič Marko“ на Блаже Конески по повод стогодишнината на авторот. Книгата ја објави МКД Македонија од Љубљана, песните ги преведе Н. Субиото, стручните прилози ги напишаа студенти по јужнословенски студии (Сашо Пуљаревиќ, Марко Станојевиќ, Маја Ковач и Емилија Нешкоска). <https://www.facebook.com/SlavaFF/videos/440935647587802/>

Книгата беше промовирана и во емисијата „Сами наши“ во прилог на Александар Трифуновиќ: <https://radioprvi.rtv slo.si/2021/12/sami-nasi-227/>; и во емисијата „НаГлас“ во прилог на Тјаша Станиќ Ѓорѓиевска: <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/174845377?s=tv>

Промоција на книгата „Дојди во Охрид = Pridi na Ohrid“

20. 11. 2022 г. МКД Македонија објави уште двојазичен избор на македонски песни за деца со наслов „Смешна случка во зоолошка градина = Smešnica v živalskem vrtu“. Во него се поместени песни на Николина Андова Шопова, Румена Бужаровска, Ана Голешка Џикова, Владимир Лукаш, Владимир Мартиновски, Ванчо Полазаревски и Пандалф Вулкански, а нивните препејувачи се студенти по јужнословенски студии на ФФУЉ (Брита Баутин, Нина Гогиќ, Фатима Ибришевиќ, Ивана Кристина Мохар, Урша Пестар, Теја Попович, Леа Водопивец). Предговорот го напиша Бисерка Бобнар.

Промоција на книгата „Марко крале = Kraljevič Marko“

Во соработка со МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ, 2023 година ја завршуваме со подготовка на двојазичен избор од песните на Ацо Шопов по повод стогодишнината од неговото раѓање, кој ќе биде опремен со уметнички дела на Боге Димовски по повод педесетгодишнината од неговото уметничко творештво. Книгата со наслов „Златен круг на времето = Zlati krog časa“ убаво ќе ја заокружи триесетгодишнината на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија.

д-р Намита Субиото

Објавување на книгата „Смешна случка во зоолошка градина = Smešnica v živalskem vrtu“

Puljarević, Maja Rozman, Marko Stanojević, Aleksandar Trifunović), Vanja Vardjan (predsednik MKD Makedonija), Ema Soleva Vardjan (vodja likovne sekcije MKD Makedonija, ki je priskrbela ilustracije za knjigo), Vesna Mojsova Čepiševska (direktorica Mednarodnega seminarja za makedonski jezik, literaturo in kulturo pri Univerzi sv. Cirila in Metoda v Skopju) in Dimitar Pandev, profesor makedonskega jezika na Filološki fakulteti Blaže Koneski in urednik antologije Дојди во Охрид, na podlagi katere je nastal dvojezični izbor.

O knjigi so poročali v oddaji RTV SLO NaGlas: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/naglas/174738888>.

22. 12. 2021, prostori MKD Makedonija v Ljubljani, predstavitev dvojezične ilustrirane izdaje pesniškega cikla Марко крале = Kraljevič Marko Blažeta Koneskega ob avtorjevi stoletnici. Publikacijo je izdalo MKD Makedonija, Ljubljana, prevod N. Subiotto, strokovni prispevki: N. Subiotto in študentje magistrskega programa južnoslovanski študiji (Sašo Puljarević, Marko Stanojević, Maja Kovač, Emilija Neškoska). <https://www.facebook.com/SlavaFF/videos/440935647587802/>

O publikaciji so poročali v radijski oddaji RTV SLO Sami naši v prispevku Aleksandra Trifunovića: <https://radioprvi.rtv slo.si/2021/12/sami-nasi-227/>; in v TV oddaji RTV SLO NaGlas, v prispevku Tjaše Stanić: <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/174845377?s=tv>.

20. 11. 2022. MKD Makedonija, Ljubljana je izdalo tudi dvojezični izbor makedonskih pesmi za otroke z naslovom Смешна случка во зоолошка градина =

Predstavitev knjige Марко крале = Kraljevič Marko

Smešnica v živalskem vrtu. Avtorji pesmi so Nikolina Andova Šopova, Rumena Bužarovska, Ana Golejška Džikova, Vladimir Lukaš, Vladimir Martinovski, Vančo Polazarevski in Pandalf Vulkanski, prevedli pa so jih študentje južnoslovanskih študijev Oddelka za slavistiko FFUL pod mentorstvom N. Subiotto (Brita Bautin, Nina Gogić, Fatima Ibrišević, Ivana Kristina Mohar, Urša Pestar, Teja Popovič, Lea Vodopivec), uvodnik je napisala Biserka Bobnar.

Publikacije MKD Makedonija

V sodelovanju z MKD sv. Ciril in Metod – Kranj pa leto 2023 zaključujemo s pripravo dvojezičnega izbora pesmi Aca Šopova ob stoletnici njegovega rojstva, ki je opremljen z likovnimi deli Bogeta Dimovskega ob petdesetletnici njegovega umetniškega ustvarjanja. Knjiga z naslovom Златен круг на времето = Zlati krog časa bo lepo zaokročila tridesetletnico delovanja Zveze makedonskih kulturnih društev v Sloveniji.

dr. Namita Subiotto

Izid knjige Смешна случка во зоолошка градина = Smešnica v živalskem vrtu

Трета деценија напори за правно уредување на колективните права на непризнаените етнички заедници во Република Словенија

Илија Димитриевски

Пред да се фокусираме на насловната тема, да го погледнеме резимето на збиднувањата од претходните периоди што се значајни за Македонците што живеат во Република Словенија.

Периодот до 1990 г.

Положбата на Македонците и македонската заедница во Република Словенија добро ја опиша проф. д-р Драги Стефанија, во своето обраќање на основувачкото собрание на првото македонско културно друштво Македонија во Оперната куќа во Љубљана. Уште попрецизно беше неговото обраќање на отворањето на дополнителна настава на македонски јазик во основното училиште д-р Франце Прешерен во Крањ во 1993 година, која беше објавена во 2015 година во тријазичната монографија „20 години дополнителна македонска настава во Словенија“ во прилогот со наслов „Од идеја до реализација“ (ISBN 978-961-93985-0.0). Во уставот на СФРЈ од 1974 г. беа Србите, Хрватите, Црногорците, Бошњаците, Албанците и Македонците запишани како уставоположнички народи со сите права низ целата територија

на некогашната заедничка држава, а денес тие во Словенија се непризнаени малцинства. Спомнатиот Устав на СФРЈ го признаваше статусот уште на бројните народносните заедници, меѓу кои и на Унгарците и Италијанците коишто можеа да ги реализираат своите политички и културни права преку културните друштва и здруженија. А на припадниците на уставно признаените народи на СФРЈ не им беше дозволено создавање организации по национална основа надвор од матичната република, бидејќи водечката политична сила на КПЈ го сметаше тоа како антидржавно работење со изразен национализам, сепаратизам и како опасност за распаѓање на заедничката држава.

Прва деценија од организирањето на македонската заедница во Република Словенија (1991 г. – 2001 г.)

Процесот на распаѓање на заедничката држава на СФРЈ беше трауматичен и за Македонците како и за другите претходно уставно признаени членки во Република Словенија. И покрај тоа, мнозински го поддржаа референдумот за независност на Словенија. Предреферендумските очекувања и гаранции на политичките партии за непроменетиот статус на овие припадници не беа реализирани. Уставот на Република Словенија, пред сè чл. 61 на сите свои граѓани им гарантира само индивидуални права. Колективните малцински права беа со Уставот загарантирани на припадниците на италијанската и унгарската заедница во Република Словенија, а подоцна и на ромската национална заедница, а грижата за неа ја презеде Уредот за национални малцинства при Владата на РС. Дел од населението на новата државаа Словенија, приближно 26.000

Tretje desetletje prizadevanj za pravno ureditev kolektivnih pravic nepriznanih etničnih manjšin v Republiki Sloveniji

Preden se osredotočimo na naslovno temo, si oglejmo povzetek dogajanj iz predhodnih obdobij, ki so bila pomembna za Makedonce, živeče v Republiki Sloveniji.

Obdobje do leta 1990

Položaj Makedoncev in makedonske skupnosti v Republiki Sloveniji je dobro opisal prof. dr. Dragi Stefanija v svojem nagovoru ob ustanovni skupščini prvega makedonskega kulturnega društva Makedonija v Operni hiši v Ljubljani. Še bolj precizen je bil njegov nagovor ob otvoritvi dopolnilnega pouka makedonskega jezika v Osnovni šoli dr. Franceta Prešerna v Kranju leta 1993, ki je bil leta 2015 objavljen v trojezični monografiji „Dvajset let dopolnilnega pouka makedonščine v Sloveniji“

v prispevku z naslovom „Od ideje do realizacije“ (ISBN 978-961-93985-0.0). V Ustavi SFRJ iz leta 1974 so bili Srbi, Hrvati, Črnogorci, Bošnjaki, Albanci in Makedonci zapisani kot ustavotvorni narodi z vsemi pravicami na celem teritoriju nekdanje skupne države, danes pa so to v Sloveniji nepriznane manjšine. Omenjena Ustava SFRJ je priznavala status še številnim narodnim skupnostim, med njimi tudi Madžarom in Italijanom, ki so lahko uveljavljale svoje politične in kulturne pravice preko kulturnih društev in združenj. Pripadnikom ustavno priznanih narodov SFRJ pa ni bilo dovoljeno ustanavljanje organizacij na narodnostni osnovi izven matične republike, saj je vodilna politična sila KPJ to štela za protidržavno delovanje z izraženim nacionalizmom, separatizmom in za nevarnost razpada skupne države.

Predstavniki Sveta vlade pri PS Levica

жители, не успеа или одби да побара словенечко државјанство и тиа беа без никакво службено предупредување избришани од регистарот на населението. За овој факт тие се освестија дури кога посакаа да ги обноват документите или да ги користат услугите на државните институции. Припадниците на некогашните уставотворни национални заедници постепено се стекнаа со државјанство на Република Словенија. Врските со матичните републики беа прекинати, се создаваа нови држави на т.н. Западен Балкан и меѓу нив се воспоставија гранични контроли. Претходната витална соработка меѓу институциите на поранешните републики на СФРЈ згасна. Намален беше и бројот на контакти со роднините и културните установи во ново настанатите држави. На новата тркалезна маса на Комисијата за борба против расизмот и нетолеранцијата (ЕКРИ) при Советот на Европа беше констатирано дека во меѓувреме не дошло до подобрување на положбата во националните културни друштва согласно Законот за друштва на секоја национална заедница. Друштвата се поврзаа во сојузи на културни друштва, а тие во Сојуз на сојузите на културни друштва и побараа поддршка од пошироката заедница и особено од Министерството за култура на РС. Претставниците на Сојузот на македонските културни друштва од Словенија се обидовме да основаме контакти меѓу органите на двете Влади на новоформираните држави. Така, во 1992 година беше создаден првиот меѓудржавен договор меѓу Република Словенија и Република Македонија, со кој се регулира соработката меѓу двете земји во областа на културата, образованието и науката. Првата деценија на организирањето на македонската заедница во Република Словенија подетално е опишана во тријазичната монографија „20 години успешна дејност на Сојузот на македонските културни друштва во Република Словенија“ (ISBN 978-961-281-535-6).

Втора деценија на организирање на македонската заедница во Република Словенија (2001 г. – 2011 г.)

Во втората деценија дојде до создавање на

Координација и потоа со Сојузот на Сојузите на културните друштва на некогашната СФРЈ во Република Словенија со основна цел на уставно признавање на тие заедници во Република Словенија. На иницијатива на д-р Вера Кржишник Букиќ, истражувач во Институтот за национални прашања (ИНВ) во Словенија и носител на проектот за состојбата на непризнаените национални заедници во Словенија, во 2003 година со договорот меѓу Здруженијата на Албанците, Бошњациите, Црногорците, Хрватите, Македонците и Србите (АБЦХМС - АВЃНМС) беше создадена Координација чија заедничка цел беше уставно номинално признавање на овие национални заедници во Уставот на Република Словенија и правно регулирање на колективните права со соодветните закони. .

Првиот јавен настап на членовите на Координацијата беше на 14. 10. 2003 година во Салата на Унион на 2-та тркалезна маса на Комисијата за борба против расизам и нетолеранција (ЕКРИ) при Советот на Европа. Медиумите и јавноста ја игнорираа гореспоменатата Јавна иницијатива за уставно признавање, освен списанието Младина, кое ја сумираше содржината на Јавната иницијатива. Дури и првите обиди за воспоставување контакти со истакнати претставници на политиката и државната администрација, со исклучок на Министерството за култура на РС, останаа без одговор. Затоа Претседателството на координацијата ЕХУМАК донесе одлука да формира Сојуз на сојузите на културни друштва во Словенија со јавноправна валидност. Основачкото собрание на Сојузот на сојузите на конститутивните народи и националности на распаднатата СФРЈ (во натамошниот текст Сојуз на сојузите) во Словенија се одржа на ден 13. 5. 2006 година во Љубљана, а одлуката за регистрација на Сојузот на сојузите ја добивме на 13. 11. 2006 година. Во 2007 година, Комисијата за борба против расизмот и нетолеранцијата (ЕКРИ) на Советот на Европа ја посети Словенија по трет пат и во својот извештај запиша дека Словенија мора соодветно да го реши малцинското прашање на членовите и националностите на поранешната заедничка држава на СФРЈ кои живеат во Словенија. И покрај големите напори на претседателството на Сојузот

Prvo desetletje organiziranja makedonske skupnosti v Republiki Sloveniji (1991 r. – 2001 r.)

Proces razpada skupne države SFRJ je bil travmatičen tako za Makedonce kot tudi za druge prej ustavno priznane pripadnike manjšin v Republiki Sloveniji. Kljub temu so večinsko podprli referendum o osamosvojitvi Slovenije. Predreferendumska pričakovanja in zagotovila političnih strank o nespremenjenem statusu teh pripadnikov se niso uresničila. Ustava Republike Slovenije, predvsem 61. čl., zagotavlja vsem svojim državljanom le individualne pravice. Kolektivne manjšinske pravice je Ustava zagotovila pripadnikom italijanske in madžarske skupnosti v Republiki Sloveniji in pozneje tudi romski narodni skupnosti, skrb zanje pa je prevzel Urad za narodnostne manjšine pri Vladi RS. Del prebivalstva nove države Slovenije, približno 26.000 prebivalcev, pa ni uspel ali pa ni hotel zaprositi za slovensko državljanstvo in so bili brez kakršnega koli uradnega opozorila izbrisani iz registra prebivalstva. Tega dejstva so se zavedeli šele, ko so hoteli podaljšati dokumente ali koristiti storitve državnih ustanov. Pripadniki nekdanjih ustavotvornih narodnih skupnosti so postopoma pridobivali državljanstvo Republike Slovenije. Prekinili so povezave z matičnimi republikami, nastajale so nove države t. i. Zahodnega Balkana, med njimi pa so se vzpostavile mejne kontrole. Zamrlo je prejšnje živahno sodelovanje med ustanovami nekdanjih republik SFRJ. Zmanjšalo se je število stikov s sorodniki in kulturnimi ustanovami v novonastalih državah. Na novi okrogli mizi Komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) pri Svetu Evrope je bilo ugotovljeno, da medtem ni prišlo do izboljšanja položaja nacionalnih kulturnih društev v skladu z zakonom o društvih vsake narodnostne skupnosti. Društva smo se povezovala v Zveze kulturnih društev le-te pa v Zvezo zvez kulturnih društev ter iskala podporo v širši skupnosti in predvsem pri Ministrstvu za kulturo RS. Predstavniki Zveze makedonskih kulturnih društev Slovenije smo poskusili vzpostaviti stike med organi obeh vlad novonastalih držav. Tako je l. 1992 nastal prvi meddržavni sporazum med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo, ki ureja sodelovanje med državama na področju kulture, šolstva in znanosti. Prvo desetletje organiziranja makedonske skupnosti v Republiki Sloveniji je

podrobneje opisano v trojezični monografiji 20 let uspešnega delovanja Zveze makedonskih kulturnih društev v Republiki Sloveniji (ISBN 978-961-281-535-6).

Drugo desetletje organiziranja makedonske skupnosti v Republiki Sloveniji

V drugem desetletju je prišlo do ustanovitve Koordinacije in nato Zveze zvez kulturnih društev nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji z osnovnim ciljem ustavnega priznavanja teh skupnosti v Republiki Sloveniji. Na pobudo dr. Vere Kržišnik Bukič, raziskovalke pri Inštitutu za narodnostna vprašanja (INV) v Sloveniji in nosilki projekta o položaju nepriznanih narodnih skupnosti v Sloveniji, smo leta 2003 s pogodbo med Zvezami Albancev, Bošnjakov, Črnogorcev, Hrvatov, Makedoncev in Srbov (ABČHMS) ustanovili Koordinacijo, katere skupni cilj je bil ustavno poimensko priznanje teh narodnih skupnosti v Ustavi Republike Slovenije ter pravna ureditev kolektivnih pravic s področnimi zakoni.

Prvi javni nastop članic Koordinacije je bil 14. 10. 2003 v dvorani Union na 2. okrogli mizi Komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) pri Svetu Evrope. Mediji in javnost so Javno pobudo o ustavnem priznanju spregledali, edino revija Mladina je povzela vsebino Javne pobude. Tudi prvi poskusi vzpostavljanja stikov z vidnimi predstavniki politike in državne uprave, z izjemo Ministrstva za kulturo RS, niso naleteli na odzive. Zato se je predsedstvo Koordinacije EXYUMAK odločilo za ustanovitev Zveze zvez naših kulturnih društev v Sloveniji z javnopravno veljavo. Ustanovna skupščina Zveze zvez konstitutivnih narodov in narodnosti razpadle SFRJ (v nadaljevanju Zveza zvez) v Sloveniji je bila 13. 5. 2006 v Ljubljani, odločbo o registraciji Zveze zvez pa smo prejeli 13. 11. 2006. Leta 2007 je Slovenijo tretjič obiskala Komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) pri Svetu Evrope in v svojem poročilu zapisala, da mora Slovenija ustrezno rešiti manjšinsko vprašanje v Sloveniji živečih pripadnikov narodov in narodnosti nekdanje skupne države SFRJ. Kljub velikim prizadevanjem predsedstva Zveze zvez se pravni položaj nepriznanih manjšin ni spremenil. Šele na začetku leta 2010 smo naleteli

Представниците на Советот на Владата при Пратениците на Социални демократи

на сојузите, правната положба на непризнаените малцинства не беше променета. Дури во почетокот на 2010 година наидовме на сериозната подготвеност на двајца членови на пратеничката група на социјалдемократите, г Миран Потрч и г-ѓа Јања Класинц да нè сослушаат и да ни помогнат. По една година интензивна координација, на 1. 2. 2011 година беше донесена Декларацијата на Република Словенија за положбата на националните заедници на народите од поранешна СФРЈ во Република Словенија во народното собрание (Државни збор). За жал, се реализира предвидувањето на г. Миран Потрч. Имено, тој напомена, дека ќе помине повеќе од деценија до уставното признавање и правното уредување на статусот, и покрај формирањето на Советот на Владата дефиниран во Декларацијата.

Напори за правно регулирање на правата на непризнаените етнички малцинства во Република Словенија

Во стручните кругови кои професионално се

занимаваа со уставно-правни прашања во врска со признавањето на т.н. новоформирани национални заедници, меѓу кои националните заедници АБЧХМС, во споредба со уставно признаените т.н. автохтони малцинства на Унгарци и Италијани во Република Словенија, преовладува поделба. На оваа професионална поделба се потпира и десната политичка опција во Словенија. Претседателството на Сојузот на сојузите на 10-годишнината од создавањето на ЕХУМАК и со професионална поддршка нашата советничка д-р Вера Кржишник Букиќ на 24. 10. 2013 година организираме тркалеста маса на тема Кои се националните малцинства во Словенија. Одберените експерти беа и од десната и од левата политичка опција. Писмените реферати беа публикувани од страна на Сојузот на сојузите во вид на зборник со ист наслов под ознака: ISBN 978-961-281-619-3. На крајот се покажа дека не постојат оправдани стручни причини за уставното признавање на новоформирани национални заедници и дека тоа во најголема мерка зависи од политичката волја на мнозинската заедница. Првиот обид-иницијатива за измена на Уставот на Република

na resno pripravljenost dveh poslancev Poslanske skupine Socialnih demokratov, g. Mirana Potrča in ge. Janje Klasinc, da nam prisluhneta in pomagata. Po letu dni intenzivnega usklajevanja je bila 1. 2. 2011 sprejeta Deklaracija Republike Slovenije o položaju narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji v Državnem zboru Republike Slovenije. Žal pa se je uresničila tudi napoved g. Potrča, da bo do ustavnega priznanja in pravne ureditve statusa preteklo več kot eno desetletje, kljub ustanovitvi v Deklaraciji opredeljenega Sveta Vlade.

Prizadevanja za pravno ureditev pravic nepriznanih etničnih manjšin v Republiki Sloveniji

V strokovnih krogih, ki so se poklicno ukvarjali z ustavodajnimi in pravnimi vprašanji o priznanju t. i. novonastalih narodnih skupnosti, med katere uvrščajo narodne skupnosti ABČHMS, v primerjavi z ustavno priznanimi t. i. avtohtonimi manjšinami Madžarov in Italijanov v Republiki Sloveniji, prevladuje razdvojenost. Na to strokovno razdvojenost se naslanja desna politična opcija v Sloveniji. Predsedstvo Zveze zvez je ob svoji 10. obletnici ustanovitve EXYUKAK in ob strokovni podpori svetovalke dr. Vere Kržišnik Bukić 24. 10. 2013 organiziralo posvetovanje na temo Kdo so narodne manjšine v Sloveniji. Izbrani strokovnjaki so bili tako iz leve kot iz desne politične opcije. Pisne referate je publicirala Zveza zvez v obliki zbornika del z istim naslovom z oznako ISBN 978-961-281-619-3. Na koncu se je izkazalo, da ni opravičljivih strokovnih razlogov za ustavno priznanje novonastalih narodnih skupnosti in da je to v največji meri odvisno od politične volje večinske skupnosti. Prva pobuda za spremembo Ustave Republike Slovenije je bila predstavljena na omenjenem posvetu o sprejetju novega 64a člena z osnovno dikcijo, da se vse obravnavane narodne skupnosti priznajo kot narodne manjšine v Republiki Sloveniji in vse iz tega člena izhajajoče pravice obravnavajo v posebnih zakonih. Že Statut Koordinacije iz leta 2002 je predvideval: ureditev statusa nepriznanih narodnih skupnosti, ohranitev nacionalne kulture in jezika v osnovnih šolah, dostop do javnih medijev, izboljšanje materialnega položaja in prostorskih pogojev za delovanje društev. Prvi poskus dopolnitve Ustave s podporo poslanske skupine socialnih

demokratov ni uspel zbrati zadostnega števila glasov poslancev v Državnem zboru RS. Podoben rezultat je doživel poskus za časa predsedovanja Vlade RS dr. Mira Cerarja. Številne menjave Vlad Republike Slovenije, nerešeno vprašanje t. i. »izbrisanih« in intenzivnih migracij iz z vojnami ogroženih ter manj razvitih področij sveta so potiskala vprašanje pravne ureditve statusa nepriznanih manjšin v Sloveniji v zadnjem desetletju v politično ozadje. Vrstili so se predlogi za ureditev žgočih vprašanj nepriznanih narodnih skupnosti s pomočjo ustreznega zakona, ki bi zajel kolektivne pravice najmanj 15 % slovenskih državljanov, pripadnikov nepriznanih manjšin v Republiki Sloveniji. V dveh naslednjih krogih pogovorov s predstavniki poslanskih skupin smo naleteli na vidno skepso, da bi uspeli s predlogom poimenskega vpisa nepriznanih manjšinskih narodnosti ABČHMS v Ustavo Republike Slovenije in s tem podelili status narodnim manjšinam s vsemi pripadajočimi pravicami. Ustavno dopolnilo naj bi se glasilo:

»Sprejme se novi 64.a člen Ustave Republike Slovenije, ki se glasi:

Albanci, Bošnjaki, Črnogorci, Hrvati, Makedonci in Srbi, ki živijo v Sloveniji so manjšinske narodne skupnosti.

Njihov položaj in posebne pravice ureja zakon.«

V začetku leta 2018 je poslanec Državnega zbora dr. Dragan Matić predstavil predlog, da bi ob podpori poslanske skupine Stranke demokratičnega centra SMC, prejšnje Stranke dr. Mira Cerarja, pripravili Zakon o uresničevanju pravic narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije v Republiki Sloveniji. V nadaljevanju je pri obravnavi osnutka na komisijah Državnega zbora Republike Slovenije doživel nekaj bistvenih sprememb. PRAVICE iz osnutka v naslovu, kjer so bile zamišljene kot splošne kolektivne pravice, so se zožile na KULTURNE PRAVICE. Kljub temu prečiščeni predlog zakona s spremenjenim imenom ni vseboval programske opredelitve za uresničitev KULTURNIH PRAVIC niti okvirnih finančnih sredstev za podporo delovanja narodnih skupnosti. Vse to naj bi se odvijalo ob podpori služb Ministrstva za kulturo in ob vidnejši vlogi na novo opredeljenega Svet teh skupnosti pri Vladi Republike Slovenije. Stranke v

Словенија беше претставен на споменатата консултација за донесување на новиот член 64а, со основната дикција дека сите разгледувани национални заедници да се признаат како национални малцинства во Република Словенија и сите права што произлегуваат од овој член да се разгледат и во посебните закони. Веќе Статутот на Координацијата од 2003 година предвидуваше: регулирање на статусот на непризнаените национални заедници, зачувување на националната култура и јазик во основните училишта, пристап до јавните медиуми, подобрување на материјалната состојба и просторните услови за функционирање на културните друштва. Првиот обид за измена на Уставот со поддршка на пратеничката група на социјалдемократите не го преживеа собирањето на доволен број гласови од пратениците во парламентот на РСа. Сличен резултат доживеа и обидот за време на претседателството на Владата на Република Словенија на д-р Миро Церар. Бројни промени на владите на Република Словенија, нерешеното прашање на т. н. „избришани“ и интензивни миграции од поради војна загрозени и помалку развиени места во светот во последната деценија го турнаа прашањето за правно регулирање на статусот на непризнаените малцинства во Словенија во политичка позадина. Подадени беа предлози за решавање на ражарените прашања на непризнаените национални заедници со помош на соодветен закон кој би ги опфатил колективните права на најмалку 15 % од словенечките граѓани, припадници на непризнаените малцинства во Република Словенија. Во следните два наврати разговори со претставниците на пратеничките групи наидовме на видлив скептицизам дека ќе успееме со предлогот да се внесат имињата на непризнаените малцински националности АБЧХМС во Уставот на Република Словенија и со тоа да се додели статус на национални малцинства со сите поврзани права. Уставното надополнување требаше да гласи:

„Се донесува новиот 64.а член на Уставот на Република Словенија кој гласи:

Албанците, Бошњаците, Црногорците, Хрватите, Македонците и Србите коишто живеат во

Словенија се малцински национални заедници. Нивната положба и посебните права ги уредува законот.“

На почетокот на 2018 година пратеникот во парламентот д-р Драган Матиќ со предлог дека со поддршка на пратеничката група на партијата СМС (Партија на демократски центар), претходната Партија на д-р Миро Церар, би бил подготвен Закон за реализација на правата на националните заедници на припадниците на народите на некогашната Социјалистичка федеративна република Југославија во Република Словенија. При разгледувањето на нацрт-планот на законот на комисиите на парламентот на Република Словенија претрпе неколку значајни измени. ПРАВАТА од нацрт-планот во насловот, каде што беа замислени како општи колективни права, беа стеснети на КУЛТУРНИ ПРАВА. И покрај тоа, прочистениот предлог на законот со променетото име не содржеше програмска дефиниција за остварување на КУЛТУРНИТЕ ПРАВА, ниту пак имаше одредено финансиски средства за поддршка на функционирањето на националните заедници. Сето ова треба да се одвива со поддршка на службите на Министерството за култура и со повидлива улога на новодефинираниот Совет на овие заедници при Владата на Република Словенија. Партиите во опозицијата, особено СДС и НСИ се на целата процедура беа против прифаќање на законот да се стави на дневен ред се до последната седница на Владата на д-р Миро Церар. Со опструкција на споменатата седница, предлогот на законот падна. Обновувањето на постапката на сличен закон во времето на Владата на Марјан Шарец не доби потврдно мислење од Координацијата на владеачките партии, па така немаше напредок. Владата на Јанез Јанша цел период се занимаваше со пандемијата на ковид и со интервентни мерки, а нашиот Совет на Владата имаше повторно седница за реконституирање пред истекот на мандатот.

Претседателството на Сојузот на сојузите и дел од Советот на Владата својата надеж во актуелната централно-левичарска Влада на Република Словенија под раководство на

д-р Роберт Голоб. Остваривме контакти со

opoziciji, predvsem SDS in NSI, so na celotni proceduri do uvrstitve na dnevni red zadnje seje Vlade dr. Mira Cerarja izrazito nasprotovali sprejemu predlaganega zakona. Z obstrukcijo omenjene seje je predlog zakona padel. Obnova postopka tega zakona za časa vlade Marjana Šarca na Koordinaciji vladajočih strank ni dobila pozitivnega mnenja, zato ni bilo napredka. Vlada Janeza Janše se je ves mandat ukvarjala s pandemijo kovid in intervencijskimi ukrepi in naš Svet Vlade je imel ponovno ustanovitveno sejo pred zaključkom njenega mandata.

Predsedstvo Zveze zvez in del Sveta Vlade svoje upe zdaj polaga na aktualno levosredinsko Vlado Republike Slovenije pod vodstvom dr. Roberta Goloba. Navezali smo stike z vsemi poslanskimi skupinami (PS). Na razgovore s predstavniki PS so pristali le stranke vladne koalicije. Po predhodnem soglasju so nalogo priprave zakona o kulturnih pravicah nepriznanih narodnih skupnosti iz nekdanje SFRJ na osnovi dosedanjih dogodkov prepustili stranki levica. PS je pripravila izboljššan predlog, katerega smo predstavniki narodnih skupnosti podprli v okviru reprezentančnih Zvez kulturnih društev. Sedaj potekajo dopolnitve s PS Svoboda.

Vlada Republike Slovenije je 13. aprila 2023 imenovala Svet Vlade RS za vprašanja narodnih skupnosti

pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, kateremu predseduje ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko. Podpredsednik omenjenega Sveta pa sem avtor tega prispevka. Do sedaj smo imeli tri redne seje, zadnja je bila sklicana v dveh delih zaradi dolžine in poročila mag. Stanka Baluha, kot odziv na 5. srečanje na Okrogli mizi Komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) pri Svetu Evrope, ki se je odvijalo v oktobru 2022, na katerem je v imenu Vlade Slovenije zavrnil vse predloge Komisije ECRI za ureditev pravnega položaja nepriznanih manjšinskih skupnosti v Republiki Sloveniji.

Za uspeh naših skupnih prizadevanj pa si predstavniki narodnih skupnosti lahko štejejo, da smo v pogovorih z ministrico za kulturo dr. Asto Vrečko uspeli izboriti povečanje sredstev za projekte na področju različnih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev v RS, ki jih v letu 2023 sofinancira Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, iz predvidenih 100.000 € na 192.000 €.

Pričujoči zapis in izražena mnenja so izključna odgovornost podpisanega avtorja. Več o delovanju avtorja najdete na spletni strani: <https://www.mkd-kim.si/2023/10/30/akademik-ias-dr-ilija-dimitrievski/>

Ilija Dimitrievsk

Predstavniki Sveta Vlade v DZ (v sredini Urška Klakočar, predsednica DZ)

сите пратенички групи (ПГ). На разговорите со претставниците на пратеничките групи се согласија само партиите на владината коалиција. Според претходениот договор, задачата за изготвување на законот за културните права на непризнаените национални заедници од поранешната СФРЈ, врз основа на досегашните случувања, ѝ е препуштена на партијата левица. ПГ подготви подобрен предлог, кој беше поддржан од претставниците на националните заедници во рамките на репрезентативните сојузи на културните друштва. Сега се во тек дополнувањата со ПС Слобода (Sloboda).

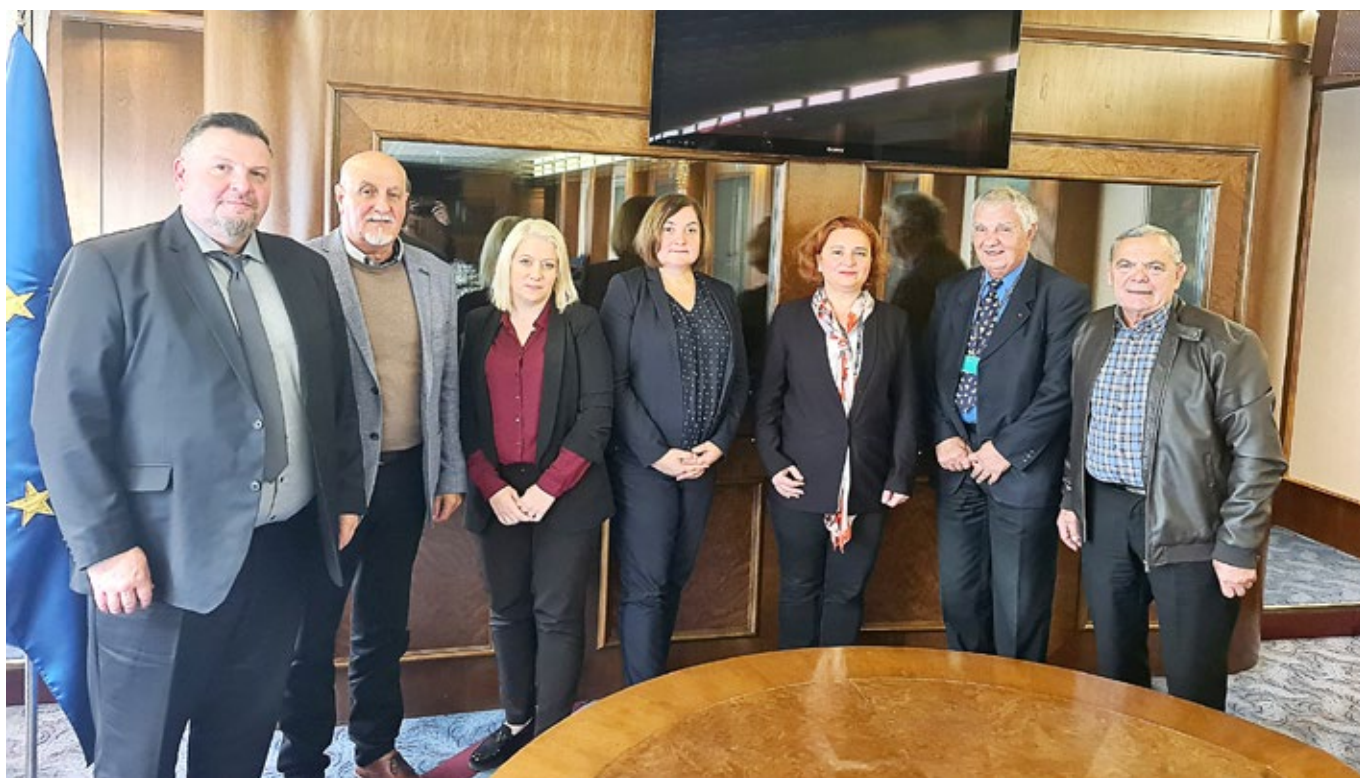
На 13 април 2023 година, Владата на Република Словенија го именуваше Советот на Владата на Република Словенија за прашања на националните заедници на народите од поранешната СФРЈ во Република Словенија, со кој претседава министерката за култура д-р Аста Вречко. Во 2023 година јас, долупотпишаниот, сум потпретседател на споменатиот Совет. Досега имавме три редовни седници, последната беше свикана во два дела поради должината и извештајот на м-р Станко Балух, како одговор на 5-тиот состанок на Тркалезната маса на Комисијата за борба против

расизмот и нетолеранцијата (ЕКРИ) при Советот на Европа, што се одржа во октомври 2022 година, на кој во име на Владата на Словенија ги отфрли сите предлози на Комисијата ЕКРИ за регулирање на правниот статус на непризнаените малцински заедници во Република Словенија.

Претставниците на националните заедници можеме да го сметаме за колективен успех на нашите напори тоа што за време на разговорите со министерката за култура д-р Аста Вречко, успеавме да избориме зголемување на средствата за проектите во областа на различните малцински етнички заедници и доселеници во РС што во 2023 година ги кофинансира Јавниот фонд на РС за културни дејности од планираните 100.000 евра на 192.000 евра.

Овој состав и изразените мислења се единствена одговорност на горепотпишаниот автор. За активностите на авторот можете повеќе да дознаете на веб-страницата: <https://www.mkd-kim.si/2023/10/30/akademik-ias-dr-ilija-dimitrievski/>

Илија Димитриевски

Претставниците на Советот на Владата при Пратеничката група Слобода

ZVEZA MAKEDONSKIH KULTURNIH
DRUŠTEV V SLOVENIJI
Masarykova cesta 24
1000 Ljubljana
Republika Slovenija
www.zveza-mkd.si

СОЈУЗ НА МАКЕДОНСКИТЕ КУЛТУРНИ
ДРУШТВА ВО СЛОВЕНИЈА
Масарикова цеста 24
1000 Љубљана
Република Словенија
www.zveza-mkd.si

МКД „Македонија“, Љубљана
МКД „Св. Кирил и Методиј,“ Крањ
МКД „Илинден“, Јесениц
МКД „Ватрослаб Облак“, Цеље
МКД „Охридски бисери“, Нова Горица
МКД „Биљана“, Марибор
МКД „Кочо Рацин“, обала - Копер

MKD Makedonija, Ljubljana
MKD Sv. Ciril in Metod, Kranj
MKD Ilinden, Jesenice
MKD Vatroslav Oblak, Celje
MKD Ohridski biseri, Nova Gorica
MKD Biljana, Maribor
MKD Kočo Racin – Obala, Koper

МАКЕДОНСКИ ЗБОР
ГОДИНА 7, БРОЈ 7
ДЕКЕМВРИ 2023

MAKEDONSKA BESEDA
LETNIK 7, ŠTEVILKA 7
DECEMBER 2023

E-publikacija je dostopna na:
<http://www.zveza-mkd.si/casopis/MakedonskiZbor7pdf>